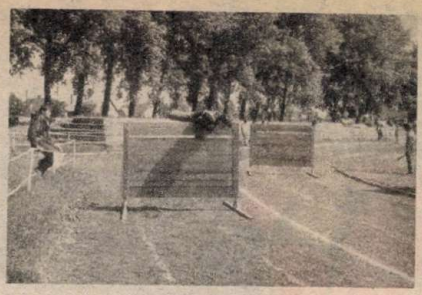

KETTŐS SIKER!

Az úttörők országos összetett honvédelmi versenyén, Kiskőrösön, húsz csapat 120 versenyzője vett részt. A Bács megyei fiúk és lányok elsöprő sikert arattak. Mindkét csapat országos bajnokságot nyert az összetett versenyben!

ÉVEZREDEK ÜZENETE

Az oroszlán ugyan nem ősrégi, de ha a vadászat és a vízgazdálkodás érdekel, látogass el Nógrád megyébe, a szécsényi Kubinyi Ferenc Múzeumba, ahol az Évezredek üzenete című — határainkon túl is népszerű és híres — állandó kiállítás található.

A BÉKÉÉRT A FÖLD KÖRÜL

1986-os esztendő a nemzetközi békeév. A békedemonstrációk legnagyobbikára az év végén kerül sor. Az ENSZ és az UNICEF támogatásával 12 futó egy fáklyával Föld körüli útra indul. A fáklyának az egész földkerekség által figyelemmel kísért fénye az egyetlen lehetőség, az összefogás és a leszerelés útját világítja meg. Szeptember 16-án New Yorkból, az ENSZ székháza elől indulnak a futók, miután gyerekek meggyújtották azt a fáklyát, mely a visszaérkezés napján, december 11-én fellobbantja a Béke örökmécsest. Budapesten szeptember 27-én csatlakozhatunk a futókhoz, ez egyúttal az Olimpiai Ötpróba budapesti eseménye is lesz!

LÁTOGATÁS AZ ŐSKORBAN

Ősszel is vár a Magyar Nemzeti Múzeum. Ezek a vidám gyerekek a megmondhatói, milyen remekül érezték magukat nyáron az őskori világban, amikor Vértesszőlőstől Pannóniáig címmel a régészettel, a restaurálással, a víz alatti régészettel és a kormeghatározás rejtelmeivel ismerkedtek.

ZSIBONGÓ

VILÁGLÁTÓ

CSILLAGHÁBORÚ VAGY CSILLAGBÉKE?

A gyakorlati űrkutatás kezdetét követően — 1957 októbere, a Szputnyik—I. jelű szovjet műhold pályára állítása után —, már néhány év múlva megjelentek a katonai űreszközök, s velük megkezdődött a katonai tevékenység a Földünket körülvevő kozmikus térségben. Az 1960-as évek elejétől a kifejezetten békés célokat szolgáló műholdak mellett egyre nagyobb számban jelentek meg a részben, majd teljes egészében katonai feladattal föld körüli pályára állított mesterséges holdak.

Napjainkban az űrhatalmak által felbocsátott műholdak jelentős hányada — megalapozott szakértői becslések szerint 40—60 százaléka — részben vagy teljes egészében katonai rendeltetésű. A kezdet legfontosabb feladatát, az űrfelderítést, ma jó néhány olyan fontos katonai jellegű űrtevékenység is kiegészíti, mint a navigáció, a híradás, a meteorológia, a geodézia-geológia és így tovább.

A katonai űrtevékenység tehát mintegy negyedszázados múltra tekint vissza, és elsősorban az jellemzi, hogy rendkívül kiterjedt és sokrétű. Második fontos jellemzője feltehetően nem széles körűen ismert, de tény. Ugyanis furcsa dolog, hogy a jelenlegi katonai műholdak közül jó néhány a béke fennmaradását szolgálja. Az ilyen „békefenntartó" katonai műholdak közül legfontosabbak azok a sajátos felderítő űrobjektumok, amelyek a rakétaindítások figyelésére, észlelésére szolgálnak.

Ezek a silóból kiemelkedő vagy a tengeralattjáróról a víz felszíne fölé kerülő nagy rakétákat, pontosabban ezek tűzcsóváit észlelik, s ezzel gyorsan leleplezik a támadást, lehetőséget teremtve a támadással egyenértékű válaszcsapásra. Pontos, megbízható működésük révén ma nincs értelme első csapásban gondolkodni.

A felderítő műholdak jelentős hányada az 1960-as évek eleje óta megkötött fegyverzetkorlátozási egyezmények előírásainak maradéktalan betartását ellenőrzi. Nélkülük nem lehetne meggyőződni az egyezmények megtartásáról.

Ugyancsak a felderítő műholdakkal kísérik nyomon a rakétalőtereket, a fegyverkísérleti telepeket. Ezek a műholdak lehetetlenné teszik a szovjet—amerikai katonai erőviszonyok titokban történő módosítását, az erre szolgáló új fegyverek rejtett úton való kifejlesztését.

Végezetül: okkal állítható, hogy jelenleg nincs még a világűrben felfegyverzett űrobjektum, tehát ma még nincsenek műholdak elleni harcra alkalmas fegyverek a világűrben, de olyanok sem, amelyekkel a világ-

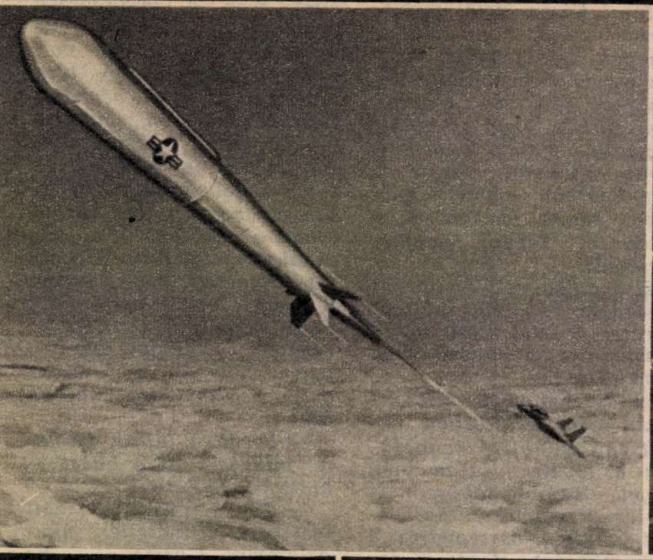

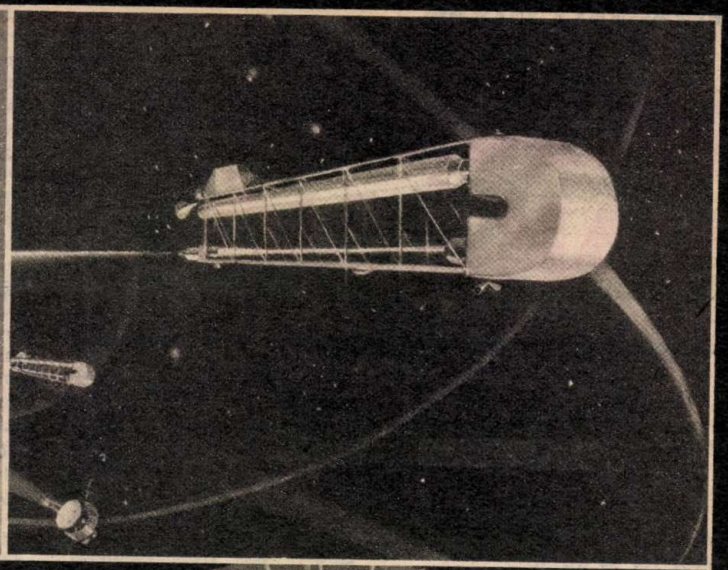

Repülőgépről rajtoló amerikai műholdvadász rakéta, az ASAT

A még csak tervezet formájában létező részecskegyorsító fegyvert egyaránt kívánják rakétaelhárításra és műholdrombolásra használni (jobbra fent)

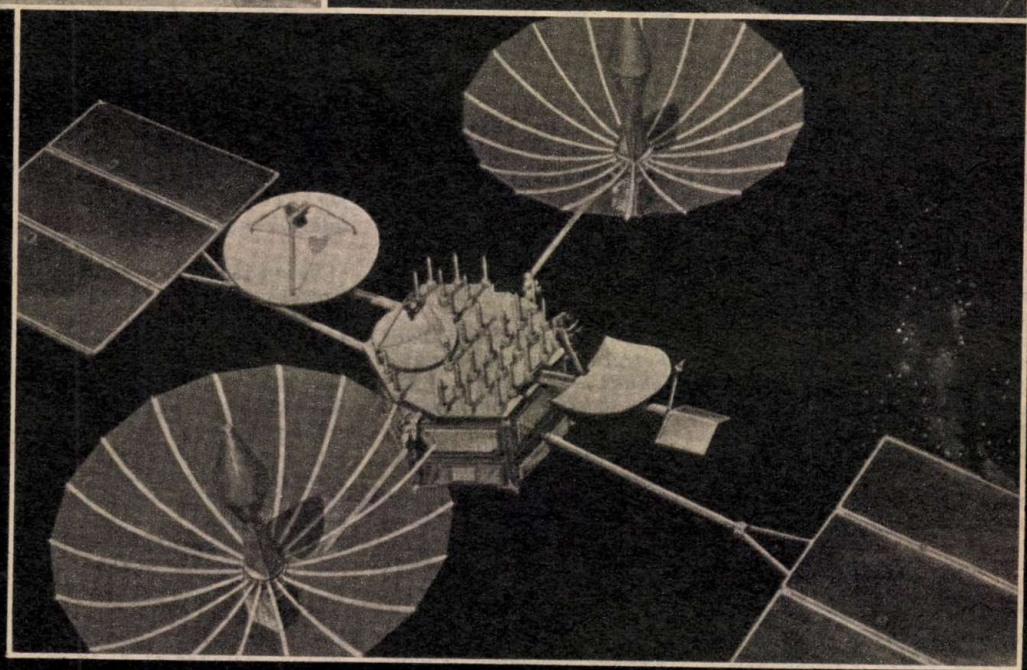

Távközlési műhold ▶

űrből a Föld irányába lehetne harctevékenységet folytatni.

Sajnálatos módon, ez a mai, kedvezőnek tekinthető helyzet megváltozhat. Az Egyesült Államok jelenlegi vezetőinek törekvései között szerepel a világűr militarizálása, vagyis felfegyverzett, merőben újfajta pusztító eszközök föld körüli pályára állítása, a műholdak elleni harcra csakúgy, mint a nagy hatótávolságú ballisztikus rakétafegyverek leküzdésére.

A műholdak elleni harc eszközeinek létrehozását azért kell nemzetközi érvényű szerződéssel megakadályozni, hogy a békés és a béke megőrzését szolgáló katonai műholdak zavartalan működése fennmaradjon.

Azt azonban nem könnyű azonnal belátni, hogy miért értelmetlenség, s éppen ezért, miért kell meggátolni az űrből végzendő rakétaelhárítást. Ehhez tudni kell, hogy ma a két világhatalom, a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti katonai erőegyensúly legfontosabb biztosítékai a nagy hatótávolságú, katonai szaknyelven hadászatinak nevezett ballisztikus rakéták által teremtett azonos lehetőségek és képességek.

Jelenleg azért nem lehet atomháborút kirobbantani, mert egy akármilyen rejtett módon előkészített első csapás sem tudja a válaszcsapást megakadályozni. Vagyis, aki ma elsőként támad, az másodikként pusztul el.

Ha valamelyik fél nagy hatékonyságú rakétaelhárítás birtokába jutna, ez számára nemcsak védelmet, hanem első csapás mérési képességet jelentene, hiszen ki tudná védeni a válaszcsapást. Ezért a rakétaelhárítás megvalósítása a másik felet arra ösztönözné, hogy a válaszcsapási képesség miatt tovább növelje támadó fegyverei számát.

A rakétaelhárítás ezért nem teheti feleslegessé, elavulttá az atomfegyvereket. Az atomfegyverek jelentette fenyegetést csak a Szovjetunió által javasolt módon lehet felszámolni, vagyis maguknak a fenyegetés okozóinak leszerelésével, az atomfegyver-arzenál fokozatos, és teljes megsemmisítésével.

Ha nincs támadó rakéta, akkor szükségtelen a világűrbe fantasztikus, új pusztítóeszközökkel — lézerekkel, részecskegyorsítókkal felszerelt — rakétaelhárító harci űrállomásokat telepíteni.

A csillagok háborúja helyett tehát — a béke őszinte vágya, a kölcsönös jóakarat, a tárgyalási készség segítésével — fenntartható a csillagok békéje.

Szentesi György

PETROVÁCZ ISTVÁN

KESERŰ VAKÁCIÓ 4.

— Reggel gyere utánam a műhelybe. Ott majd mindent megbeszélünk!

— Most! — állta az útját a fiú.

— Mi ütött beléd? Tudod te, hány óra van? — horkant fel az apja.

— Fél tizenegy!

— Hát akkor? Mars az ágyba!

S mert a fiú csak nem mozdult, megkerülte, s bement a hálószobába. Néhány perc múlva hallani lehetett egyenletes, nehézkes lélegzését.

Kisjakab visszaült a lépcső alsó fokára. Fáradt volt, de a fáradtságnál is jobban gyötörte a kétség: mi történik, ha anyja hazajön, s ő sem hallgatja meg. Ágyba parancsolja azzal, hogy majd reggel, kipihenve magukat szép sorjában mindent megbeszélnek. Neki reggel indulnia kell. Nem is reggel, hajnalban, a legelső buszszal!

Hogy eltervezték Pemetével: az egész nyarat együtt töltik, bebarangolják az országot.

Csak éppen elkéredzkedni felejtett el...

Mi volna, ha egy szót se szólna anyának, jutott hirtelen az eszébe. De megteheti-e vele?

Anyja is titkolódzott előtte, elhallgatott olyan dolgokat, amik rá is tartoznak.

Majd utólag mindent megmagyaráz.

Kisjakab hirtelen elszánással lerohant a lépcsőn s megállt a fürdőszoba ajtajában.

— Apa! — szólalt meg, amikor kinyílt az ajtó. — Beszédem van veled!

Apja meghökkent.

— Nekem is! — válaszolta rövid kivárás után. — Azt hitted, nem vettem észre a négyeseket a bizonyítványodban? De nem szóltam, nehogy szegény anyádat felizgassuk!

A hangja jóságos volt. Leereszkedő.

— Egészen másról akarok beszélni veled! — ágaskodott a küszöbön Kisjakab. Hanem apja félretolta az útból.

S nem megy el üzenet nélkül, ír neki.

Leült az íróasztalához, elővett egy darabka papírt s szép rajzolt betűkkel ezt véste rá:

Mama, drága!

Ne haragudj, amiért nem tudtam elkéredzkedni, pedig akartam, tizenegy óráig vártalak. Elmentem kirándulni a barátommal. Igyekszem haza és akkor mindent megmagyarázok, jó? Ne aggódj, tudunk magunkra vigyázni.

Kisfiad, Kisjakab

Félretolta az íróasztalát s lefeküdt a szőnyegre. A kemény parketta nyomta az oldalát, hátát.

Nem baj, legalább nem alszik el.

Fázni kezdett. Kinyitotta az ágyneműtartót s kivett egy pokrócot. A pokróc mögül elővillant a hátizsák fémkerete. S a hátizsák mellett csíkos vászonzsákban a kétszemélyes sátor cövekkel, rudakkal együtt. Útra készen.

Ide rejtette el őket, hogy anyjáék ne találják meg.

Kivette az ágyneműtartóból a hátizsákot, ki a sátort a csíkos vászonzsákban s az ajtó mellé állította. S lefeküdt a padlóra.

Hány későn kelő városi gyerek tudja, hogy június közepén fél négykor már világos van? Nem tudta ezt Kisjakab sem, ezért amikor arra ébredt, hogy az ablak négyszöge élesen kiválik a szoba félhomályából s a hegyoldalban egymás szavába vágva énekelnek a madarak, bizony nagyon megijedt.

Első dolga volt megnézni az óráját. Fél négy múlt öt perccel. S ettől kicsit megnyugodott: a buszt még nem késte le.

Felkászálódott, a hátizsákjához ment, s útközben vetett egy pillantást az asztalon a levélre. Aztán még egyet. Később többször is elolvasta egymás után, végül felkapta, összegyűrte, a szemétkosárba dobta. S egy kockás füzetből kitépett lapra elkapkodott, dülöngélő betűkkel a következőket írta:

Apa!

Ha elváltok, engem az életben többé nem láttok! Ne is keressetek, úgyse találtok meg!

Kisjakab

Aztán zsebéből elővette a tízezer forintot, leszámolt kilencet, kettőbe hajtotta s kézitáskája zsebébe dugta. A tizediket visszarakta a borítékba s a borítékot megcímezte a nővérének.

Még egyszer körülnézett, s ami a keze ügyébe akadt, táskarádió, zseblámpa, golyóstoll, kockás füzet, mind begyömöszölte a hátizsákjába. A hátizsákot az íróasztalra emelte, belebújt a szíjába, a csíkos zsákban a sátort a hóna alá vette, fogta a kézitáskát s hangtalanul leereszkedett a falépcsőn. Kinyitotta az előszoba ajtaját, kívülről óvatosan kulcsra zárta s a kerten át elindult a buszmegálló felé...

A játszótér sarkán újra az órájára pillantott... negyed öt múlt hét perccel. A busz már a lakótelepen brummogott, Ubrizsi viszont még mindig nem volt sehol. Nagysokára tűnt csak fel az utca végében. Lassan, ráérősen jött. Az elnyűhetetlen farmernadrág volt rajta s bő ing. A fején szalmakalap. Nyakában tarisznya s kis batyut lóbált a kezében.

Jakab feltartotta a karját, integetett, hogy siessen. S mert Ubrizsi nem vette észre, vagy nem akarta észrevenni, csomagjait egy kupacba gyűjtötte a járdaszigeten s futva eléje iramodott.

— Szedd a lábad, Pemete, mindjárt itt a busz! — kiáltotta feleútban.

— Jön a másik! — szólt vissza rendíthetetlen nyugalommal Ubrizsi. — Ne izgasd magad, nem lóversenyen vagyunk!

De azért csak meglódult, amikor a busz orra feltűnt a játszótéren.

Alighogy felrakták a csomagjaikat, a buszvezető máris csengetett s becsukta az ajtót.

— Anyuka a vaságyat is becsomagolta a kisfiának! — bökött az olajos padlón heverő hátizsákra Pemete, miközben lefelé robogtak a domboldalon. — Látod, Bütyök, feleslegesen izgultál. Le merem fogadni, szó nélkül elengedtek!

Kinézett az ablakon s elnyomott egy ásítást.

Kívülük még hárman utaztak a buszon a vezető mögötti üléseken s elmélyülten beszélgettek. Kisjakab mégis lehalkította a hangját:

— Ha tudni akarod, nem kéredzkedtem el!

— Hanem?

Ubrizsi szája csücskéből eltűnt a lekicsinylő mosoly. Elismerően csettintett a nyelvével. Felugrott, betuszkolta az ülések közé a hátizsákot, majd visszament Kisjakabhoz s behúzta a sarokba.

— Dobbantottál? Hogy csináltad?

— Hallgass már! — tapasztotta a tenyerét a szájára a másik. — Nem tartozik senkire!

— Nekem csak elmondhatod!

Kisjakab mély lélegzetet vett, aztán aprólékosan beszámolt a barátjának mindenről, ami azóta történt, hogy előző este elváltak a játszótéren.

— Sürgősen el kell tűnnünk! — fejezte be a történetet. — Legkésőbb a reggelinél rájönnek, hogy nem vagyok otthon!

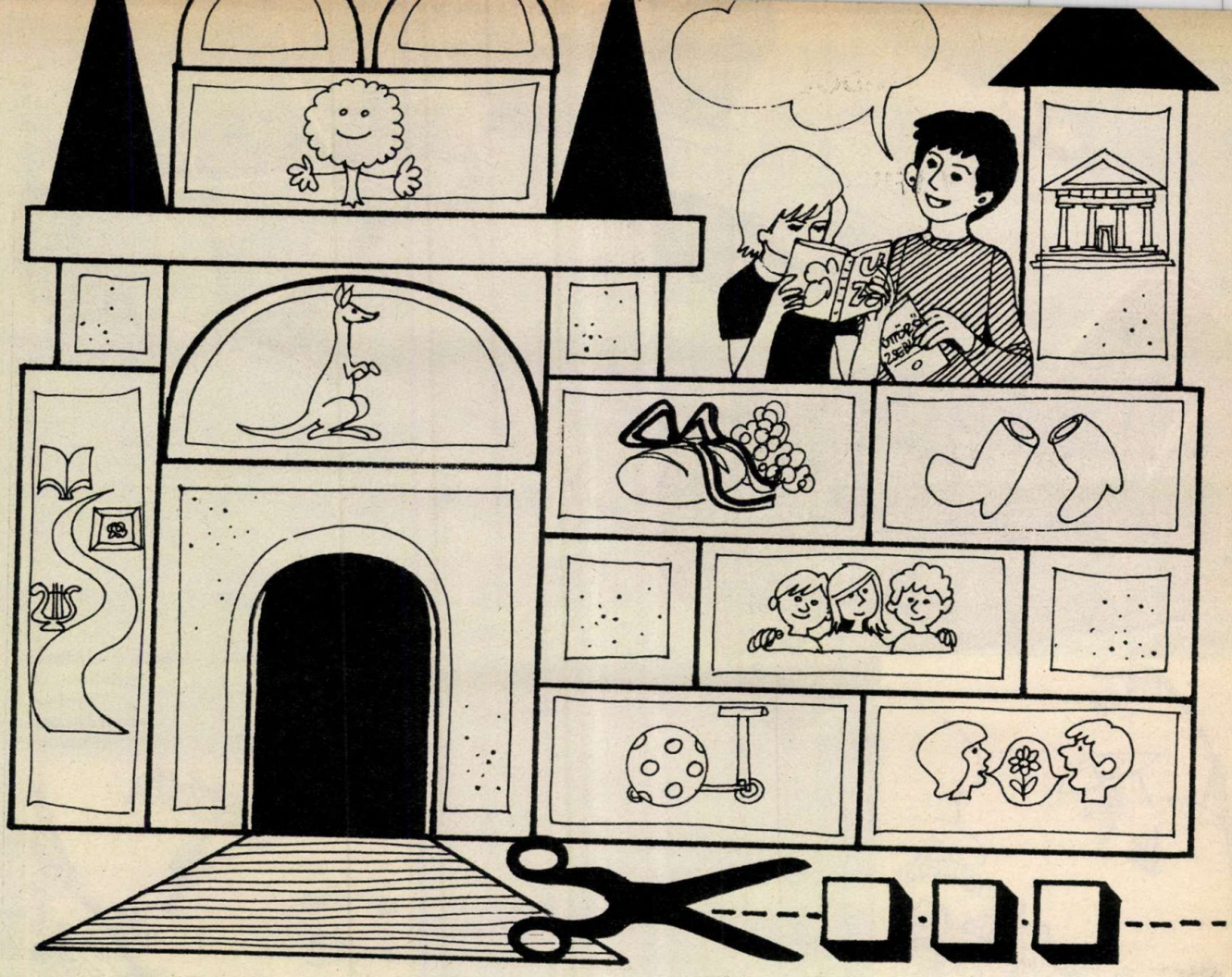

ÉPÍTSÜNK JÁTÉKVÁRAT!

Bizonyára ismerősen hangzanak az alábbi elnevezések. Amelyiket ismered, húzd alá, amelyiket nem, amellé írj keresztet.

- *A SZÜLŐFÖLDÉRT!*
- *ÉRTENI EGYMÁST!*
- *HÉTMÉRFÖLDES CSIZMÁBAN...*
- *VÁR A TERMÉSZET!*
- *TÉGED IS VÁR A TERMÉSZET!*
- *JÁTSSZ VELÜNK!*
- *A MŰVÉSZETEK VÁNDORÚTJÁN*
- *BARÁTAINK*
- *TÁJAK – KOROK – MÚZEUMOK*
- *KENGURU*
- *EGYSZER VOLT, HOL NEM VOLT...*

Az elnevezések mindegyike egy-egy közösségi játék címe. Olyan játéké, amelyet őrsöddel, rajoddal egész évben játszhatsz, amelynek segítségével érdekes programok, izgalmas felfedezések részese lehetsz.

De hol itt a vár? A mi váraink nem kőből, téglából épülnek, hanem játékból, ötletből. Olyan várak ezek, ahol segítséget kaphattok egymástól és a felnőttektől, ahol találkozhattok a veletek azonos játékban résztvevő társaitokkal.

Hol és mikor építhető fel egy játékvár? Bárhol és bármikor. A falvakban, a városokban, az úttörőcsapatokban, az úttörőházakban, a művelődési központokban, az üzemekben, a termelőszövetkezetekben és a sportpályákon. Mindemellett a Pajtásból is tájékozódhattok épülő játékvárakról.

Tavasszal országos játékra kerül sor. Most még csak a címét árulhatjuk el: Riadó 57-30-87 – a többi egyelőre titok. De aki kíváncsi és kutató kedvű, kitalálhatja, miért hirdetjük a riadót. A megfejtés kezdete három betű!

Úttörőéletetekhez tanácsot, javaslatot kaphattok az ifiktől, a felnőttektől egyaránt. De, hogy milyen lesz az 1986/87-es úttörőév, rajtatok múlik.

Eredményekben, élményekben gazdag, vidám úttörőévet kívánunk.

Budapest, 1986. szeptember

Magyar Úttörők Szövetsége
Országos Tanácsa

S hogy mi lesz a címek mellé tett képzeletbeli kérdőjelekkel? Adj magadnak néhány nap határidőt, hogy utánanézz, melyik elnevezés mit jelent?

SELYEM-KUPOLÁK ALATT

Ős-ejtőernyős bemutató a király születés koronázási ünnepségén

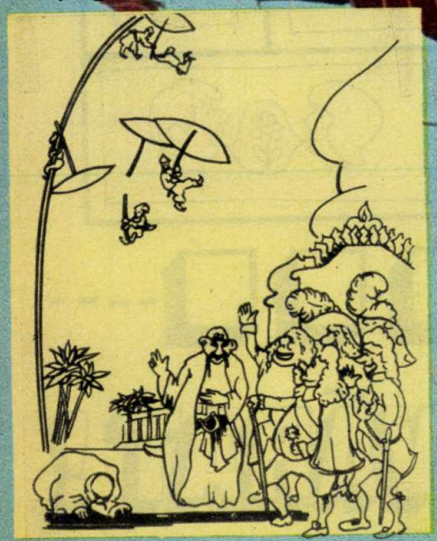

Ugrás a szikláról – kezdetben ez gyakori mutatványnak számított

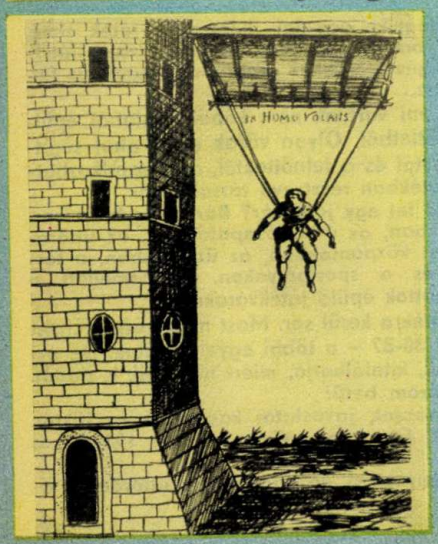

Ejtőernyős kísérlet Velencében 1617-ben

Gyermekkoromban megpróbáltam, de senkinek sem ajánlom: alig tízesztendősként egy legalább öthat méter magas szilvafa tetejéről vetettem magam a mélybe, fejem fölött apám elcsent esernyőjét szorongatva. A kalandot egy bokaficammal, s néhány kékzöld folttal sikerült megúsznom. Az esernyő viszont kifordult, szétszakadt, teljesen tönkrement. S az is az igazsághoz tartozik, hogy a kék-zöld foltok egy részét apám nem éppen elismerően simogató kéznyomaként gyűjtöttem be...

Próbálkozások

Napjainkban már természetes, hogy — akár sportversenyeken, akár katonai feladatok teljesítése közben — ejtőernyővel bármilyen magasságban biztonságosan elhagyható a repülőgép. Ejtőernyővel ereszkednek a működési körzetbe a légideszant alakulatok harckocsijai, lövegei, s ejtőernyők fékezik a világűrből visszatérő űrhajók egy részét is.

Az elv egyszerű: az ejtőernyő a levegő közegellenállását megnövelve fékezi a zuhanást. A több négyzetméteres kupolához csatlakozó zsinórzat tartja az embert vagy a terhet.

1980-ban, az első szovjet—magyar közös űrrepüléskor Valerij Kubászov és Farkas Bertalan űrkabinja 100 négyzetméteres selyemkupola alatt himbálózva tért vissza a Földre.

Az időszámításunk előttről származó feljegyzések arról tanúskodnak, hogy több ezer évvel ezelőtt is voltak már ejtőernyős próbálkozások. Aztán jóval későbbről, Kínából származnak azok a bizonyítékok, amelyek tanúsága szerint 1306-ban Fo-Kien császár koronázási ünnepségén nem csupán tűzijátékban gyönyörködhettek a résztvevők, hanem valamilyen egészen szokatlan, különleges látványosságnak is tapsolhattak. Néhány bátor férfi bambusznádakra bőrlapokat feszített, ezt az „ernyőt" kötéllel a derekukra erősítették és magas fákról, tornyokról leugorva sértetlenül értek földet.

Szökés a börtönből

Egy még későbbi történet az 1700-as évekből való: éjszaka volt, aludt a kisváros. A sötét köpenybe burkolózott férfi az egyik épület mellett türelmesen várt, bosszúra szomjazva. Aztán végre kinyílt a ház ajtaja, a világosságban jól kirajzolódott a búcsúzkodó pár. Még egy utolsó szerelmes ölelés, és a lánytól távozó vendég sietős léptekkel közeledett a falhoz lapuló alak felé. Az nem habozott. Mindent látott, már nem voltak kétségei. Rajtakapta a fiatal párt, s egyetlen tőrszúrással megölte vetélytársát.

F. Lővin, a tettes nem bújkált, nem szökött meg, a bírósági tárgyaláson mindent beismert: „Bosszúból tettem! Meg kellett ölnöm Mariót, mert elcsábította tőlem Catherinát!" Az életfogytiglani börtönre ítélt Lővin ekkor még csak nem is sejtette, hogy évekkel később — szabadulása reményében — egy meglepő, új „szerkezet" kitalálásának lesz a részese, s ezzel az ejtőernyőzés történetének lapjaira is beírja majd a nevét...

A börtönbüntetését töltő fiatalember egy könyvben olyan ernyőszerűségről olvasott, amelynek segítségével a magasból szerencsésen földet lehet érni. Lővin cellatársainak lepedőit használta fel, szabott, varrt, s lassan elkészült az ernyővel. Éjszaka osont fel a várbörtön bástyájára, és „szerkezetével" a hátán, a mélybe vetette magát. Az ernyő fékezte a zuhanást, Lővin szerencsésen földet ért. Az ugrás sikerült, de az őrök felfedezték a vakmerő szökési kísérletet, és a rabot elfogták...

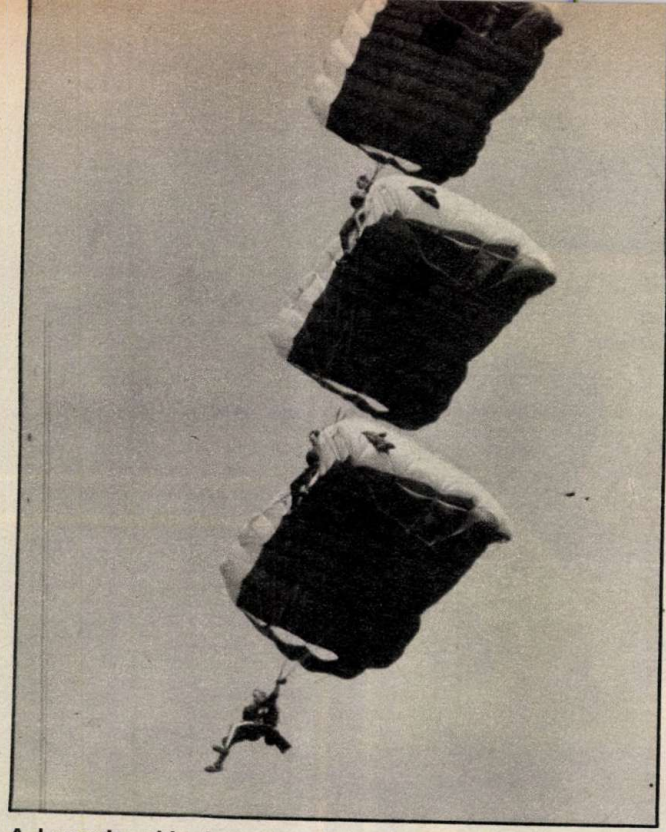

A legmodernebb, úgynevezett paplan-ejtőernyőkkel ilyen produkciók is bemutathatók

Kosár, gömb, paplan

Próbálkozásokban később sem volt hiány. A titok, a lebegés „csodája" sokakat vonzott. Joseph Montgolfier például 1777-ben saját maga készítette „ejtőernyő-előzményével" többször is sikeresen szállt alá egy magas fészer tetejéről. Tovább kísérletezett: két és fél méter átmérőjű kupolájához, tizenkét kötéllel, szalmából font kosarat rögzített. A kosárba állatokat terelt be, amelyekkel az ejtőernyő a 35 méter magas avignoni toronyból sikeresen landolt.

Az események felgyorsultak. 1783-ban szállt fel a földről a világon először az a felmelegített levegővel töltött léggömb, amellyel a Montgolfier testvérek vállalkoztak a repülésre. Azzal a veszéllyel, hogy ha a léggömb szétpukkad, akkor — ejtőernyő nélkül — az utasokra a biztos halál vár. Ezért is egyre sürgetőbbé vált az „igazi" ejtőernyő feltalálása és kipróbálása. Ezen a téren úttörőként André-Jacques Garnerint tisztelhetjük, aki az érdeklődők hatalmas tömege előtt, 1797. október 22-én Párizsban, 1000 méteres magasságból ért ejtőernyővel sértetlenül földet.

Az 1872—1944 között élt Gleb Jevgenyijevics Kotnyelnyikov hosszas kísérletezgetés után elkészített egy olyan ejtőernyőt, amelynek kupoláját szeletekből állította össze, és a jobb manőverezés érdekében a zsinórzat vállhevederekben végződött. S ezzel tulajdonképpen megalkotta azt a változatot, amelynek továbbfejlesztett formái jelenleg is használatosak. A gömb alakú kupolából az 1970-es évek közepére-végére úgynevezett paplan forma lett, amely ejtőernyők már valóban olyan kifogástalanul irányíthatók, hogy több ezer méteres magasságból is centiméternyi pontossággal érkezhet az ugró a kijelölt helyre.

„Házasság" az akrobatikával

Az ejtőernyő nemcsak mentő és célba juttató eszközként vált valóban nélkülözhetetlenné, hanem sporteszközként is jelentős karriert futott be. Kezdetben a célba ugrásban alakult ki vetélkedés: különböző magasságokból ki képes legjobban megközelíteni a földön előzetesen kijelölt célt. A nullát, azaz a hibátlan ugrást az jelenti, ha a versenyző lábával pontosan eltalálja a csupán öt centiméter átmérőjű, úgynevezett gombát. Aztán a bátrak sportja „házasságra lépett" az akrobatikával és kialakult az újabb versenyszám, a stílusugrás. Ennek során az ugrónak a gép elhagyása és az ejtőernyő nyitása közötti időben pontosan meghatározott gyakorlatokat, szaltókat és spirálforgásokat kell a levegőben elvégeznie. Az értékelés alapja: mennyire szabályos a gyakorlat és mindehhez hány másodpercet használt fel az ugró. A gyorsaságra jellemző: két szaltó, két spirál és újabb két szaltó elvégzéséhez a legjobbaknak csupán 7—8 másodpercre van szükségük.

Kép és szöveg:

K. Tóth István

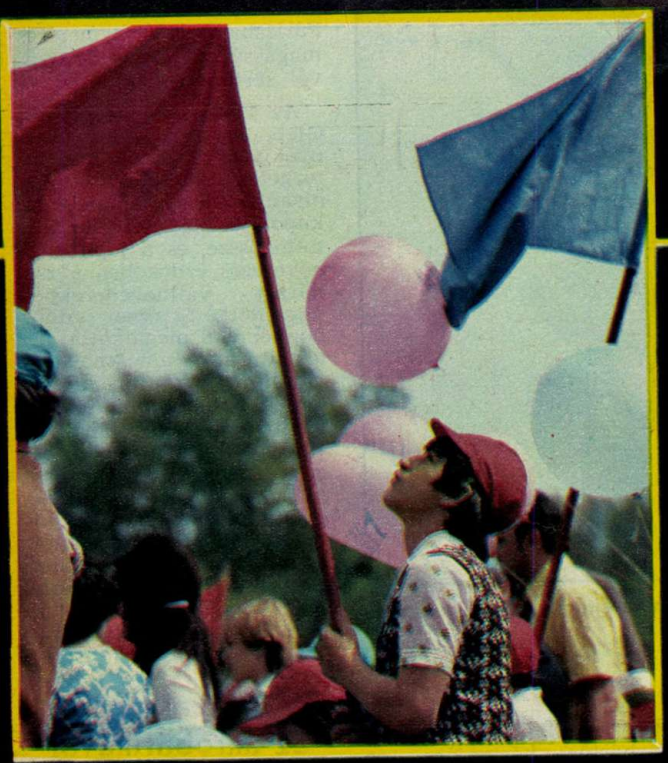

PIROS, PIROS,

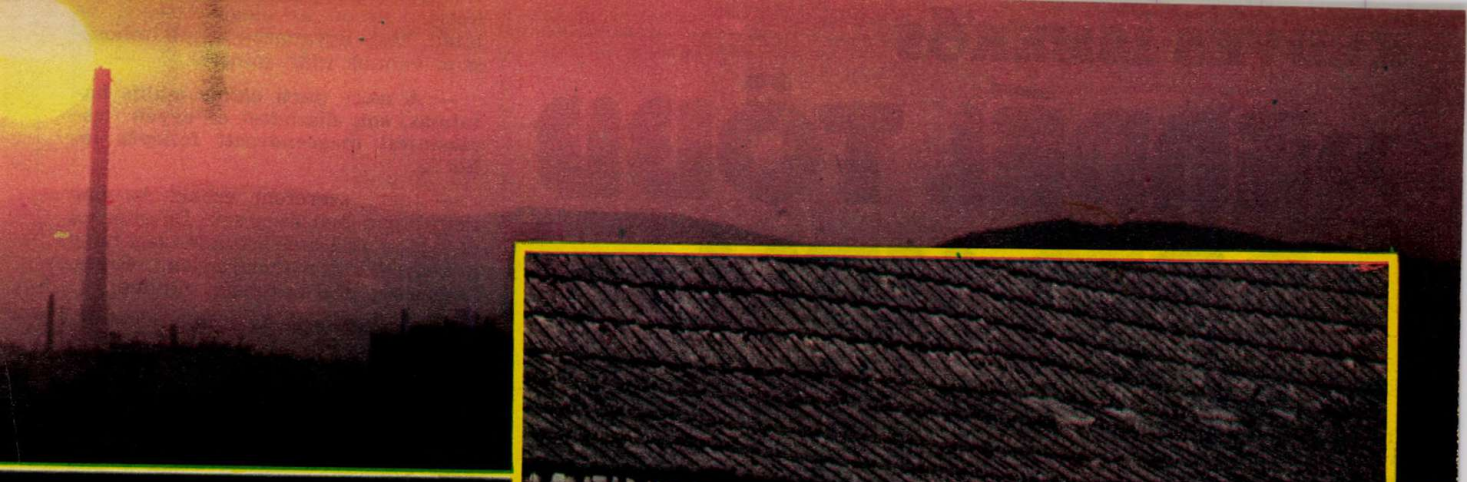

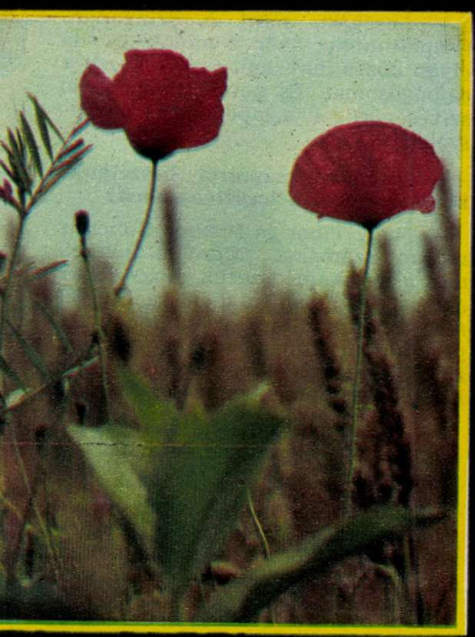

Na tessék, már megint egy kisebb csoda. Ha az elektromágneses hullámoknak a 640–800 millimikron hullámhosszúságú tartományba eső része éri a szemünket, akkor piros színt látunk. Mindezt persze nem holmi nagyképű tudálékosság mondatja velünk. Egyszerűen arról van szó, hogy másként képtelenség egyértelműen megfogalmazni, hogy mit nevezünk pirosnak. Hogy miért „húztunk" pirosat?

Erre nézve már semmiféle tudományos magyarázatot nem tudunk adni, de az tény, hogy ez a szín különleges helyet foglal el a palettán, valahogy rangosabbnak tűnik a többinél. Más és más környezetben mást és mást jelent, de mindig valami fontosat. Lehet vidám vagy tragikus, tiltó vagy sürgető, lehet az egészség vagy a betegség jele, jelképezheti a varázslatos meséket, de a sokszor kemény valóságot is. A piros az élet színe.

De beszéljenek inkább a képek. Mert – mint említettük –, a szín a szem számára mond igazán valamit önmagáról.

– R – R

Fotó: Wagner Margit

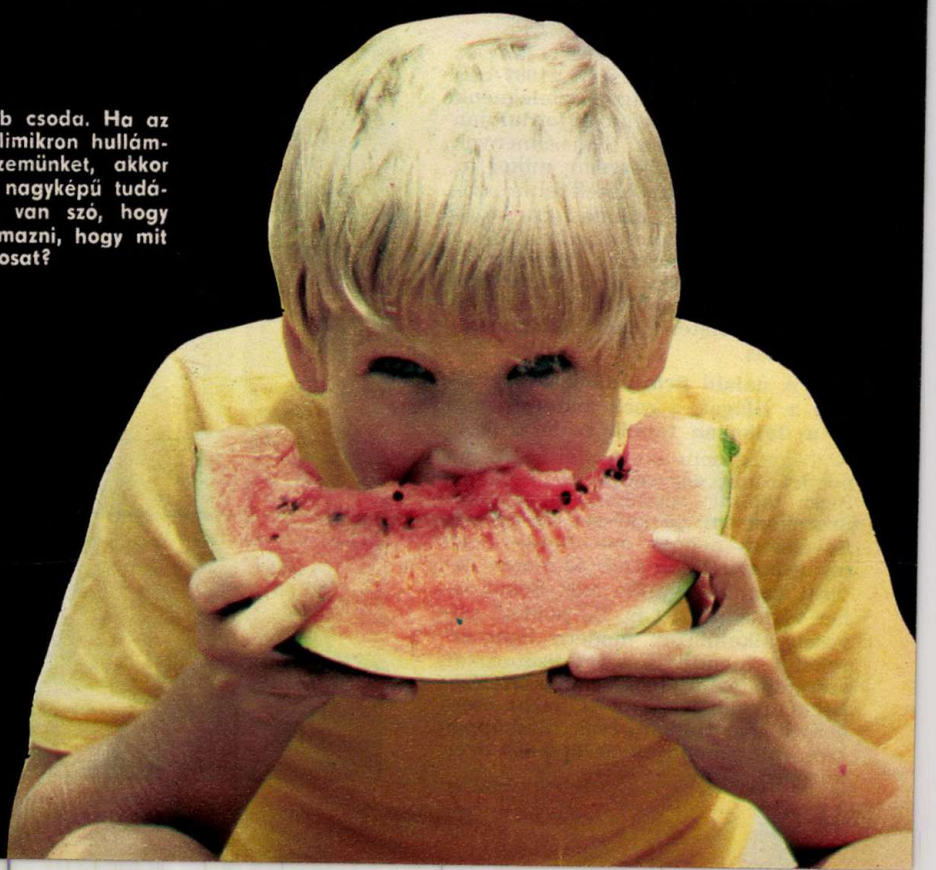

ROS...

KEDVES ISMERŐS

»ENNÉL TÖBB NEM KELL«

Komár László elszántan tartja a frontot. Őt nem érdekli, hogy menynyire divatérzékeny ez a szakma, nem érdekli, ha jön a diszkó, jön az újhullám. Hite a rock and roll, ez a ma már nem éppen ifjú muzsika, melynek tüzét, időről-időre kihúnyni látszó parazsát sokszor csak egyedül ő élesztgeti, őrizgeti határaink között. Persze az elszántság kevés lenne. Kell ehhez az a tehetség, az a tudás is, amelynek alapján rajongói csak a magyar Elvis Presley-ként emlegetik...

— Nagyon megtisztelő ez az összehasonlítás — fut át egy mosoly Komár László arcán —, elvégre Presley a műfaj királya volt. Készítettünk is egy olyan albumot, amelyen csupa Elvis-dalt énekelek. Annyira hűek maradtunk a kottához, hogy még a légypiszkot is lejátszottuk róla. Hiába, a kegyelet... Csak azokat a modorosságokat, hajlításokat, csak őrá jellemző dolgokat kerültem, amelyeket ha utánozni kezdek, biztosan valami idétlen paródia lett volna az egészből. Maradtam tehát Komár László, aki éppen Elvis-dalokat énekel.

— A csapat, amellyel együtt dolgozol minden lemezeden, most egy újabb Presley emlékkorongra készül. Nem lesz ez egy kicsit sok?

— Miért lenne?! Ez lesz csak az igazi emléklemez, hiszen 1987-ben szeretnénk kiadni, így tisztelegnénk Elvis halálának tizedik évfordulóján a király emlékének. Régi élmények kapaszkodnak föl bennem, mikor az ő dalait énekelem, ezekkel a számokkal nőttem fel, a hatásukra kezdtem a zene felé kacsintgatni. Túl a személyes vonatkozáson: Presley teremtő volt, valami olyan muzsikát hozott létre, amiből aztán számos irányzat született. Ezért is indokolt a főhajtás.

— A dalaid nem akarják megváltani a világot, a rock and roll nem az a tipikusan fejnek szóló zene...

— Tényleg nem az. De hát az én ars poeticámnál egyszerűbbet nem is fogsz találni: szórakoztatni akarok. Szórakoztatni, jó ízléssel, igényesen. Egyébként nehogy azt hidd, hogy olyan borzasztóan szűk és merev határai vannak a műfajnak. Sokat lehet változtatni itt is. Én például szívesen alkalmazok modern hangszereket, mondjuk szintetizátorokat, szeretem az újszerű hangszereléseket. Ott van ilyenkor is az az őserő a rock and rollban, csak másképpen szól, mint mondjuk az ötvenes évek közepén.

— Sok szentimentális dalt énekelsz. Ezzel csak a repertoárodat bővíted, vagy magad is szentimentális alkat vagy?

— Szentimentális vagyok, sokszor a saját emlékeimet zenésítem meg, nincs ebben semmi szégyellnivaló. Szerintem pont az a baj, hogy szép lassan elsorvadnak az érzelmeink, vagy valami negatívumba, erőszakba, agresszióba fordulnak. Persze ezt már sokan elmondták...

— Te szereted a nagy közösséget, eléggé sok zenésszel dolgozol együtt, s most mégis úgy tervezed, hogy egy triót alakítasz. Csalódtál a csapatmunkában?

— Szó sincs csalódásról. A trió a kis partik miatt kell elsősorban.

— Kis parti?!

— Ne értsd félre, nem kártyacsatákra gondolok itt. A falvakban, művelődési házakban adott műsort nevezzük mi kis partinak. Nagyon szeretem ezeket a fellépéseket. Nincs semmi, ami segítene, magadra maradsz három zenésszel, és meg kell hódítanod a közönséget. Táncolsz, énekelsz, szakad rólad a víz, és boldog vagy. Boldog, ha látod azon a kétszáz arcon az elégedettséget, ha látod, hogy ugyanazon a hullámhosszon vannak már, mint te.

— A nagy parti akkor csakis hatalmas, sok díszlettel és egyéb varázslattal megrendezett fellépés lehet...

— Igen, szeretem ezeket is, bár nem olyan bensőségesek. De akárhol is legyen az a koncert, a lényeg, hogy a zene lelke megmaradjon. Érzés, beleélés nélkül hazugság minden.

— Az embert is látni akarjuk, nemcsak az énekest: valami érdekes hobbi, főzés, barkácsolás, kedvenc ételek, satöbbi...

— Szeretem a Fradit. Fradista vagyok — ezt hagyd így, ha lehet — nem egyszerű szurkoló. Lenn a zöld gyepen ugyanúgy meg kell harcolni a közönségért, mint a színpadon. Csapatmunka, akár a miénk, ez is olyan közös jegy, ami csak fokozza a rajongásomat. És persze magam is szívesen rúgok a labdába, ez természetes.

— Ha már a csapatról beszélünk: kivel dolgozol a legszívesebben?

— Nagy Tibor és Presser Gábor ír nekem számokat. Mindkettőjüknek más a munkamódszerük, Nagy Tibor alapos, jól átrág mindent, a Picivel meg előfordult már az is, hogy két perc alatt raktunk össze egy számot. Ha jól emlékszem, ez az „Amerika legszebb asszonya" című dal volt.

— Gondolom a postafiókod, a Pf. 416. — 1446 Budapest, mindig tele van.

— Szerencsére sokan írnak, ez nagyon jó érzés. Tudod, van egy tábor, amely bármikor szívesen meghallgat engem. Egy énekesnek ennél több nem kell.

S. F.

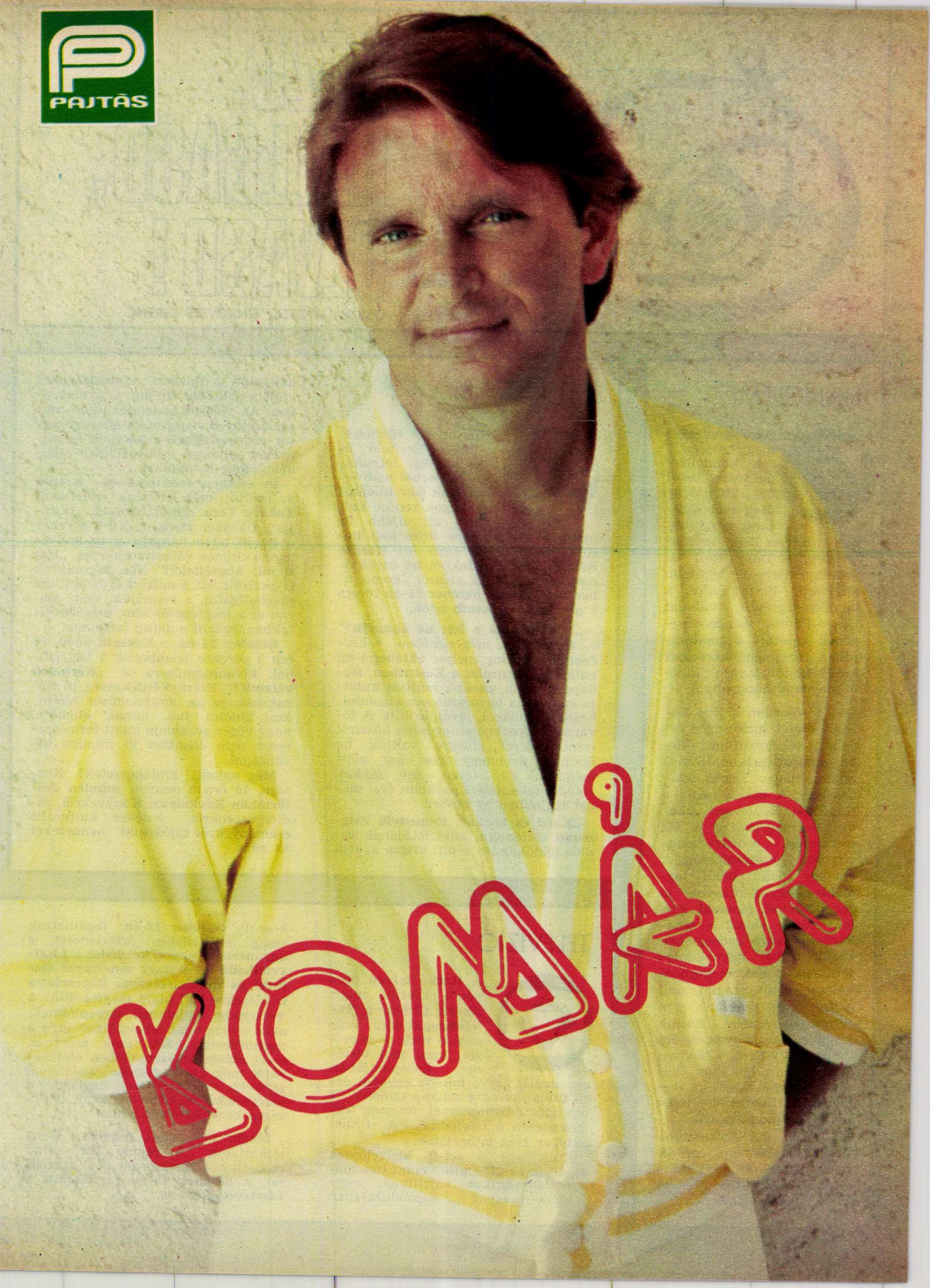
PAJTÁS
KONÁR

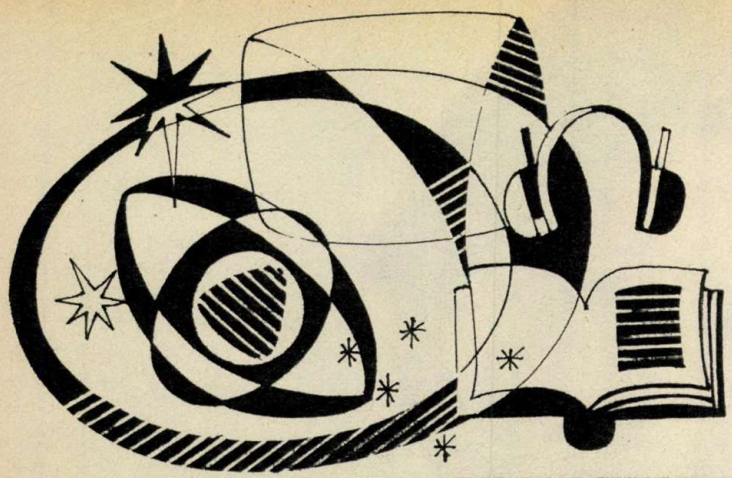

NÉZD, HALLGASD, OLVASD!

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SINKOVICS FERENC

HANGLEMEZ

Október végéig meglehetősen sok könnyűzenei lemez kerül a boltokba. Megvásárolhatjátok majd többek között az Edda, az Első Emelet, a Dolly Roll és Szörényi Levente legújabb albumait. Boros Lajos, a hanglemezgyártó vállalat Bravó-Pepita szerkesztőségének vezetője a gondozásában megjelenő korongok közül kettőt javasol különösen nagy hangsúllyal:

— Elsősorban a Z'zi Labor lemezét, amely igen érdekes, sok szokatlan ötletet, humort tartalmazó muzsika, magas szintű előadásban. A másik pedig a Napóleon Boulevard albuma — magyarázza a főszerkesztő — érdekes hangszerelési változatossággal, egy-egy dalon belül legalább négy-öt nagyon jó zenei ötlettel, témával. Külön erénye ennek a zenekarnak, hogy szövegeiben kerüli a már agyonkoptatott sablonokat, megpróbál valami olyat csinálni, ami eddig még senkinek sem jutott az eszébe. Rajtuk kívül a Bergendyék, Szűcs Judit, Nagy Feró, a Modern Hungária, a 100 Folk Celsius, Katona Klári, az R—GO és az Eszményi—Heilig kettős újdonságaival jelentkezik a szerkesztőségünk. Hogy közülük melyik okoz még igazán nagy meglepetést? Azt már döntsék el a lemezvásárlók...

RÁDIÓ

Hogyan is tűnhetett volna el Széltoló és Tekla?! Egy folytatásos műsorból nem lehet csak úgy kilépni! A dolgok rendje szerint ott újabb és újabb viszontagságok közé kell kerülni, mint ahogy teszi ezt **Horgas Béla** önálló epizódokból írt darabjának két főhőse is, először szeptember **26-án,** majd **október 24-én** 16 óra 5 perckor a **Kossuth adón.**

„Mire gondol a tér, ha álmodik?" — fogalmazza meg címében a kérdést az a műsor, melyet **október 4-én** hallhatunk szintén a **Kossuthon.** Budapesti terek, parkok múltját kutatja az adás, s természetesen elgondolkozik jelenükről, jövőjükről is. A főváros gyermeknépét egészen közelről érinti e téma, elvégre valljuk be őszintén, tizennégy éves kor alatt mégiscsak egy téren, egy fákkal, zölddel teleültetett parkban érzi magát legjobban az ember.

„Kard és kocka", Remenyik Zsigmond történelmi anekdotájának rádiós feldolgozása repíti vissza az ifjú hallgatót a Rákóczi szabadságharc idejébe **október 10-én,** a gyereksávon. Az 1705-ös esztendőt idéző műsor könnyed hangvétele ellenére egy sor érdekességgel, a kort, az eseményeket jellemző információval ajándékoz meg bennünket...

Ez esetben feleslegesnek tartjuk az ízelítőt, még lelőnénk véletlenül **Takács Vera** rádiójátékának „poénját". **Október 19-én,** 8 óra 5 perckor a **Petőfi adón** hangzik el az erélyes hangú címnek választott kérdés: **„Hát ti mit képzeltek?!"** Nos, képzeljünk is akármit, ezt a műsort érdemes lesz meghallgatni, s reméljük, nem marad el a meglepetés sem, megérte titokban tartani a darab tartalmát.

Október 21-én, a **Kossuth adón,** 16 óra 5 perckor jelentkezik a legifjabbak kívánságműsora, a **„Kérhetek valamit?".** Ezernyi érdekesség, jó szórakozás, ez az, amit a műsor ígérni, azaz kínálni tud, annak ellenére, hogy véges adásideje miatt természetesen nem elégíthet ki minden kívánságot.

Még valami! Emlékezzetek! Kossuth, 16 óra 5 perckor **minden csütörtökön Révkalauz.** Könyvekről, rádióműsorokról, érdekes kulturális eseményekről tájékoztat benneteket az adás.

TELEVÍZIÓ

A **Katkó István** műveből készült nagy sikerű filmet, a **Telefonpapát** újra műsorára tűzte a televízió. Igazi mai történet, középpontjában egy magát egyre inkább egyedül érző fiúval, mindig rohanó szüleivel, s egy idős órásmesterrel, no meg természetesen a telefonnal. A filmet **október 1-én** láthatjátok.

Különösen **a sci-fi kedvelőinek** ajánljuk az **„Idő urai"** című tudományos-fantasztikus rajzfilmet, mely francia—magyar koprodukcióban készült. **Október 12-én** izgulhatjuk végig az érdekes űrtörténetet, s ugyanezen a napon kezdődik a **Liszt-vetélkedő** is. A nagy zeneszerző életével és munkásságával kapcsolatos kérdésekre kell majd megfelelniük a versenyre vállalkozó szereplőknek, akik nyilván jól felkészülnek erre a megméretésre. Már csak azért is, mert ebben az esztendőben emlékezünk meg Liszt Ferenc halálának századik évfordulójáról, úgyhogy a vetélkedőn mekegni-makogni valóságos kegyeletsértés lenne.

Megintcsak sci-fi, **október 19-én** láthatjátok **„A repülő fiú"** című csehszlovák filmsorozat első epizódját, s **október 19-én folytatódik a Liszt-vetélkedő is.**

ZENE

Hevesi István, népművelő, az Almássy téri szabadidőközpontban dolgozik. Sokan csak úgy ismerik, mint a magyar amatőr rock együttesek, a fiatal zenekarok egyik leglelkesebb pártolóját és segítőjét.

— Mit jelent az a szó, hogy Aorta?

— A szív bal kamrájából eredő fő ütőér, amúgy pedig az az országos amatőr verseny, amelynek segítségével friss tehetségeket szeretnénk a hazai rockéletbe áramoltatni — válaszolja Hevesi István.

— Hány zenekar vett részt ezen a vetélkedésen?

— Több mint ötszáz. Eléggé nagy szám ez, az elmúlt esztendőkhöz képest alaposan felduzzadt a kezdők mezőnye. Rengeteg olyan banda van, amelynek a tagjai még csak a gimnázium padját koptatják.

— Melyik stílusirányzat a legdivatosabb napjainkban?

— Mindegyik, hála az égnek. Sajnos ennek ellenére kevés az igazán egyéni hang, az egyéni, sok bátor újítást, ötletet hordozó muzsika, kevesen kísérleteznek. A legjobbak? A Kézi Chopin-t és az Exotic-ot említhetném, bár a véleményem teljesen szubjektív.

— Kik pártolják az Aortát, kik a fő védnökei?

— A Magyar Rádió, a Népművelési Intézet és a KISZ KB. Aki egyébként látni akarja a verseny gálaműsorát, tehát a legjobbakat, az szeptember 28-án este jöjjön el az Almássy térre . . .

KIÁLLÍTÁS

A Magyar Nemzeti Múzeum egy érdekes kiállítással tiszteleg a jeles ünnep, Buda visszafoglalásának háromszázadik évfordulója előtt. A százötven darabból álló kollekcióból számos érem jeleníti meg más magyar várak visszafoglalását is.

— Nekem az a darab tetszik a legjobban — mondja Kesik Erika, a múzeum munkatársa, népművelő —, amelyet a körmöcbányai Christoph Füessl mester készített a mohácsi csata elesettjeinek, elsősorban az uralkodó II. Lajos emlékére.

KÖNYV

„Emlékké válok magam is . . .”, ezt a címet adta **Valló László** könyvének, melyben a neves ifjúsági író **Fekete István** életét mutatja be. A szerző így beszél a Móra kiadónál megjelent kötetéről:

— Falun éltem egészen tízéves koromig. Akkor felköltöztünk Budapestre, s én ezt a környezetváltozást mondhatom nagyon rosszul tűrtem. Visszavágytam, hiányzott a természet, hiányoztak a patakok, a rétek, az erdők, az állatok. Ám amint a kezembe került Fekete István néhány könyve, és olvasni kezdtem őket, mintha csillapodott volna bennem a kínzó érzés. A regények visszaröpítettek, ott hagyott világomba, néha teljesen megfeledkeztem a város zajáról, nekem szokatlan nyüzsgéséről.

— Tulajdonképpen mi késztette arra, hogy megírja Fekete István életrajzát?

— Szerettem volna az író iránt érzett rajongásomat a világba kiáltani, szerettem volna, ha minél többen ismerik meg az életét. Egy évig tartott az anyaggyűjtés, csak utána ültem le az írógép elé.

— A természet szeretete mellett mi az, ami még igazán jellemezte az írót?

— A természet szeretetéből megszülető bölcsesség, derű, nyugalom, az emberszeretet. Munkái közül nekem a Lutra és a Tüskevár tetszik a leginkább, ezeket ajánlhatom elsősorban, persze érdemes végigolvasni az író egész életművét is. Magamról csak annyit: jelenleg újságíró vagyok, a Kertészet-Szőlészet című lap szerkesztőségében dolgozom. Azt hiszem, Fekete István könyveinek is van némi szerepe abban, hogy éppen ezt a munkát, ezt az újságot választottam.

*

Már nem újdonságok, de mégis úgy érezzük, hogy fel kell hívnunk a figyelmet rájuk. **Zolnay László „Mozaikok a magyar újkorból”** című munkája, mely Az én világom sorozatban jelent meg, terjedelmes fejezetben, igen sok érdekességgel mutatja be a török megszállás alatt levő Budát, illetve a város visszafoglalását. A **„Keresztes lobogók alatt”** című könyvben pedig a 12—13. század történelmét tárja elénk **Erdődy János.** A hittérítés jelszavával indított hadjáratokon, háborúkon keresztül világítja meg a kor gazdasági, társadalmi, politikai viszonyait.

AZ ÚTTÖRŐ AHOL TUD, SIKÍT...

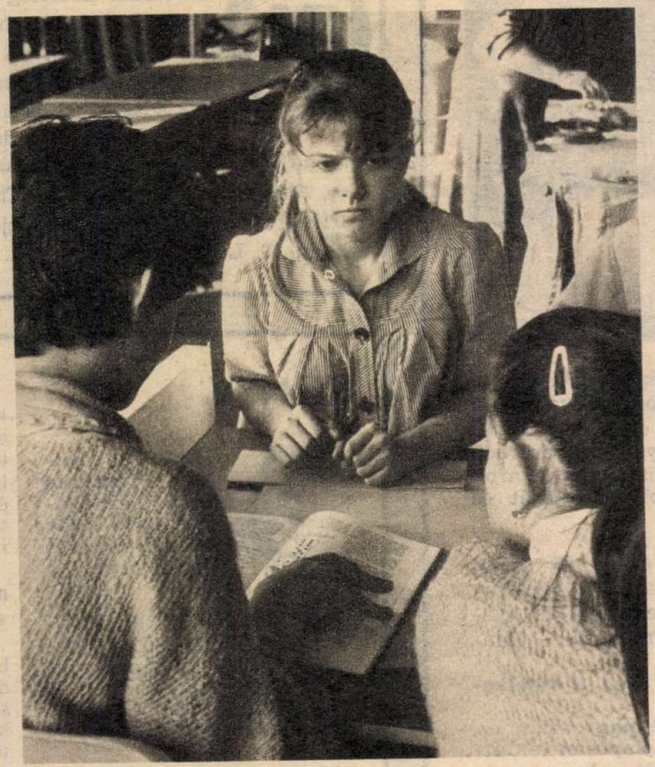

— *Állati klassz őrsi gyűlésünk volt tegnap!* — *lelkesedett bele az óra előtti felfordulásba Wanda, a Barátság őrs vezetője.*

— *Miért, mit csináltatok?*

— *Hát, amit szoktunk. Veszekedtünk. De olyan jóízűt!*

*

Wanda: Azért gyűltünk ma össze...

Patri: Mi az, hogy összegyűltünk? És Lili?

Wanda: Jó, igazad van, Lili nem gyűlt össze...

Patri: Persze, neki szabad hiányozni!

Wanda: Tessék, te is elmehetsz!

Patri: Elzavarnátok, mi? Miből akartok már megint kihagyni?

Szimi: Tulajdonképpen miért fáj neked Lili?

Zita: Majd én megmondom! Az irigység az oka. Nem figyeltétek meg, hogy jobban elkámpicsorodik, ha Lili ötöst kap, mintha ő maga egyest?

Patri: Aki nem megy el semmilyen rendezvényre, annak van ideje tanulni...

Szilvi: És te? Te miben vagy benne? A csávában.

Patri: Miért, legutóbb is elmentem arra a mesedélutánra.

Kriszti: Na, az éppen neked való; mesélni azt tudsz... Akkora a szád, mint Köbgyök háromrubrikás egyesei.

Ivett: Túl finom vagy... Patri egyszerűen pletykafészek.

Patri: Hazudsz!

Ivett: Miért, azt ki terjesztette rólam, hogy megtaláltam Köbgyök elveszett óravázlatait és elosztogattam rágóért puskának?

Szimi: És Liliről, hogy nehéz eldönteni; a srácának a szeme áll jobban keresztbe, vagy a lába...

Patri: Miért, kancsal, vagy nem kancsal?

Zita: Nem! Csak szemtengelyferdülése van! Különben is, bagoly mondja verébnek: a te Marcelled sem lesz Kedves ismerős a Pajtásban.

Andrea: Na, arról igazán nem ő tehet, hogy az összes diszkóképes srácot az udvartartásába gyűjti előle Kriszti... Meg előlem...

Kriszti: Csodálkozol? Úgy nézel ki, mint egy madárijesztő, közvetlenül az ébredés után.

Timi: Az igaz, hogy téged meg egy divatlapból vágtak ki. Csak kár, hogy nem nyírtak egy kicsit beléd...

Kriszti: Miért fáj neked a szerelésem?

Timi: Hát csak azért, mert én másféle ruhát kaptam volna az olyan matekjegyekért, amilyenek neked vannak!

Szimi: Te sem matekból állsz jól, hanem Köbgyöknél! Azt hiszed, nem vettem észre, hogy még az esernyőjének is köszönsz, ha ki van téve a tanári elé?

Timi: Én igen is értem a matekot!

Szimi: Igen? Akkor miért nem magyaráztad el legutóbb, mikor kértem? Mert akkora a sötétség a fejedben, hogy abban csak te igazodsz el, mindenki más eltévedne?

Timi: Te nem érted a matekot, és én vagyok a hülye? Ez szép!

Bernadett: Most összekaptok emiatt a gügye Szilvi miatt? Szilvikém, libuskám, egyszerűen figyelni kell órán!

Szilvi: Én figyelek!

Patri: Na ja. Leventére. Csakhogy Levente rád se bagózik...

Csilla: És én? Tán én is Leventét igézem órán? Mert a matekot speciel én sem értem...

Andrea: Ez igaz, de te sem a matekkal tömöd a fejed, hanem mindenféle nyalánksággal. Éppúgy végigetted a tizedes törteket, mint a köbre emelést. Már úgy is nézel ki, mint akit háromszor megszoroztak önmagával...

Csilla: Te bezzeg egyenes vagy, nem gömbölyű! Már úgy értem, hogy csak egy kiterjedésed van, mint az egyenesnek.

A takarító néni: Ejnye, kislányok, fekhelyet nem tudok ám biztosítani! Már hat óra, zárnám az iskolát...

Wanda: Mennyi? Hát még mondja valaki, hogy nálunk nincs élénk úttörőélet!

Andrea: Na de nem is az őrsvezető érdeme! Különben is: mi a csudát is akartál te ezen az őrsgyűlésen?

Wanda: Nem mindegy? Már úgy sincs idő, hogy beszélgessünk róla, hogy milyen is egy igazi baráti közösség...

Balogh Lajos,
Kiskunmajsa

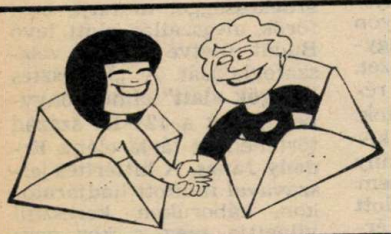

LEVÉLBARÁTSÁG

ÖTÖDIKESEK VAGYUNK:

BORBÉLY ÁGNES, Hajdúnánás, Magyar Gáborné u. 12. — 4080 (matricát, rágógumi-papírokat gyűjt); SIPOS BERNADETT, Hadháztéglás, Jászai M. u. 3. — 4242 (képeslapot, bélyeget gyűjt.)

HATODIKOSOK ÍRJANAK:

KELIGER ÉVA, Körösladány, Nadányi u. 27/2. — 5516; DANÓCZY EDIT, Sióagárd, Széchényi u. 15. — 7171 (szalvétát, naptárt, képeslapot gyűjt); KOCSOMBA GIZELLA, Újtikos, Ady Endre út 9. — 4096; MENYHÁRT ÉVA, Hajdúszoboszló, Űrhajós u. 28. — 4200 (háromdimenziós naptárt gyűjt); VARRÓ VERA, Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 16—18. — 7400; KOVÁCS ANDREA ANGÉLA, Prügy, Rákóczi u. 33 — 3925 (képeslapot, matricát gyűjt, kedvenc együttese a Modern Talking); BOTAN CLAUDIA, Csíkszereda, Testvériség sugárút 2/D. 12. — 4100 — Hargita megye RSR. (Matricát, képeslapot, szalvétát, naptárt gyűjt. Szeret sportolni.)

HETEDIKESEKKEL LEVELEZNÉNK:

KILIÁN ERIKA, Prügy, Rákóczi u. 20. — 3925 (matricát, képeslapot gyűjt, kedvenc együttese a Modern Talking és az R-GO); KOVÁCS ZSUZSANNA, Csíkszereda — 4100 Testvériség sugárút 2/d. 11. Hargita megye. RSR; KALOCSA BEÁTA, Székesfehérvár, Tompa Mihály u. 109. — 8000; BEROSIK KRISZTINA, Nagyvázsony, Akácfa u .19. — 8291; BALOGH ANDREA, Debrecen, Tócós-

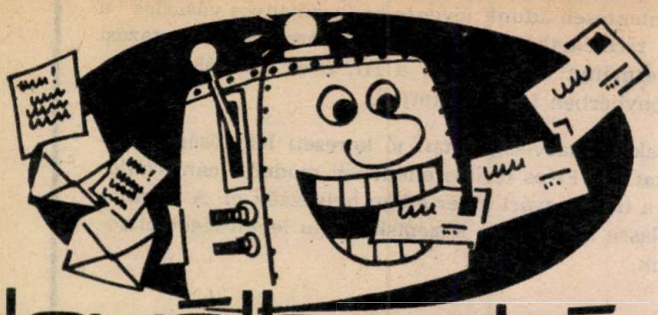

levélbontó

VERSET KÜLDTEK

Bányai József (Akasztó): Leveledben megjegyezted, hogy eddigi életedben kevés sikerben volt részed. E válasz is családást okoz bizonyára, pedig azt szeretném, ha nem kudarcnak fognád fel, hanem jószándékú figyelmeztetésnek: másként kell élned, gondolkodnod ezután, más, reálisabb célokat kell magad elé tűznöd, mert költő valószínűleg nem leszel. Márpedig ha valaki olyasmit szeretne elérni, amire nem képes, elégedetlenné, boldogtalanná válik. Sokkal fontosabb lenne, ha hiú ábrándok helyett megtanulnál szépen magyarul fogalmazni, s jobban figyelnél a helyesírás szabályaira. (A száll ige mindig két l-betűvel írandó.) Könnyebben megjegyzed, ha arra gondolsz, minden madárnak – a galambnak is – két szárnya van. Ha most a nyolcadik osztály elvégzése utáni pillanatban ezt a kis szabályt megjegyzed, többet érsz vele, mintha írnál több száz rossz verset.

*

Vékány Márta (Tét): Verseid könnyedek, ötletesek, jópofák. Azt ígérik, hogy egyszer talán igazán jó verseket fogsz írni. Biztatlak, Márta! Ötletek dolgában légy merész, törekedj minél több eredetiségre, ám ha kötött formában írsz, nagyon vigyázz a gondolatok és a szöveg ritmusára, s a rímek tisztaságára. No és persze arra is, hogy egy-egy magakellető rím kedvéért ne add fel a gondolatot.

*

Kovács Tibor (Tiszaluc): Versedet, amellyel az úttörőszövetség 40. évfordulója alkalmából lapunknak kívánsz kedveskedni, eltesszük emlékbe, és ezúttal megköszönjük. Értékét a jószándék s a figyelmesség adja, nem pedig a minőség. További versírásra nem biztatlak, arra viszont igen, maradj mindig ilyen figyelmes, mert így sok örömet szerezhetsz magadnak és környezetednek.

AZ ÓCEÁN PARTJÁN TÁBOROZTAK

Tíz hajdú-bihari fiú és lány táborozott a Dél-Franciaországban levő Labenne városka vakációs központjában a megyei úttörőelnökség cserekapcsolata révén. Már a repülőút is óriási élményt jelentett, az óceán többméteres hullámai pedig valósággal lenyűgözték az alföldi gyerekeket. A tábor közvetlenül a tenger mellett volt, és küldöttségünk tagjai kezdettől fogva jól megértették magukat a francia gyerekekkel. Hamarosan kialakítottak egy nemzetközi gyermeknyelvet, többségük beszélt angolul, franciául vagy németül. Megrendezték a francia pajtások számára a magyar napot, ahol kiállításon mutatták be hazánk tájait, népművészetét és megkóstolhatták vendéglátóink a magyar konyha ízeit is. Bejárták a francia baszkföldet, részt vettek a tábori olimpián, sőt; egy bikaviadalon is, habár ez inkább bemutató jellegű volt, a bikának nem esett bántódása. Az utolsó három napot Párizsban töltötték. Igyekeztek e rövid idő alatt minél többet látni a város nevezetességeiből, hajóztak a Szajnán, este pedig Párizs fényeit is megcsodálták.

Uzonyi Judit,
Hajdúböszörmény

AZ OKÁNYI PÉLDA

Községünkben különösen jó kapcsolat alakult ki a helyi termelőszövetkezet és iskolánk között. Az okányi Haladás MGTSZ az idei szünidő hasznos eltöltéséhez egész nyáron munkalehetőséget biztosított a 7. és 8. osztályosok számára, naponta héttől 12 óráig kukoricacímerezést, kukoricafiazást és maglucerna-tisztítást végezhettek. Ősszel pedig a napraforgószedésben várják a gyerekek segítségét. Iskolánk sok egyéb segítséget is kapott a téesztől: kölcsönadták az autóbuszt, amellyel kirándulásra és színházlátogatásra utazhattunk. A téesztagok napközibe járó gyermekei térítési hozzájárulást kapnak, a táborozó gyerekek a tábor költségeihez kapnak kiegészítést. A KISZ-szervezet is segít, nemrég közösen ültettünk facsemetéket társadalmi munkában.

Fekete Lajos és István,
Okány

Címerezés, napközi hozzájárulás, színházlátogatás segítése, közösen ültetett facsemete. Biztos, hogy pompás „fa" lesz belőle . . .

kert, Micsurin u. 122. X/31. — 4031; ŐZE MÓNIKA, Cibakháza, Rákóczi u. 28/a. — 5462; FEHÉR ÉVA, Hegyszentmárton, Egerszeg u. 56. — 7837; MILE IZABELLA, Püspökladány, Úttörő út 21/1. — 4150; LÉNÁRT LÁSZLÓ, Nagybánhegyes, Sallai u. 3/a. — 5668.

NYOLCADIKOSOK LEVELEIT VÁRJUK:

FEKETE ERIKA, Keszthely, Vásártér 12/b. — 8360; VINCZE MARIANN, Keszthely, Vásártér 10/a. — 8360; DANYI MAGDOLNA: Gyöngyössolymos, Gárdonyi G. út 22. — 3231 (szeret olvasni és utazni); HUSZÁR GYÖRGYI, Veresegyház, Kis u. 6/a. — 2112 (naptárt, színészek, együttesek képeit, autogrammjait gyűjti); PÉCZELI GABRIELLA, Veresegyház, Fürdő u. 4 .— 2112 (naptárt, bélyeget, színészképeket gyűjt); PÉTER ADRIENNA, Hatvan, Kastélykert u. 16. — 3000; SÁPI ERIKA, Hatvan, Vas Gereben u. 6. — 3000; SÁGI ERIKA, Kemence, József Attila u. 1. — 2638; HANÁK ENIKŐ, Balatonakarattya, Hársfa u. 15. — 8172; SOMOGYI ANNAMÁRIA, Dunaharaszti, Felszabadulás út 28. — 2330; TAKÁCS ÉVA, Felsőpakony, Kun Béla u. 24. — 2363; ÁDÁMKU ANIKÓ, Felsőpakony, Kun Béla u. 19. — 2363; CSÁSZÁR CSILLA, Ásotthalom, IX. ker. 1326 sz. — 6783; IVANOV SZILVIA, Kiskunfélegyháza, Szilfa u. 27. — 6100.

14—15 ÉVESEK VAGYUNK:

PETRUS ILDIKÓ, Hajdúdorog, Bocskai krt. 20. — 4087; BALOGH TÜNDE, Tarnaméra, László u. 40. — 3284; HORVÁTH ERZSÉBET, Varsány, Ifjúság út 27. — 3178. (énekesek, együttesek képeit, posztereit gyűjti), FÖLDI JÚLIA, Görbeháza—Bagota, Toldi út 32. — 4075; MOLNÁR EMESE; Gyulaháza, Petőfi S. út 27. — 4545; DOMBI TAMÁS, Szedres, Széchenyi út 38. — 7056; BECSEI EDIT, Szatymaz, IV. ker. 23. — 6763; PAPIK ERIKA, Gyulaháza, Rákóczi út 18. — 4545; BERTA ZSUZSA, Tiszaföldvár, Bajcsy-Zs. u. 120. — 5430.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA az 1987—1988-as tanévre felvesz általános iskolát végzett lányokat **fonó és szövő:** fiúkat **textilgépszerelő, lakatos, villanyszerelő, esztergályos** szakmára szakmunkástanulónak.

TANULMÁNYI IDŐ 3 ÉV.
FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Ösztöndíj: a tanulmányi ösztöndíj az eredménytől függően 500—960 Ft, a társadalmi ösztöndíj egységesen 500 Ft havonta, + 100, 150, 200 Ft tanulmányi pótlék. Juttatások: 4 Ft térítésért teljes ellátást biztosítunk (napi háromszori étkezés); ingyenes kollégiumi elhelyezés; iskolaköpenyt, füzetcsomagot, munkaruhát térítésmentesen adunk; évente kedvezményes vásárlás a gyár termékeiből; a tanulók részére 50%-os utazási kedvezményt biztosítunk; a III. éves tanulókat teljesítménybérben foglalkoztatjuk.

A szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőség. A lányokat 160 Ft-os térítés ellenében modern leányszállókon, a fiúkat gyári albérletben helyezzük el. A továbbtanulásra szakirányú középiskolában lehetőséget biztosítunk.

Jelentkezés:
PTM Budai Gyára
személyzeti osztály,
Budapest, Pf. 43. — 1502
Telefon: 662-688.

FIATALOK, FIGYELEM!

A BUDAPRINT Magyar Pamutipar általános iskolát végző **lányokat fonó, szövő; fiúkat textilgépszerelő, géplakatos, villanyszerelő és csőszerelő szakmunkástanulónak iskoláz be.**

Tanulóidő 3 év. Felvételi vizsga nincs.

Tanulmányi ösztöndíj: 50—750 Ft/hó, a tanulmányi előmeneteltől függően, a III. évben szakmunkásbér 2500—3500 Ft/hó.

Kollégiumi elhelyezést, teljes ellátást és egyéb juttatásokat biztosítunk tanulóink részére.

Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga után: lányoknak 4500—7500 Ft; fiúknak 4000—5500 Ft.

Jelentkezni lehet munkanapokon 7—15 óráig. Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Címünk: BUDAPRINT Magyar Pamutipar személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Lahner György u. 30. — 1046.

Telefon: 693-847 vagy 693-111/115 mellék.

Az 1987—88-as tanévre 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő szakmára** beiskolázunk szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év. Juttatások: 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; 200 Ft kiemelt szakmapótlék; tanulmányi ösztöndíj, a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50—450 Ft, II. évben 50—540 Ft, III. évben 50—820 Ft.

Fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, géplakatos, textilipari gépszerelő szakmára iskolázunk be szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év. Juttatások: 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; tanulmányi ösztöndíj, a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50 Ft-tól 400—500 Ft, II. évben 50 Ft-tól 500—600 Ft, III. évben 50 Ft-tól 800—900 Ft. Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 4 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5% szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4500—7500 Ft/hó; a többi munkakörökben a bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset.

A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen: hétfőtől csütörtökig 8—15 óráig, a személyzeti osztályon. PATEX Angyalföldi Szövőgyár, Budapest XIII., Fáy u. 81—83. — 1135. Levélre részletes tájékoztatót küldünk. Cím: Budapest, Pf. 391. — 1394.

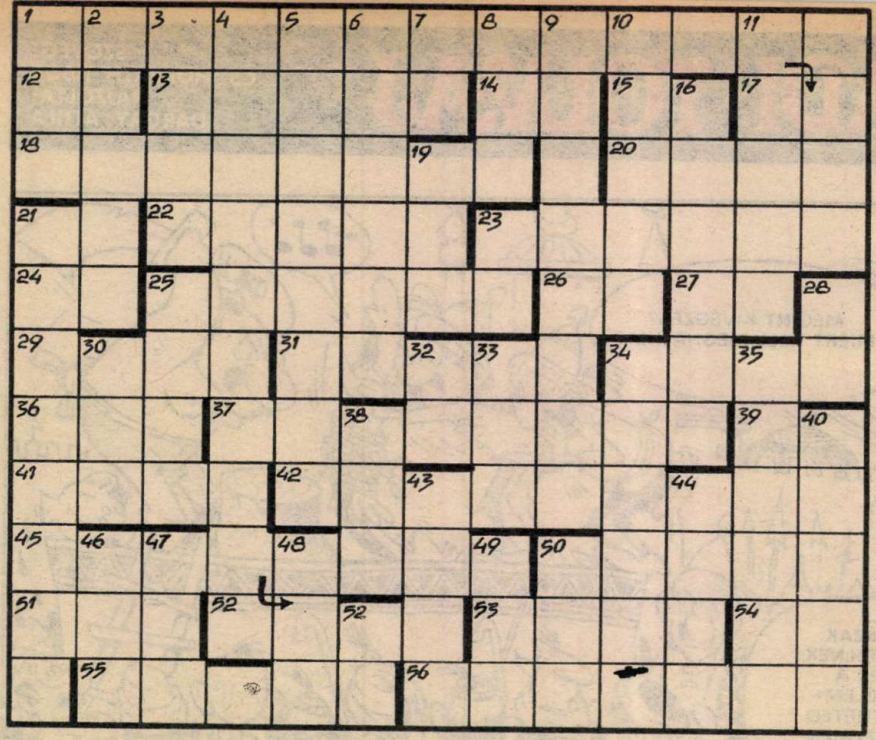

Ötvenöt éve, 1931. szeptember 25-én mutatták be az első magyar hangosfilmet, ezért keresztrejtvényünk ezúttal a filmekhez kapcsolódik.

VÍZSZINTES: 1. *A második világháború után a hányatott sorsú, csavargó gyerekekről készült nagy sikerű film címe.* 12. Fél zsák! 13. Dagályt követi. 14. Üres rés! 15. Hamis. 17. Intéző Bizottság. 18. ... táncok, Kodály Zoltán zenekari műve. 20. Becézett női név. 21. Török autók jele. 22. Ahhoz hasonló. 23. Így marad, aki lemarad valamiről. 24. Ver. 25. Angola fővárosa. 26. Orosz igen. 27. Portugál és svéd autójel. 29. Egymáshoz illő pulóver és kardigán. 31. Csonthéjas gyümölcsöt termő növény. 34. Filmszínház. 36. Nem nagy, sőt. 37. *Homoki Nagy István természetfilmje, három állat főszereplésével.* 39. Ételízesítő. 41. Női név, egyben egy híres oroszlán neve is. 42. Szúrós növények. 45. Illatos fűszernövénnyel készített sütemény, vagy fagyi. 50. Szaktárs tréfásan. 51. Kárt okoz. 53. Esőben áll. 54. ... lap, vendéglői olvasmány. 55. Csapata van Gajdar regényében. 56. Művészeti irányzat, névelővel.

FÜGGŐLEGES: 1. Szel. 2. Szándékozott. 3. Francia zeneszerző (Edouard 1823—92). 4. *Molnár Ferenc hasonló című könyve alapján készült nagy sikerű film.* 5. Hol áll a sorban? 6. Tüzet lokalizálni. 7. Kettős mássalhangzó. 8. Becézett Erika. 9. Kikötői rakodáshoz használt gép. 10. Magasított rakodótér, kocsifelhajtóval. 11. Élénk szín. 16. Északi nép. 19. Andorra első része! 21. *E film kedves főszereplője volt Matula bácsi.* 23. Feltéve. 25. Készül. 28. Forma-1 rövidítése. 30. Szovjet teherautó típus. 32. Folyó Nyugat-Szibériában. 33. Község gyermekvárossal. 34. Fára kúszik. 35. Versenylovasok. 38. E napi. 40. Oktató. 43. Tövén költ a ruca. 44. Kiskabát. 46. Középen tartó! 47. Nemzeti Testnevelő Intézet. 48. Elkeveredett Ilu! 49. Esőtől átázott föld. 50. Mondatelem. 52. Férfiak megszólítása.

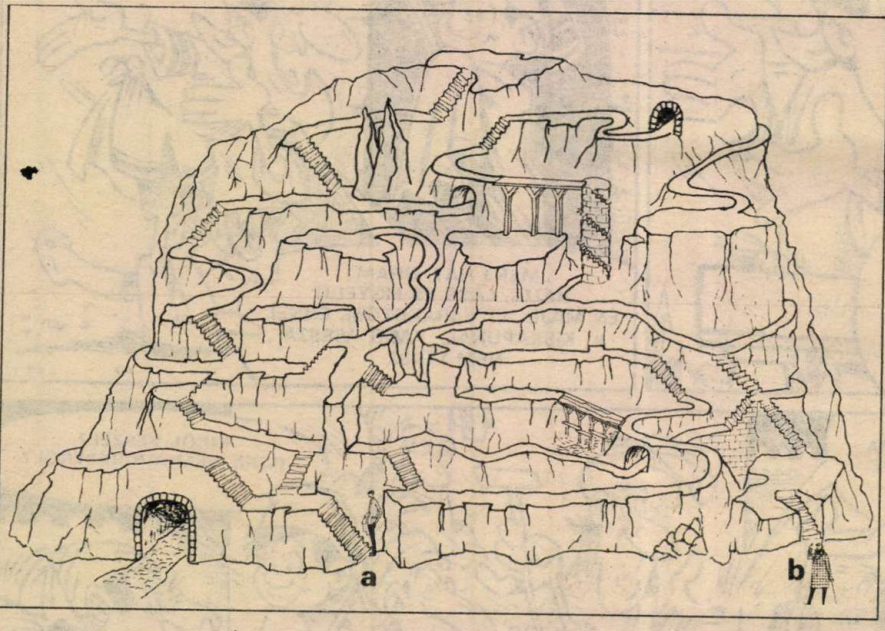

LABIRINTUS. Melyik férfi jut fel a hegytetőre?

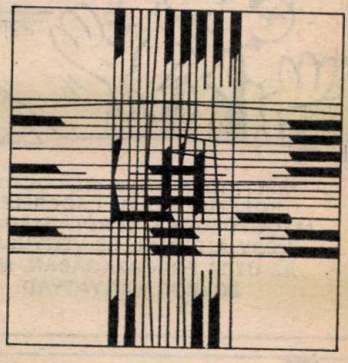

REJTETT BETŰK.

Ha az ábrát kissé megdöntve figyeled, két főváros nevét olvashatod le róla. Melyek ezek?

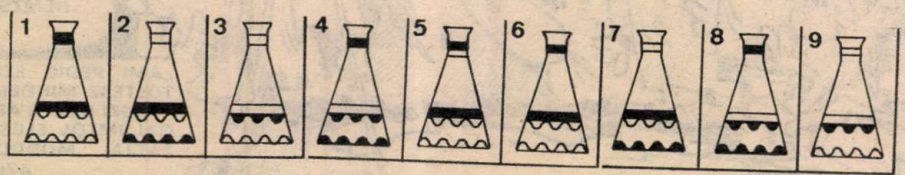

MINTÁS ÜVEGEK. Az itt látható üvegek közül egy kivételével valamennyinek van párja. Melyik a páratlan?

A BAGDADI TOLVAJ

SZÖVEG:
CS. HORVÁTH TIBOR
RAJZOLTA:
DARGAY ATTILA

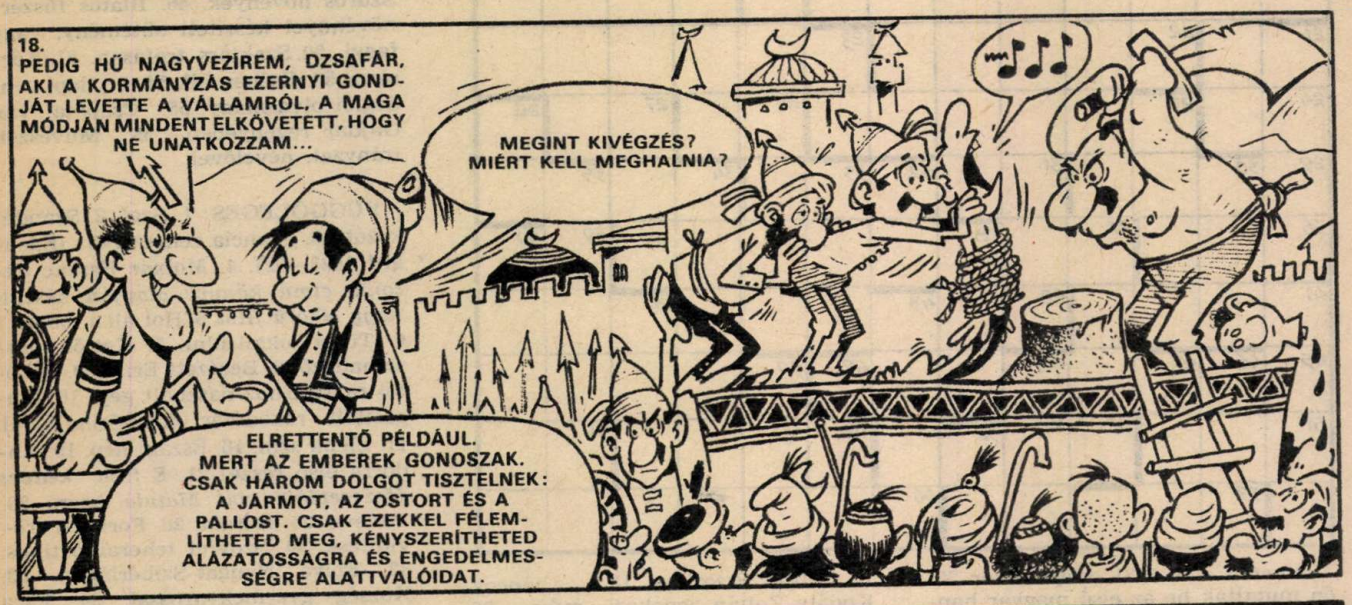

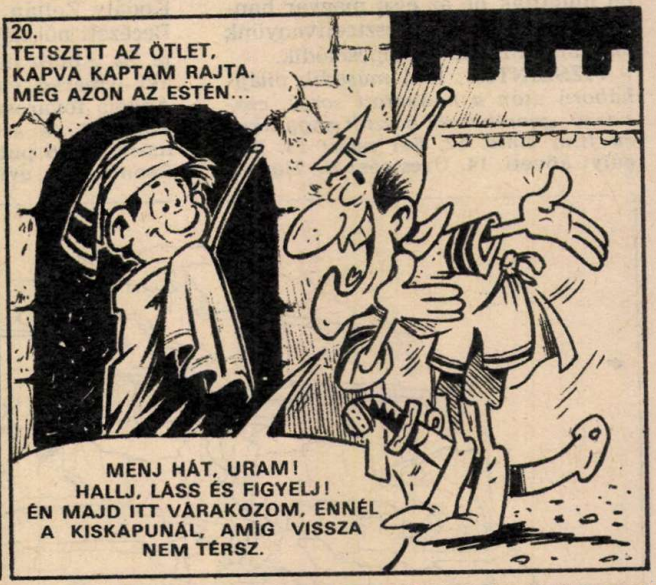

„AMI PEDIG EZUTÁN TÖRTÉNT, AZ TÚLTESZ MINDEN LIDÉRCES ÁLMON" – TESZI HOZZÁ AZ IFJÚ RAB, S ABU IZGALOMTÓL ELCSUKLÓ HANGON BIZTATJA: „MONDD HÁT, MI TÖRTÉNT AZUTÁN!"

FOLYTATJUK

8. OSZTÁLYOS TANULÓK, FIGYELEM!

Gyertek a Budapesti Közlekedési Vállalathoz szakmát tanulni!

Vállalatunknál még az alábbi szakmákra lehet jelentkezni: közúti villamosjármű-szerelő, esztergályos, anyagmozgatógép-szerelő, épületvillamossági szerelő, erősáramú berendezés-szerelő, épületasztalos, vasútijármű-szerelő, géplakatos, kőműves, villamosgép-szerelő, villamoshálózat-szerelő.

A felsorolt szakmákra vidéki fiatalok is jelentkezhetnek. A gyakorlati képzés jól felszerelt tanműhelyekben, szakoktatók irányításával történik.

KEDVEZMÉNYEK, JUTTATÁSOK A TANULÓIDŐ ALATT:

— a BKV menetrendszerinti járataira ingyenes utazási igazolvány;
— **tanulmányi ösztöndíj, havonta 600—1350 Ft;**
— vidéki tanulók részére társadalmi ösztöndíj-szerződés esetén havi 150 Ft kollégiumi térítés;
— napi 4 Ft-ért ebéd;
— munkaruha;
— sportolási, szórakozási, üdülési lehetőségek bő választéka.

Jelentkezés, bővebb felvilágosítás: BKV Oktatási Központ, Budapest X., Fehér út 1/c, IV. emelet 458. — 1980.

Telefon: 187-133/470 mellék.

Megközelíthető: Örs vezér tere — a Kelet-Nyugati 2-es Metróval; 13-as vagy 62-es villamossal; a Gödöllői HÉV-vel az Örs vezér téri végállomásig; 32, 44, 45, 46, 61, 62, 76, 77, 85, 100, 144-es autóbusszal.

Vidéki fiatalok levélben is jelentkezhetnek, levelükre minden esetben válaszolunk.

FIATALOK, VÁRUNK BENNETEKET!

A TANKÖNYVKIADÓ KÖNYVAJÁNLATA

Karácsonyi Rezső:
EGY A VALÓSÁG S EZER A RUHÁJA III.
Tanuljunk nyelveket! — sorozat 69 Ft

Juhász Ernő—Yehia El-Karamany:
ARAB TÁRSALGÁS
Tanuljunk nyelveket — sorozat 74 Ft

Csonka Margit:
LET'S SPEAK ENGLISH!
Part One
Angol nyelvkönyv III.
Idegen Nyelvi Kiskönyvtár — sorozat 19 Ft

LESESPASS MII APHORISMEN, ANEKDOTEN UND HUMORESKEN
Válogatta és a jegyzeteket készítette: Dr. Tálasi Istvánné
Idegen Nyelvi Kiskönyvtár — sorozat 27 Ft

COMPORTEMENTS ET MODES DE VIE
Válogatás a mai francia sajtóból
Válogatta és a szómagyarázatokat készítette: Dr. Szende Tamás
Idegen Nyelvi Kiskönytár — sorozat 19 Ft

Antal Lajos: **KEVÉS SZÓVAL OLASZUL**
Kevés szóval .... — sorozat 37 Ft

Frank Oszkár: **BARTÓK ÉS A GYERMEKEK II.**
A „Gyermekeknek" című zongoradarab-sorozat szlovák népdalfeldolgozásainak elemzése 18 Ft

A PTK 1050-es ZSEBSZÁMOLÓGÉP ALKALMAZÁSA AZ ISKOLÁKBAN
Szerkesztő: Dr. Appel György 27 Ft

A SOPRONI LICEUM
Szerkesztette: Győrffy Sándor és Hunyadi Zoltán 70 Ft

Lengyel—Borbélyné—Jezsoviczkiné—Molnárné—Nemes:
A NYELVOKTATÁS ALFA—BÁZISA 35 Ft

TEMI DI OGGI
Mai témák
Válogatta és a jegyzeteket készítette: Dr.Móritz György
Idegen Nyelvi Kiskönyvtár — sorozat 16 Ft

Kiadványaink megrendelhetők, illetve megvásárolhatók a TANKÖNYVBOLTOKBAN (Budapest V., Október 6. utca 8. és 9. — 1051), valamint a PEDAGÓGUS KÖNYVESBOLTBAN (Budapest V., Múzeum krt. 3. — 1053).

AJÁNDÉKOZZ KÖNYVET!
A KÖNYV
A LEGSZEBB AJÁNDÉK!

Zavarban vagyok. Nem tudom vannak-e még el nem hangzott intelmek, gondolatok a témával kapcsolatban, melyek bárkit is megdöbbentenének. A mozgáshiányból adódó egészségügyi problémákról sokan írtak már ijesztő adatokkal megtűzdelt cikkeket. Sok-sok rendezvénnyel, jókedvű sportbulival próbálták vonzóvá tenni az egészséges életmódot. Ismert emberek sem szégyellték a sporthoz fűződő bensőséges viszonyukat. Jane Fonda aerobic tanfolyamokat tartott egy egész világnak, Arnold Schwarzenegger saját, acélos izmait állítja példaképül a fiatalok elé, úgy tűnik, hiába. Gyönyörködünk az aerobicozó lányokban, azután futunk a busz után. Lihegve . . .

TÜKRÖM, TÜKRÖM...

Régen legalább megrettentünk, ha a tükörbe néztünk, és felfedeztük a felesleges kilóinkat. Ma mosolyogva vesszük tudomásul a derekunk körül tekergő „úszógumit".

Csakhogy az elnéző évődés tárgya azonnal komoly problémává válik, amint az orvos szemével tekintünk a „párnáinkra". Ha ugyanis az ideális súlynál harminc százalékkal kövérebbek vagyunk, akkor a várható életkor a statisztikai adatok szerint a nőknél alig 40, a férfiaknál alig 30 év! Ha leírjuk azt a nem túlságosan örömteli tényt, hogy hazánkban az emberek fele túlsúlyos, és ha figyelembe vesszük azt az adatot — mely egy alig egyéves felmérés eredménye —, miszerint Magyarország halálozási arányszáma nagyrészt a mozgáshiányból adódó szív- és érrendszeri megbetegedéseknek köszönhetően egyre nő, bizony jóval drámaibb a kép.

Eszünk-eszünk, ülünk a tévé előtt, nápolyit rágcsálunk, nyaggatjuk az elektromos játékokat naphosszat, és nem vesszük észre, hogy életkorunkat tekintve

MENNYIT É AZ ÉR ?

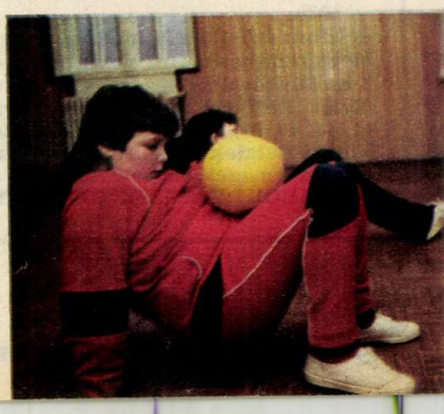

egyre nagyobb lépésekkel közelítjük meg az ősember szintjét! Cigarettázunk, mert lustaságból is adódó tehetetlenségünkben valamit csinálni kell, iszunk, mert az a menő és nem futunk, nem mozgunk, mert az ciki...

EDZŐCIPŐBEN FUTNI?...

A szerelések alapján soha ennyi sportember nem sétált még az országban, mint manapság. Puhán rugóznak az Adidas cipők, virítanak a Lacoste ingek és a színes „jogging" cuccok. Érdekes lenne egyszer kipróbálni, hogy a fent említett, mellesleg igen drága cipőkben például futni is lehet. Vagy például kihívni a szomszéd iskolát egy kosárlabda- vagy egy focimeccsre, netán rendezni egy kövérek—soványak derbit, egyáltalán egy kicsit gondolkodni azon, hogy miképpen lehetne valami jópofa, izgalmas sportélményhez jutni.

Ehhez próbál segítséget adni, erre próbál lehetőséget teremteni a közelmúltban megalakult Magyar Diáksport Szövetség. Persze, azt az új szervezet vezetői is tudják: önmagában az ő útmutatásuk kevés. Izgatott versenyhangulatra, valódi sportolni akarásra lenne szükség ahhoz, hogy hazánkban pezsgő diáksportélet alakuljon ki. A diáksportkörök vagy a diáksport egyesületek megalakításáról szóló útmutató valószínűleg valamennyi iskolába eljutott már. Itt van hát az alkalom, hogy bebizonyítsa valamennyi testnevelő tanár és sportot szerető tanítvány, hogy szeretne elmozdulni az „ősember szintjéhez" vezető útról.

Somló Tamás, az LGT zenésze mesélte, hogy irigykedve nézte egy brazíliai útja során azt a lelkesedést, amely késő este is a grundokra hajtotta a srácokat, hogy a szomszéd utcával nagy focirangadót játsszanak. Nos, nálunk egyre kevesebb a grund, de a szomszéd sulit legyőzni ennek ellenére bizonyára nagyszerű dolog!

*

Zavarban vagyok. Nem tudom, hogy elhisszük-e a veszélyt, ha nem látjuk. Mert a lassú elhízás, az elkényelmesedés nem olyan, mint egy baleset, amelynek látványos következményei vannak. De el kell hinni: amelyik nap nem mozogtunk egy keveset, azon a napon egy apró kis balesetet szenvedett a szívünk, az érrendszerünk, az ízületeink sokasága! El kell dönteni, hogy hiszünk-e az orvosnak, a statisztikának vagy a közeljövőben lapunkban nyilatkozó sportoló világnagyságoknak. El kell dönteni, hogy saját életünkkel játszva gúnyolódunk és flegmáskodunk-e a sporttal. El kell dönteni, hogy mennyit ér a szív és mennyit ér az ér!

Trencsényi Zoltán

Fotó: Wagner Margit

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes: BŐCS FERENC

Olvasószerkesztő: BOGÁTI PÉTER, CSER GÁBOR

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat

Felelős kiadó: D. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397
321-987, 321-988, 321-989
Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397
Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapkiadó Irodánál (HELIR) Budapest V., József nádor tér 1. 1900 közvetlenül vagy postautalványon, valamint árusítással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj: egész évre 153 Ft, I. félévre 85 Ft, II. félévre 68 Ft.

86.1139
Athenaeum Nyomda Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató
HU ISSN 6030—5583
INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

FOTÓ: TÓTH ANDRÁS

SELYEM-KUPOLÁK ALATT

Traubenernte

SZÜRETI VIZITBE INDULT FOTÓRIPORTERÜNK. A LÁTOTTAKRÓL KÉPRIPORTBAN SZÁMOL BE LAPUNK 3–4–5. OLDALÁN

FOTÓ: TÓTH ANDRÁS

86/24

XLI. ÉVF. • 1988. OKTÓBER 2. • ÁRA: 4,50

PAJTÁS

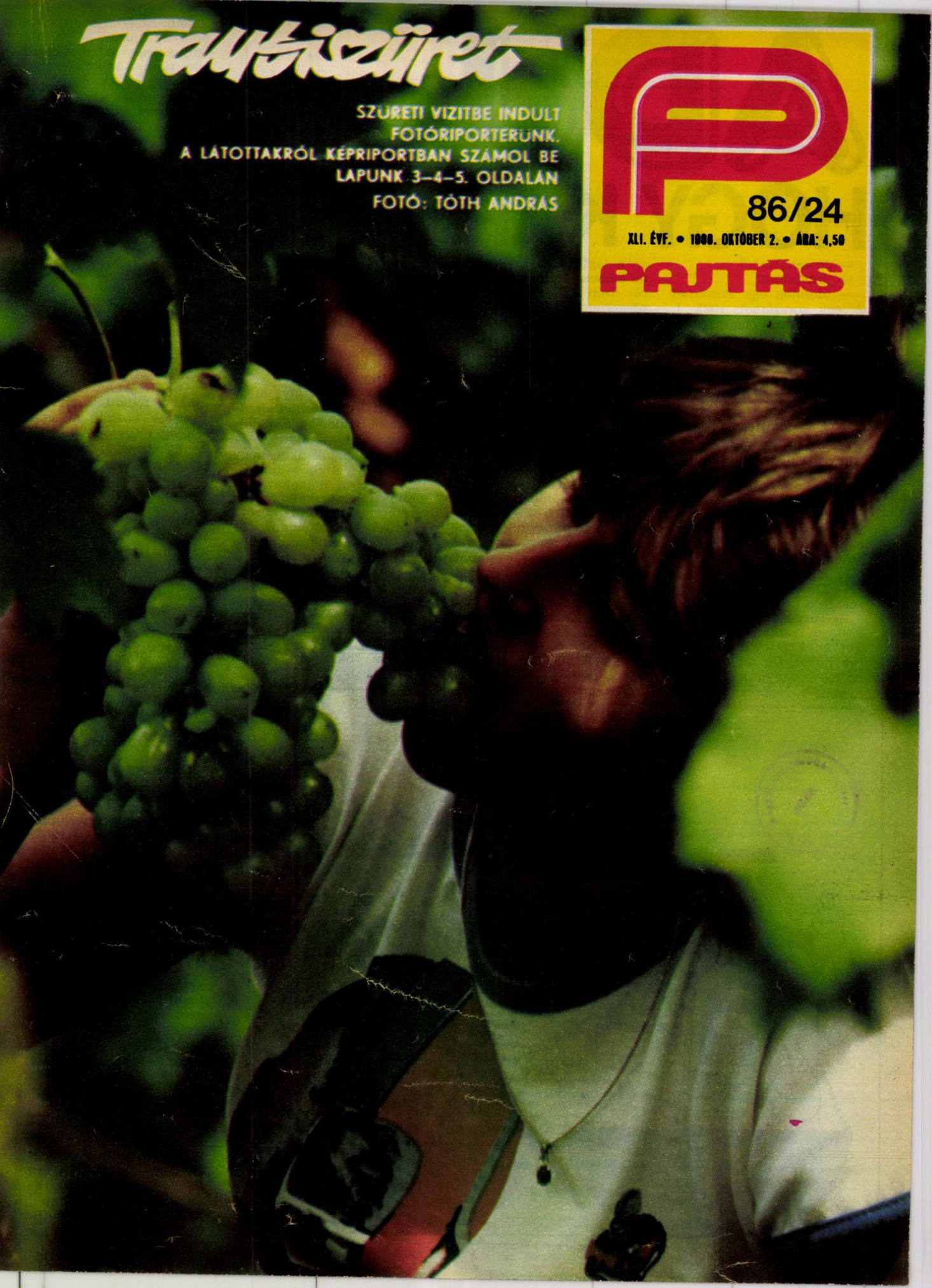

ADJ, HOGY KAPHASS

— Játszhatunk?

— Játsszunk!

— Mondok egy évszámot és egy sorszámot. 1985. I. Szerinted mit jelenthet?

— Az első az évet. A második? Talán hónapot. Januárt.

— Majdnem talált. Csakhogy a római egyes egy törvény jegye.

— Á, azt hittem, érdekesebb lesz a játék.

— Állj meg, még nincs vége!

— Nekem annyi dolgom van! Ma még semmit nem tanultam, könyvtárba kell mennem. Délután meg várnak a srácok. Meg kell beszélnünk, mit csinálunk ebben az évben.

— De hát éppen erről van szó. Ez a törvény ugyanis . . .

— Törvény, törvény! Már a neve is olyan vészjósló. Törvényt a felnőttek szoktak hozni. De mi nem felnőttek vagyunk. hanem gyerekek. Nekem meg most az a legfőbb dolgom, hogy ne késsek el a megbeszélésről. Szép is lenne! Éppen én sürgettem a dolgot, aztán nélkülem tartanák meg.

— Olyan égetően fontos?

— Még szép. Arról van szó, hogy unjuk már, ami az osztályban történik. Elegünk van abból, hogy néhány link miatt mindig mi kapjunk a fejünkre. Na, meg az se megy, hogy a tanárok meg se kérdeznek bennünket. Néhány alak miatt az egész osztályt elítélik. Legutóbb például úgy döntöttek a tanárok, hogy nem megyünk kirándulni. Csak azért, mert valaki kifaragta a szék lábát.

— Végtére is a szék lába nem arra való.

— Nem hát. Ahogy a pad sem firkálásra szolgál. Mi több, az ablaküveg sem céltábla. Éppen ezt akarjuk megbeszélni, együtt, az egész osztály. Lesz olyan, aki nem fog örülni, pedig nincs más választásuk. Vagy elfogadják a döntést, vagy jobb, ha elmennek. Még sem megy azért, hogy néhány bukdácsoló miatt kullogjon az utolsó helyen az osztály.

— A tanárokkal milyen „terveitek" vannak?

— Ha az osztály megegyezett, küldöttséget alakítunk, és elmondjuk a dolgot az osztályfőnöknek. Arra is megkérjük őket, hogy a jövőben velünk is beszéljék meg a dolgokat. De előbb nekünk kell rendet teremteni magunk között. Apám szokta mondani, ahhoz, hogy kaphass, adnod kell.

— Jogok és kötelességek.

— Micsoda?

— A tanulóknak vannak jogaik és kötelességeik. Így fogalmaz a törvény.

— Milyen törvény?

— Az oktatásról szóló 1985. I.

— Na, most már ezt is tudom. Hogy az ártatlan tanulónak jogai is vannak. Eddig csak azt hallottam, édes fiam, a te kötelességed ez, meg ez. A másik szó meg az volt: tilos. És mik a jogaim, ha szabad kérdeznem?

— Például, hogy véleményt mondj, javaslatot tégy az iskolában. Joggal kérhetsz tájékoztatást minden olyan kérdésben, ami érint.

— Például, hogy mi legyen az ebéd a napközi-ben?

— Például abban is. Hiszen nem mindegy, hogy elfogy-e az iskolában naponta az ebéd, vagy mehet a szemétbe.

— És hogyan képzeli a felnőttek törvénye a jogok gyakorlását?

— Félreértesz, ez nem csak a felnőttek törvénye. Igaz, ők hozták, de éppen értetek, gyerekekért. Egyébként, persze, a törvényhozók sem úgy gondolták, hogy közfelkiáltással szavazzátok meg a dolgokat. Az iskolatanácsnak diák tagjai is vannak, akiket ti magatok választotok. Előbb az osztálytanácsok beszélik meg, azután közösségetek képviselője viszi tovább a ti véleményeteket.

— Nem hangzik rosszul. De megjegyzem, ebben nincs sok új. Végül is, ha eddig akartunk valamit, így csináltuk.

— Erre mondják, hogy megelőztétek a korotokat. Sokan viszont éppen arra vártak: legyen valami szabály amire lehet hivatkozni.

— Most aztán van. De mondd csak, kötelezi ez a törvény a felnőtteket is?

— Persze, fölsoroltatnak benne a szülők, a tanárok kötelességei is. Ahogy a jogszabály kimondja a tanulók alapvető kötelességét is: tegyen eleget tanulmányi kötelezettségének!

— Hát mi is éppen ezt mondtuk a Picinek. Ő az osztály legrosszabb tanulója. Persze, nem úgy fogalmaztunk, ahogy a törvény. Idehallgass, Pici, mondtam neki, vagy összekapod magad, vagy röpülsz.

— Ilyen szankciót a törvény nem ismer.

— Én meg a törvényt nem ismerem. Nem tudnál adni egy példányt?

— Valaki már megelőzött. De, gondolom, az iskolában is megtalálod a törvényt. De akár meg is lehet venni, a Tanácsok Közlönyének múlt évi, 18. számában jelent meg. Nyolc forintot még neked is megér.

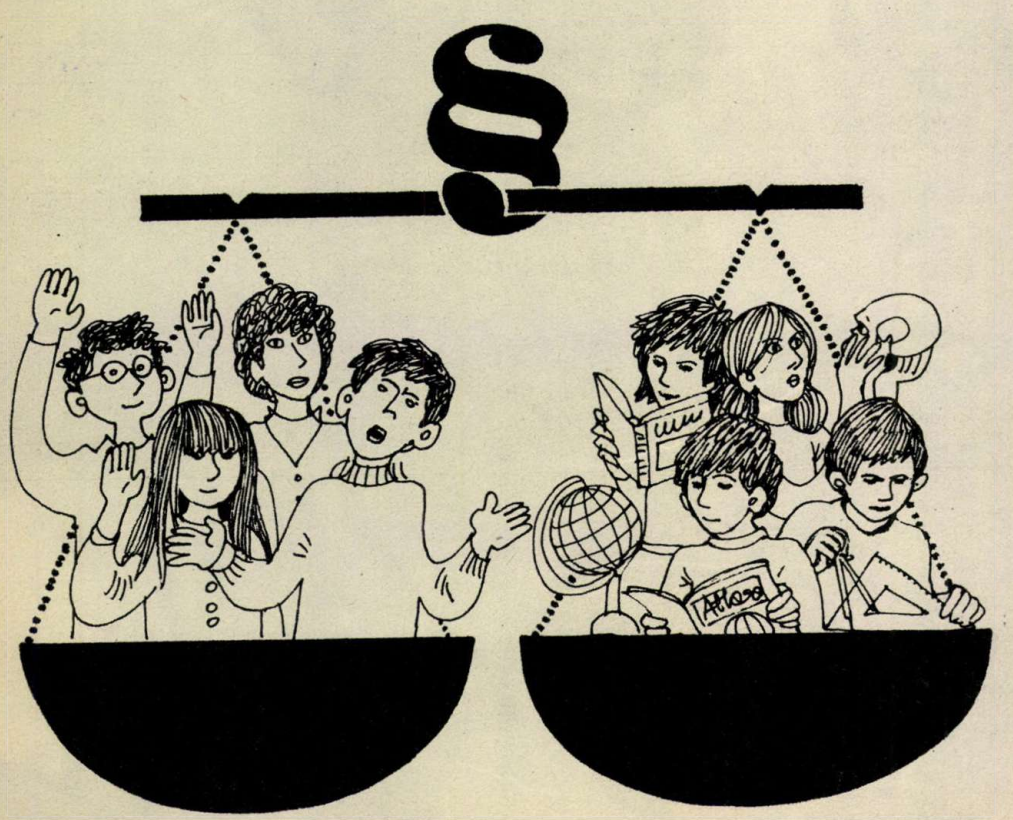

Traubenlese

Hinned-e, hogy ősszel is lehet aratni?
Igaz, a szőlőnek a szokásos
őszi begyűjtését szüretnek hívják.
Ám a lényeg ugyanaz:
a természet és az ember
közös munkája méretik meg
a leszüretelt szőlőszemekben

Őszidő van. Mindez meglátszik már a szőlőleveleken is. A szőlőfürtökön különösképpen – aranysárga, hamvas szemek sokasága virít ki a szárak közül. A hosszú sorok hangosak, gyerekek szüretelnek.

A szőlőszüretnek ősidők óta kialakult szokásai vannak. Nem mindegy, hogy melyik fajta szőlőt mikor kell a száráról leválasztani, mikor érett, mikor a legzamatosabb. A Badacsonyi Állami Gazdaság szőlőiben a legkorábban érő fajtát szedik először. Ez pedig a csemege szőlő. Hatalmas gyűjtőtartályok telnek meg rövid idő alatt. Bennük több millió szőlőszem.

A Balatonvilágosi Általános Iskola hetedikesei-nyolcadikosai közül többen szüreteltek már iskolájukkal, szüleikkel, vagy éppen a kertjükben. Sokan vannak közöttük azonban olyanok is, akiknek most adódott alkalmuk először megismerni a szüret érdekes, fáradságos munkáját.

Fekete Pista, Király Szilvi, Schneider Évi szinte egyszerre mondják, hogy ők azt is tudják: a szőlő, amit szednek, a nagyon finom, általuk is jól ismert üdítőital, a Traubisoda alapanyaga, s a begyűjtés után bekerül a gazdaság feldolgozó üzemébe. Itt lesz belőle a finom üdítőitai. S persze, azt is tudják, hogy ha nem is keresnek annyit ezzel a munkával, mint szüleik, azért egy kis pénzt csak kapnak érte. Afféle zsebpénzpótlást. Ami már csak azért sem jön rosszul, mert a nyári táborozás, a szünidő bizony kiadásokkal jár.

Kép és szöveg

Tóth András

Traubsüret

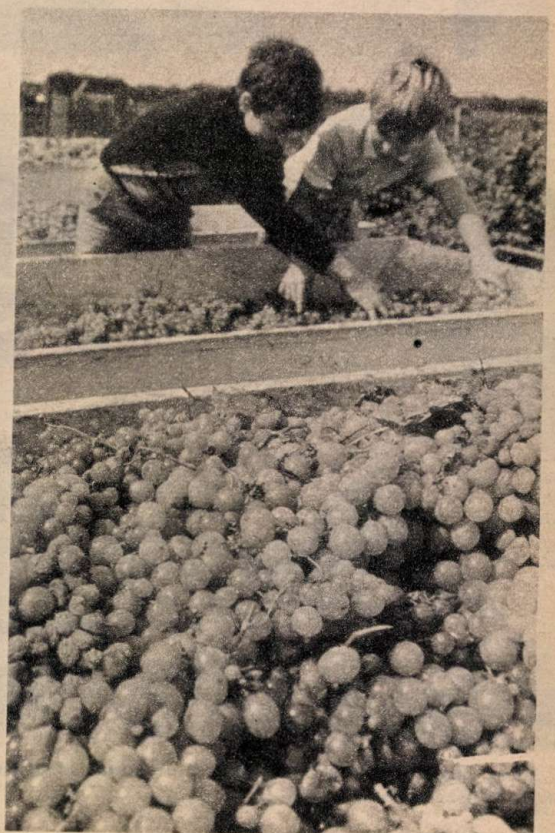

Játékot készít a család.
Otthon ritkán jut ilyesmire idő

Ennyit kerestem délelőtt.
Könyvet vagy lemezt vegyek belőle?

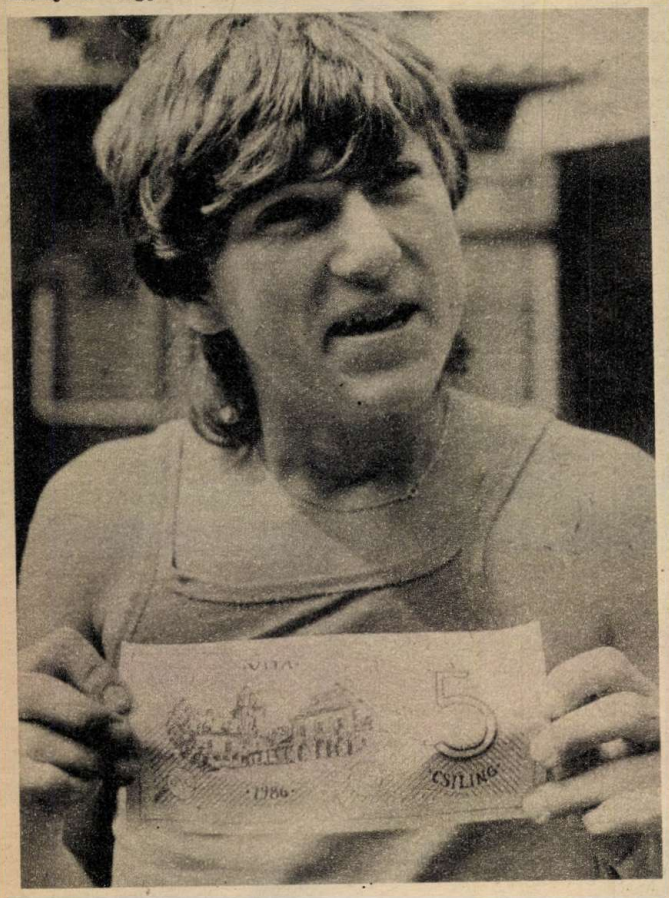

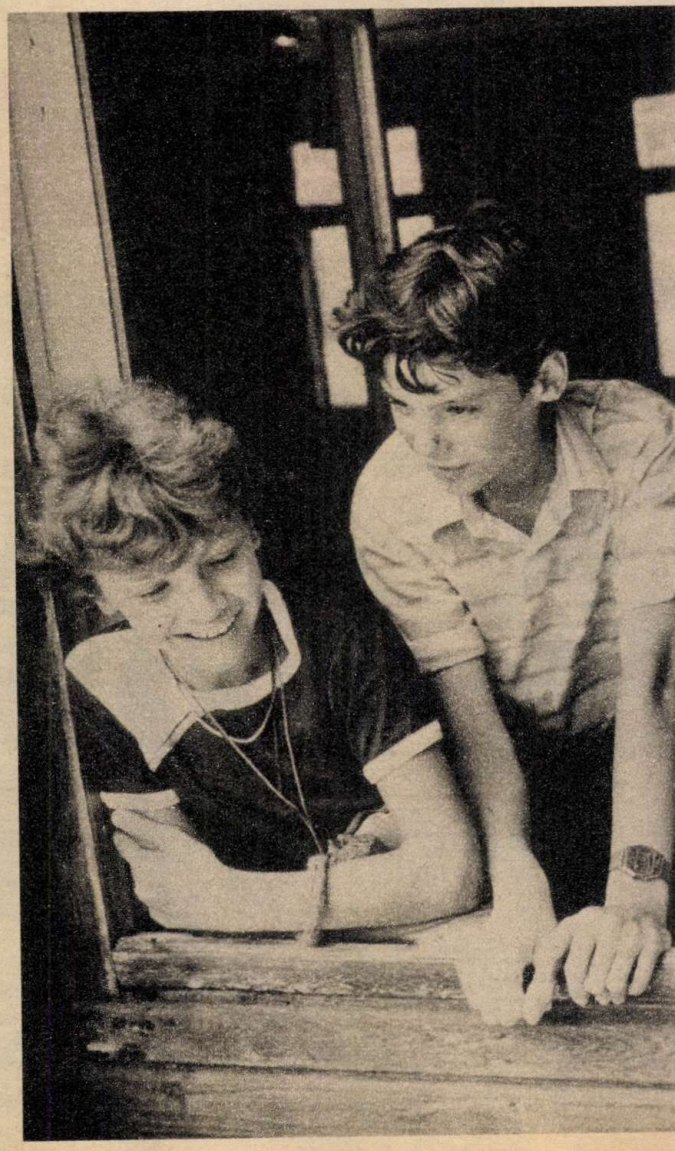

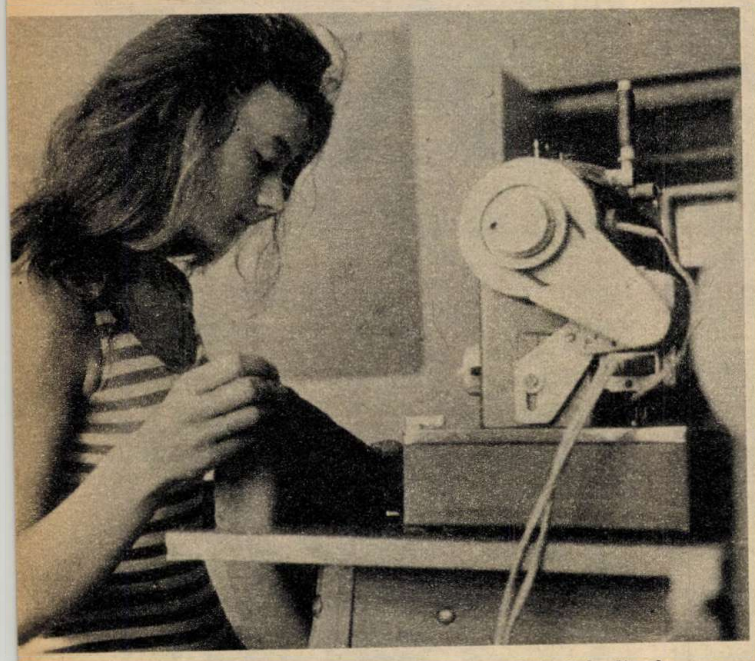

Kész haszon. Ezután magam is el tudom készíteni
az egyszerűbb ruhákat

Délután van. Ilyenkor ráérünk az ablakban tereferélni

VITÁNIÁBAN

VITA VÁROSA egyedülálló a világon. Évente csak két hétig létezik, de akkor nyolc családjának ötvenkét gyereke van. Kiadják saját újságjukat, a Vitániát és Vitamint. Kinyomtatják papírpénzüket, a csilinget. Lakói délelőttönként műhelyekben dolgoznak. Mert van itt suli (programokat szerveznek, játékkészítést tanítanak), színi- (dramatikus játéktanulás), kézműves-, természetismereti és agyagozó műhely.

Délutánonként pedig elköltik a megkeresett csilingeket. Könyveket, lemezeket vásárolnak, masszázsra járnak, röplabdáznak. S ha éppen nem költekeznek, akkor ki-ki a családjával beszélget, játszik, kirándul vagy éppen lelki életet él. Úgy mint bármelyik más gyerek odahaza, a saját családjában.

Mert hát az itteni lányok és fiúk családban élő, fokozottan veszélyeztetett gyerekek. S az embernek összeszorul a szíve, amikor a városlakóktól azt hallja, hogy itt jobb, mint otthon. De Vitánia „főpolgármestere" Papp György, a Magyar Úttörők Szövetségének osztályvezető-helyettese három évvel ezelőtt éppen azért alapította ezt a vándor-várost, hogy polgárai belekóstoljanak az igazi családi életbe, s ha odahaza ezt már nem is tudják kikövetelni, legalább felnőve majd mégis megvalósíthassák. A vágyálomból így is lehet realitás.

T. A.

Fotó: Tóth András

Ügyetlen vagy, pajtás!
Vedd el az ujjad!
Nekem majd gyorsabban megy ...

ZSIBONGÓ

SULI–VIDI

Helyszínen készíti tévériportját a Suli-vidi. Dombóváron az új iskola minden osztálytermét rákötötték a zártláncú tévé-hálózatra, így a helybéli diákok számára a video is fontos és hasznos információs eszköz.

PROGRAM-KAVALKÁD

Ismét hallatnak magukról a hevesi Körzeti Általános Iskola diákjai. Ezúttal Úttörőhetet szerveztek, amelynek keretében volt születésnapi bazár és Mindent bele! sportvetélkedő tanár—diák—szülő—ifi összeállítású csapatokkal. Aztán foci — minden mennyiségben. És persze vetélkedtek az úttörőszövetség 40 esztendejének történetéből. Képünkön ennek egyik rádiós pillanata látható.

PORTRÉ-PÁRBAJ TIHANYBAN

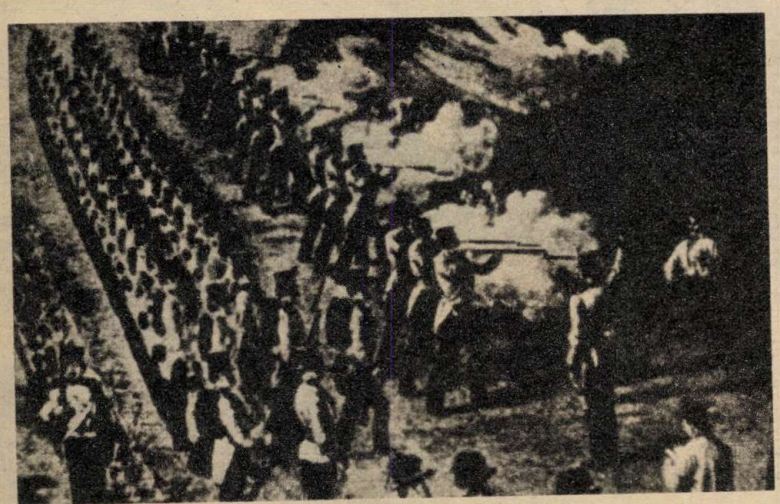

OKTÓBER 6

1849. október 6-án kivégezték a magyar honvédhadsereg tizenhárom tábornokát. Tábornokok voltak, egy igaz ügyért fegyvert fogó hadsereg vezetői: lengyel, magyar, német és zsidó is akadt közöttük. Ma hősökként tiszteljük őket, pedig ők nem egyszerűen csak egy pillanat kiváltságai voltak. Katonák, akik egy népre esküdtek föl, és adott szavuktól még a halál fenyegetése sem térítette el őket.

Mi, az utódok, álljunk meg tisztelegve emlékük előtt e napon. Hogy el ne felejtsük őket: Schweidel, Kiss, Dessewffy, Lázár, Poeltenberg, Török, Knézich, Láhner, Leiningen, Nagysándor, Aulich, Damjanich, Vécsey.

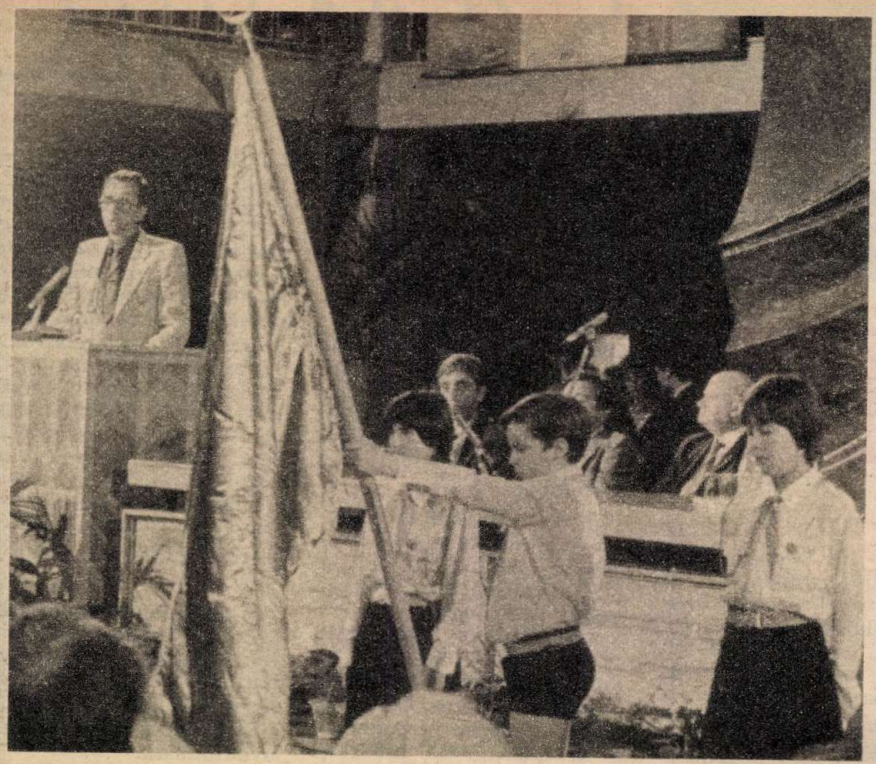

ZÁSZLÓ A GYERMEKEKÉRT

Gyermekekért feliratú ünnepi zászlót adományozott a Gödöllői Agrártudományi Egyetemnek a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Tanácsa nevében Varga László főtitkár. A 40. születésnapon a gyermekek kiemelkedő szakmai-anyagi-technikai segítéséért, sokrétű gondoskodásukért e zászlót az egyetemen kívül még négy intézmény érdemelte ki: a Szerencsi Csokoládégyár, a Magyar Néphadsereg 9127-es debreceni alakulata, a Latinka Sándor munkásőr egység Kaposvárott és a BM Határőrség kiskunhalasi kerületparancsnoksága.

ZENKUTSU DACHI

Az első támadóállást, vagyis a zenkutsu dachit, leggyakrabban használt alapállást gyakorolják éppen az egri ESE és a felsőtárkányi karate-klub kis sportolói. A nyári tábor már a múlté, az edzések azonban ősztől folytatódnak.

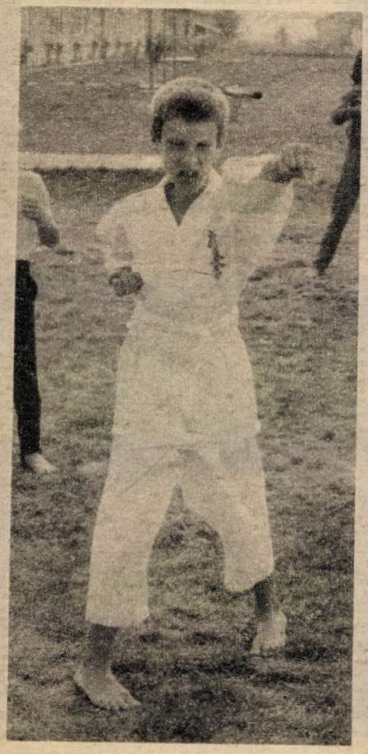

JÓ ÉTVÁGYAT!

... Érzed a forró kenyér illatát? Míg te aludtál, a pékek bedagasztották, megsütötték, kiszedték, s ha korán leszaladsz a legközelebbi üzletbe, a reggeli kakaódhoz meg is veheted.

ZSIBONGÓ

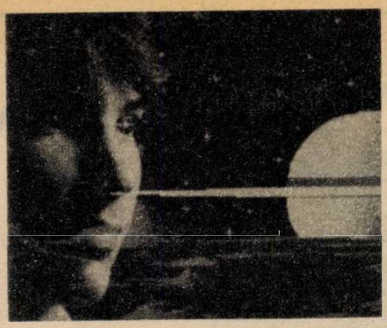

informatika

SZUPERTECH

Az újságolvasás a modern társadalmakban majdnem minden felnőtt számára mindennapos tevékenységnek számít. Olvassák a napilapokat, a hetilapokat vagy a képes folyóiratokat éppúgy, ahogy Ti olvassátok a Pajtást, a Kockást, a Hahotát vagy a Fülest.

A legtöbb újságolvasó a nyomdát, a nyomdászatot még ma is az ólom fogalmához kapcsolja. Ma is azt hiszik, hogy ólombetűket szednek kis dobozkákból fürge ujjú nyomdászok, és rakják azokat sorba cikkeknek, oldalaknak megfelelően. Ti is így tanultátok az 1848 márciusi forradalom kapcsán a Landerer és Heckenast nyomdáról, ahol a „Nemzeti dal"-t és a „Mit kíván a magyar nemzet?" 12 pontját kinyomtatták.

A mai, korszerű lap- és könyvkészítésnél már az elektronikus, számítógéppel irányított fényszedést alkalmazzák. Minél nagyobb a teljesítményigény (a gyorsaság és a példányszám), annál nagyobb szerepe van az elektronikának. A legkorszerűbb szupertechnikai eljárásnál már a — ma még korszerűnek számító, fényszedésnél használatos — fényszedett filmek is kiszorultak a nyomdából, mivel a szövegek és képek feldolgozását számítógépek segítségével képernyős terminálokon végzik.

A régi, klasszikus lapkészítés során az újságíró legépelte vagy lediktálta a készülő anyagot a szerkesztőségi gépírónőnek, ez lett a kézirat, és ha a szerkesztő meg volt elégedve az anyaggal, belekerült az újságba. Ha nem tetszett neki, akkor eltették a cikket a kézirattárba, és „uborkaszezon" idején, amikor nem volt más érdekes anyag, „töltelékként" bekerülhetett valamelyik számba.

A jónak talált kézirat különféle utasításokkal ellátva került a nyomdába a gépszedőkhöz, akik az ólombetűkből szedőgépeken kiszedték, sorokat készítettek a cikkből, s ezekből a kéziszedők kialakították a lapoldalakat, azaz betördelték az anyagot. Ezekbe az oldalakba kerültek azután a szükséges ábrák (fényképek, rajzok) nyomdai kliséi is. A tördelést a szerkesztő által adott tördelési minta alapján végezték, amely meghatározta, hogy egyes cikkek, rovatok, rajzok hová kerüljenek a lapoldalon.

A betördelt oldalakról készült a kefelevonat, amin még lehetett utólag javítgatni, és csak a szerkesztőség jóváhagyása után került az oldal a gépterembe: nyomtatásra.

A korszerű újságkészítés egészen más. Ebből a hosszadalmas folyamatból már sok minden kimaradt, illet-

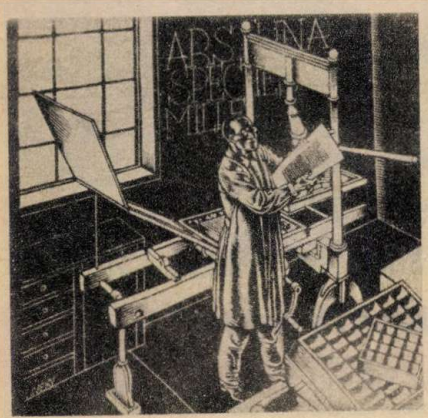

Linómetszet egykori nyomdáról

Szerkesztőség terminálokkal

Szerkesztő újságíró munkában

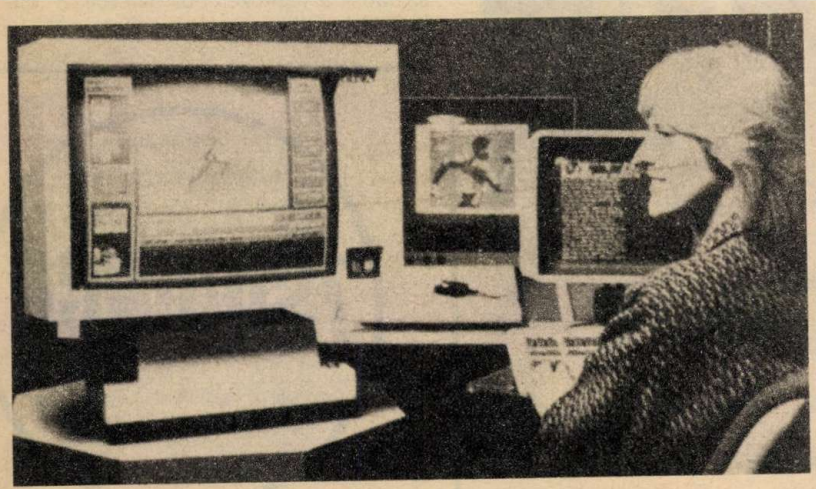

A javítások azonnal láthatók

NIKA A NYOMDÁBAN

ve megváltozott. Az újságíró a saját személyi számítógépén megírja a szöveget, esetleg a számítógép képernyőjén le is ellenőrzi, majd valamilyen elektronikus úton (telefonon, telexen, rádión) eljuttatja a digitalizált (számítógép programra feldolgozott) szöveget az újság központi számítógépébe. Ugyanebbe a számítógépbe kerülnek bele az egyéb úton érkező hírek, jelentések más szerkesztőségekből, központi hírirodákból, hirdető vállalatoktól is.

A lapkiadó vállalat számítógépéhez csatlakoznak a szerkesztőségi képernyős terminálok, amelyeken a szerkesztők a saját témakörükhöz kapcsolódó cikkeket, híreket, lehívják, kiíratják és kiválasztják az általuk fontosnak vélt jelentéseket. Azok a cikkek, amelyeket nem használnak fel, tárolódnak a számítógép memóriatárában, és később bármikor újra előhívhatók. A cikkek, riportok számítógépes programjai tartalmazzák az újságírók saját kódját is, és így a honorárium kifizetésnél sem történhet semmi tévedés.

A témák jellegét figyelembe véve helyezi el a cikket a szerkesztő az újságban az újságoldalon. Meghatározza a betűtípust, betűnagyságot, a címrendszert és a képméretet. A modern újságok ma már elképzelhetetlenek képek, rajzok nélkül. Még a napilapoknál is egyre több képet találhatunk a cikkek kiegészítéséül, vagy önállóan, esetleg magyarázószöveggel.

Az eredeti fényképet elektronikus úton tapogatja le egy scanner nevű optikai berendezés. A képet pontokra bontva digitalizálja (számítógépjellé átalakítja), és ezek a jelek kerülnek be a központi számítógépbe. A színes képeket színbontó scannerek dolgozzák fel.

Ma már nem tördelők, hanem szerkesztőségi terminálokon állítják össze az újságoldalakat, mivel a számítógép memóriatárából megfelelő parancsokkal lehívhatók és megjeleníthetők a cikkek és a hozzá tartozó képek. Ezek a terminálok olyanok, hogy a képek méretei változtathatók, kicsinyíthetők, nagyíthatók, színezhetők és retusálhatók. Az egyes részek kiemelhetők, vághatók, illetve különböző szövegek és képek tetszés szerint belehelyezhetők.

Ezekhez a terminálokhoz egy önálló levilágító, kiíratő egység is hozzákapcsolható, s így az oldalakról papír- vagy filmmásolat készíthető.

A szerkesztő az eredeti program megsértése nélkül képes a saját terminálján belenyúlni a szövegbe vagy képbe. Kihúzhat, beleírhat, belerajzolhat bármit, de a számítógépben az eredeti szöveg változatlanul megmarad. Az elkészült, átjavított szöveg átszerkesztett, betördelt állapotban visszakerül a számítógép memóriatárába, de már magával viszi a további munkálatokhoz szükséges utasításokat is.

Így azután a számítógép vezérli a megadott paraméterek (utasítások) alapján a nyomóformát készítő levilágító lézeres egységet, amely a nyomdagép típusának megfelelően készíti el a szükséges nyomóformát (ami lehet lemez vagy henger). Az így elkészült formák kerülnek a nyomógépekbe, ahol ma már szintén elektronikus, számítógépes vezérléssel végzik a nyomtatást. Ugyancsak elektronikus ellenőrző egységek biztosítják a megfelelő színvonalú nyomat elkészítését, hogy minél hamarabb kerüljön az olvasó kezébe kedvenc lapja.

Turnár Ferenc

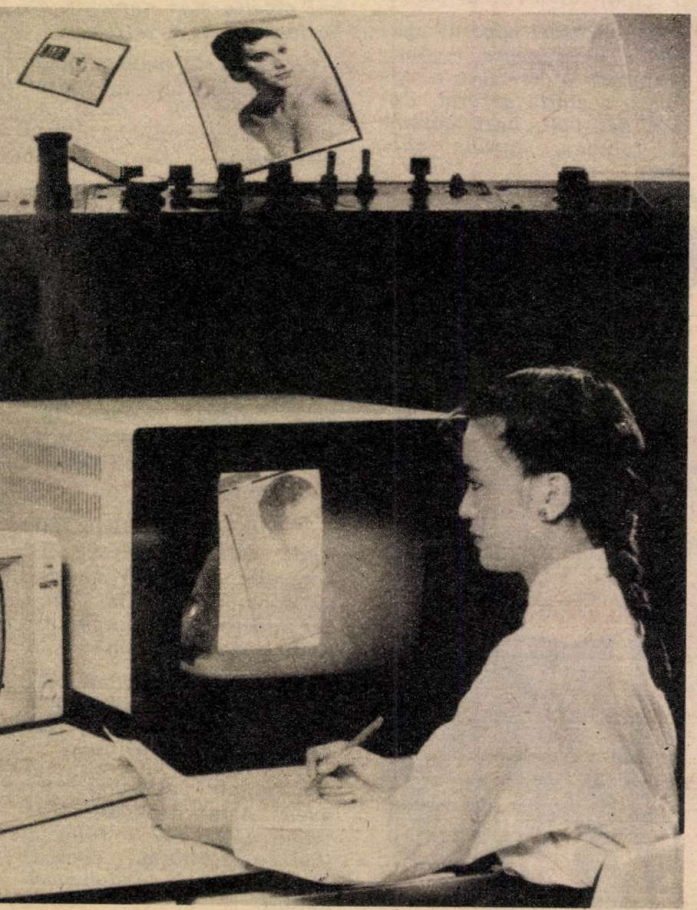

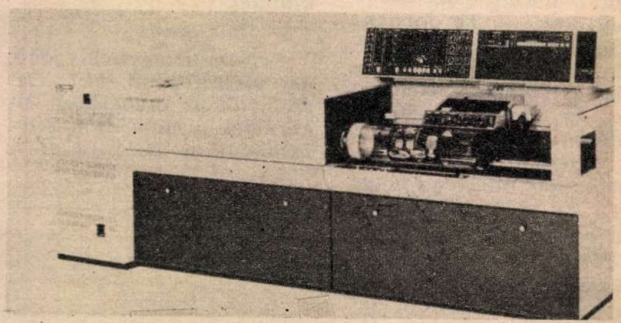

Scanner színbontó készülék

Korszerű nyomadgépsor

Levilágító és másoló scanner gép

PETROVÁCZ ISTVÁN

KESERŰ VAKÁCIÓ 5.

— De hiszen azt írtad, ne keressenek!

— Nem ismered őket. Hallgass rám, meglátod, felkürmázzák miattam az egész országot.

Behúnyta a szemét, hátradőlt az ülésen, s elképzelte: anyja megterít reggelihez, felforralja a tejet, kimeri, az egyik bögrét mindjárt beleállítja a mosogató aljára engedett hideg vízbe, hogy apának langyos teje legyen. Aztán felszól a padlástérbe: — Kisjakab! — Majd még egyszer: — Kisjakab! — Végül azt mondja Ildinek: — Ugyan, menj már, nézd meg, mi van ezzel a gyerekkel? Vagy inkább maradj, megnézem én. — S felsiet a lépcsőn. Hallani, amint összecsapja a tenyerét: — Te Jóisten! Hová tűnhetett ez a gyerek? ... Sugdolózás, rohangálás, telefonálás. Néhány perc és megérkeznek a rendőrök. Apa beszél velük. A rendőrök személyleírást kérnek, meg egy fényképet. És már diktálják a telefonba az adatait. Országos körözést rendelnek el ...

Kisjakab elégedetten mosolyog Ubrizsi mellett, fél fenékkel szorongva az ülésen. Csodálkozik, milyen élesen látott mindent.

— Van valami elképzelésed, hol húzzuk meg magunkat? — bújik közelebb Pemetéhez.

— Ha nem dobbantasz, most azt mondom, nyomás le a Balcsira! De aki sáros, az messze kerülje el a Balatont. Az első razzián begyűjtik.

— Akkor kirándulunk a halastavakhoz! — csillant fel Kisjakab szeme. — Ott az erdőben senki nem talál meg bennünket!

A Margit-hídnál jegyet vettek a HÉV-re, s Szentendrén, a végállomáson átszálltak a visegrádi buszra. A busz tömve volt kirándulló gyerekekkel.

Kisjakabnak eszébe jutott, hányszor megjárták ezt az utat az apjával! Nem busszal, motorral; akkor még apának motorja volt. Előfordult, hogy a horgásztanyán is aludtak ...

Visegrádon a kirándulók a buszállomásról egyenesen Mátyás király palotájához indultak. A két fiú velük tartott, társaságukban Kisjakab nagyobb biztonságban érezte magát. De a fellegvárba már nem követhették a kirándulókat, a csomagjaik miatt sem.

Amikor végre kettesben maradtak, Ubrizsi szembefordult Kisjakabbal.

— Bütyök! — mondta csendesen. — Te ezt az egészet ... komolyan gondoltad?

A kisfiú állta barátja tekintetét.

— Halálosan!

— Nem volna mégis jobb, ha visszafordulnánk? Beszélnénk az öregeiddel, elkérnélek a mamádtól. S lemennénk a Balcsira ...

— Ha most visszamegyek, örökre eláshatom magam! — felelte a nagyok bölcsességével Kisjakab.

— Mondasz valamit, nemcsak beszélsz! — ismerte el Pemete. — Akkor hát, a kocka el van gurítva! Ahogy a portyázó őseink mondták!

A vállára szíjazta a hátizsákot, a maradék pogygyászon testvériesen megosztozott Kisjakabbal, s kiballagtak az országútra.

— Messze vannak azok a tavak? — szólalt meg újra Ubrizsi, amikor elhagyták Visegrádot.

— Negyedóra. Talán még annyi se! — vetette oda hetykén Kisjakab.

Csak éppen elfelejtette hozzátenni, hogy: motorkerékpáron. Jó másfél órás gyaloglás után érkeztek meg Dömösre.

— Balra a templom mellett van egy tér. Onnan vezet az út a tavakhoz — magyarázta Jakab.

Végigcaplattak Dömösön, de a templom is, a tér is, másutt volt, mint ahol keresték.

— Tévedtem, a következő falu lesz az — bizonygatta meggyőződéssel a kisfiú. — Itt az út, itt áll a templom, előtte a tér — rajzolta le cipője orrával a porba.

Újabb közel egyórás gyaloglás után végre megpillantották a keresett templomot s előtte a teret. Éppen dél volt, harangoztak. A faluban egymás után csuktak be az üzletek. Kisjakab hiába zörgetett a vegyesbolt redőnyén.

— Most várhatunk, amíg újra kinyitnak! — hadonászott az öklével dühösen. — Nem mehetünk tovább anélkül, hogy ne vásároljunk be. Legalább három napra.

Pemetét nem izgatta a közbejött záróra, a téren az árnyékban talált egy padot, feirakta rá a hátizsákot, rátette a fejét, szalmakalapját az arcára húzta, s elaludt. Még akkor is békésen szunyált, amikor utolsónak a faluban, a vegyesbolt ajtaján is felhúzták a redőnyt ...

Kisjakab egyedül vásárolt be. S a falu szélén az utolsó utcai csapnál megállt:

— Szívjuk tele magunkat, a hegyen nincs ivóvíz! — mondta.

Ittak, amennyi beléjük fért. Meg is bánták hamarosan, elkezdtek izzadni, csorgott róluk a verejték.

— Innen már tényleg csak egy ugrás, bird ki! — biztatta Pemetét Kisjakab, miközben megállt, hogy levegye a cipőjét. Sokkal inkább ő szorult volna biztatásra; Ubrizsi egész úton zokszót se ejtett, hang nélkül cipelte már nemcsak a hátizsákot, de a sátrat is.

Ez az ugrás már tényleg csak félóráig tartott, végre valóban elérték a tavat. A horgásztanyát viszont hiába keresték.

Ubrizsi felfújta a gumimatracot Kisjakabnak, aztán maga is leheveredett a fűbe. A felhőtlen, vakítóan kék eget tanulmányozta kitartón, egy fűszálat rágcsálva.

Kisjakabot elálmosította a jótékony, mindent betöltő halk zsongás. Éppen lehunyta a szemét, amikor a fejénél megszólalt Pemete:

— Hallod?

— Mit? — Kisjakab felriadt. Felült s öklével kidörzsölte szeméből az álmosságot. A madarak énekét figyelte. — A kakukkot? Vagy a rigót halljam?

— Rigót? — nevetett Ubrizsi. — Aki fütyöl, olyan madár, amilyen te vagy! Jómadár! Hallgasd csak!

Kisjakab feltérdelt, figyelt. Aztán lehasalt, Ubrizsit utánozva, s fülét a földre szorította. Tompa, nem túl távoli lábdobogást hallott.

(Folytatjuk)

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

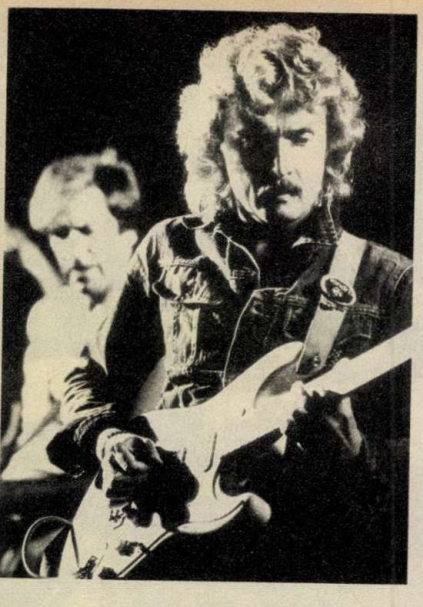

Benicsk Sándor (P. Box)

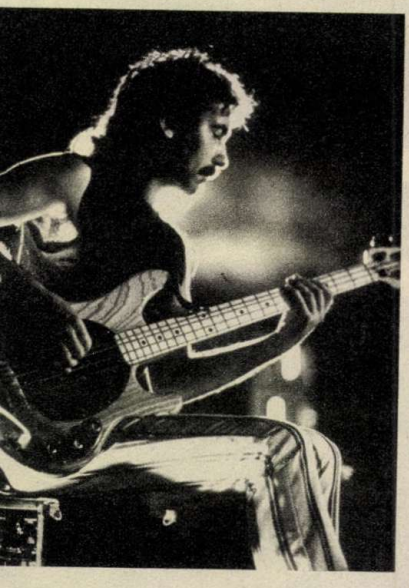

selencz László (P. Box)

Párbaj . . . Baljóslatú szó, tagadhatatlan. Még szerencse, hogy van egy másik jelentése is. Egy másik, amely nem végzetes kihívásra, nem vérző sebekre utal. Mert a párbaj lehet vetélkedés, tudást, képességet összemérő verseny is. Mint például az az országos koncertsorozat, amelyen a magyar rock mezőnyének nyolc kitűnő szólógitárosa vett részt egy dobossal és egy basszusgitárossal amolyan alkalmi együttessé formálódva.

Nem hiszem, hogy a fellépések előtt hosszas próbákat tartott volna ez a társaság. Már csak azért sem, mert mind a nyolcan ördögien kezelik a gitárt, s természetesen a basszista Zselencz László, valamint az ütős Papp Tamás is mestere hangszerének. No meg aztán mindegyiküknek anyanyelve a rock, a Rolling Stones, az Animals megidézések is pompásan sikerültek, egymásba kapcsolódó, virtuóz szólókkal, dübörgő ritmusokkal.

Akárcsak egy társasjáték: valaki feldobott egy témát, aztán mások bontották ki, mások díszítették, s megint csak valaki más rajzolta tovább, nehogy egyhelyben topogjon a muzsika. Szépek voltak a lassú, lírai számok, amelyekből meglepően sokat hallhatott például Sátoraljaújhely közönsége is. Hogy ez már az öregedés jele lenne, amolyan nosztalgiázó elérzékenyülés?! Aligha. Inkább csak azt akarta ez a zenekar, hogy az erőtől, élettől duzzadó rögtönzések találkozzanak a finom rajzú, lírai szólókkal; azt akarta, hogy a gitárok párbajának hirdetett koncert ünnep legyen.

S. F.

Fotó: Szalay Béla

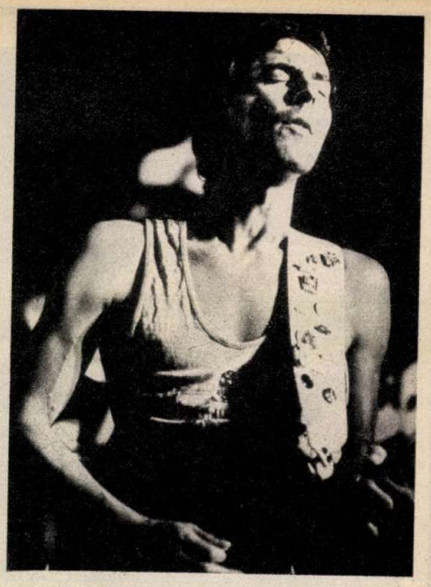

Szücs Antal Gábor (Skorpió)

HÚR-VIRTUS

Felkai Miklós

(Su/Color)

0314 MFT

XL
HONDA

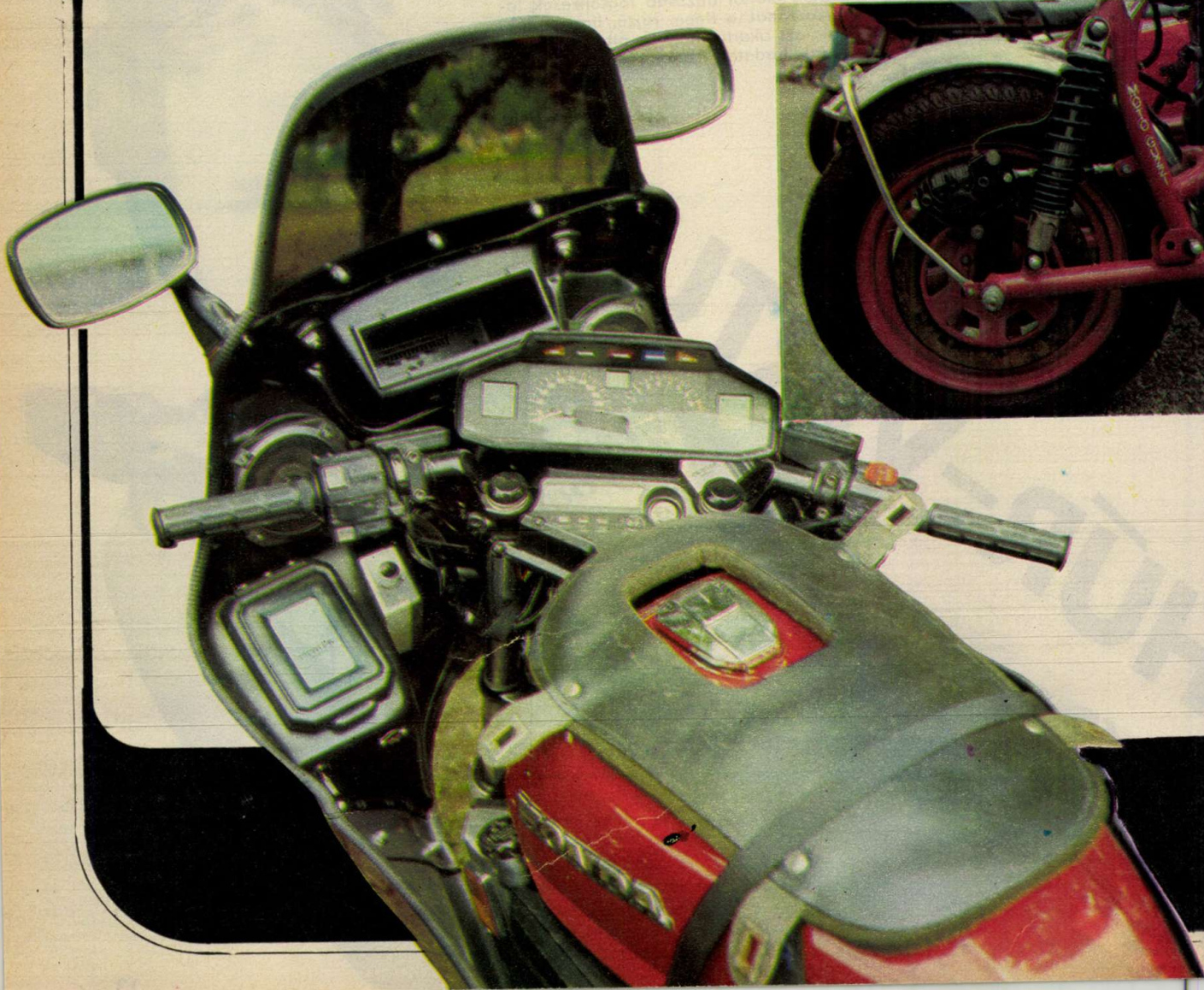

Benzindarazsak

A cím jól hangzik, csak nem teljesen igaz. Mert a 41. motoros világtalálkozóra érkezett, csaknem kétezer motorcsoda legtöbbje olyan halkan közeledett, hogy egy jobb tüdejű darázs minden bizonnyal „túlkiabálta" volna, de a bámulók vágyakozó sóhaja is hangosabbnak tűnt a motorzajnál. Bámulnivaló pedig akadt bőven. A Budapest Sportcsarnok előtt felsorakozott Suzukik, Moto Guzzik, Benellik, Kawasakik, fedélzeti komputerrel ellátott, hagyományos műszerfal nélküli Hondák, a verseny-Yamahák és az egykori hippimotorok, a derék Harley Davidsonok csalták magukra a vágyakozó pillantásokat. Hazánkban ilyen parádés motorbemutatóra még nem került sor soha. Az igazi ínyencek azonban csak futó pillantásra méltatták a csillogó-villogó csodamasinákat, hosszan időztek ellenben az 1940 körül gyártott Vincentekkel érkező angol különítménynél, vagy a sok ezer kilométert maga alá gyűrt, Olaszországból érkezett mini robogóknál! A szakemberek szerint az efféle gépek pilótái az igazi motorosok!...

A földkerekség minden tájáról érkeztek a kétkerekűek szerelmesei, közöttük jó néhány hölgy és az a 72 éves holland úr, aki az eddigi 41 világtalálkozóból harmincon részt vett. Rá valóban illik a megfogalmazás: „öreg motoros a szakmában..."

A csaknem két Mercedes gépkocsi árába kerülő áramvonalas motorok három és fél kilométeres sorban vonultak végig a fővároson a bámulók sorfala között, dudaszóval búcsúzva Budapesttől és egymástól, hogy jövőre a világ más szegletében találkozzanak újra.

(T. Z.)

NYERGELJ!

Nem vagyunk hálátlanok. Legalábbis a lovakhoz nem... Velünk együtt élte történelmünket, kiszolgálta az embert. Mindent gépesítő világunk akár el is dobhatná őt. Legfeljebb csak néhány példányát tartanánk meg, mutogatnánk az állatkertben. Az évezredek azonban olyan szorosra kovácsolták a szövetséget köztünk és a lovak között, hogy nem is csoda, ha meglátunk egy derék hátast, szerenénk azonnal a nyergébe pattanni, szeretnénk hosszú utakat tenni vele árnyas erdőkön, virulo mezőkön át.

Működnek még bennünk a reflexek. Jólesik a paták dobbanását hallgatni, jólesik gyönyörködni szép és harmonikus mozgásában, viharos vágtájában. Ahogy egyre inkább józanodunk a motorizáció mámorából, ahogy felismerjük: a természet nemcsak átalakitandó anyag, hanem érték is, melyet meg kell őriznünk, úgy nő bennünk újra a lovak iránti vonzódás.

Magyarországon sorra alakulnak a különböző lovasklubok és iskolák. A Csömörnádormajoriak két évvel ezelőtt alapitották meg kis intézményüket, számos szolgáltatást kínálnak az érdeklődőknek. A Rákóczi lovasklub vezetői azonban szivesebben beszélnek eszméjükről, mint az üzletről. Szeretnék, ha a lovaglás idővel legalább olyan bázissal rendelkeznék, mint a tenisz, vagy a sí. Igaz, óvatosan emlegetik a „tömegsport" fogalmat, s nem is azt értik alatta, hogy most aztán minden épkézláb honpolgárunk pattanjon nyeregbe. Inkább csak arról elmélkednek, a lovaglás is lehetőség, amivel talán minél több embert ki lehetne csalogatni a természetbe, meg lehetne szerettetni velük a fák, virágok, állatok, erdők, mezők világát, hogy ez is érték legyen számukra, ne csak a motorokban, a gépekben higgyenek.

Fotó: Wagner Margit

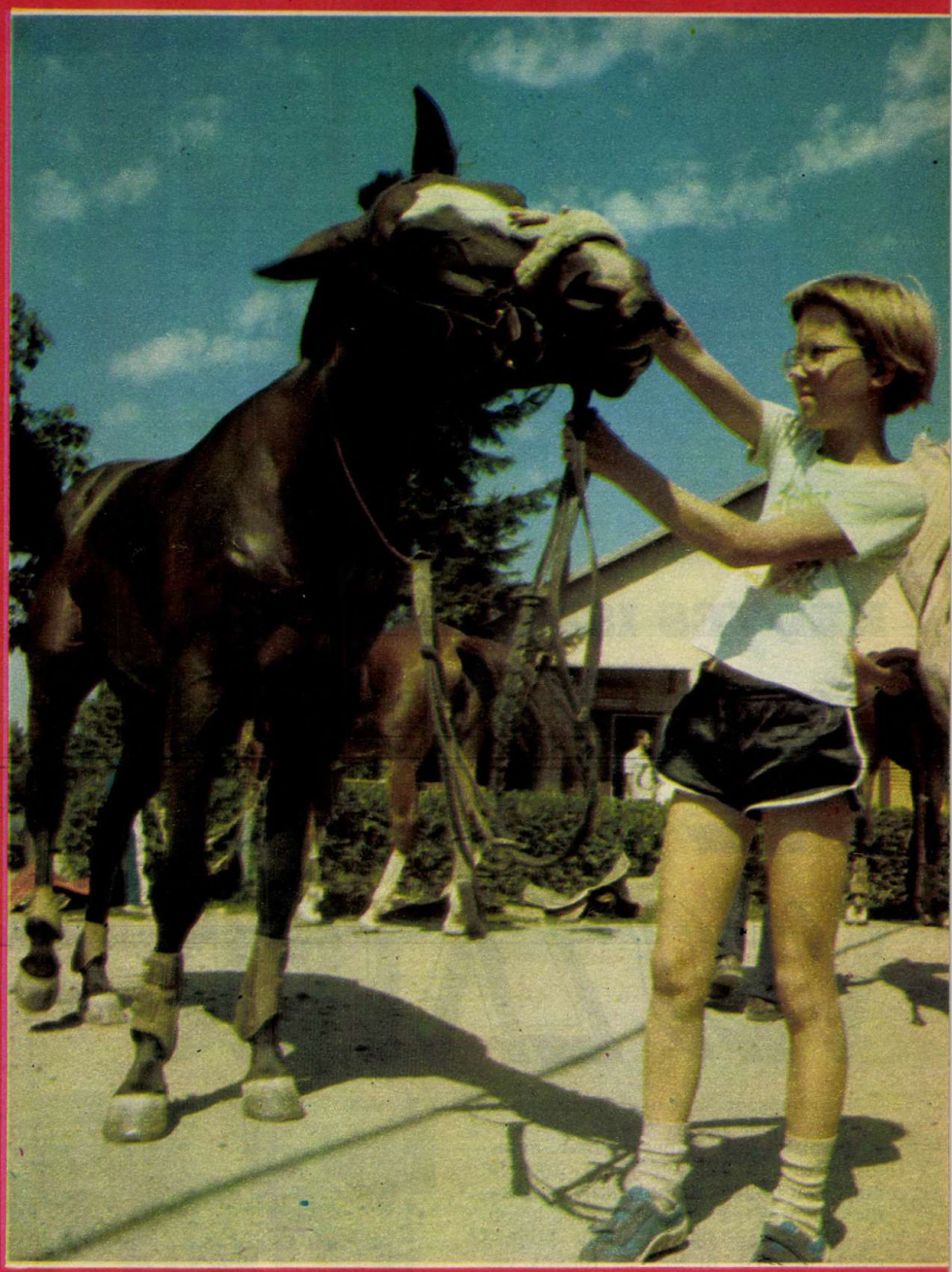

KEDVES ISMERŐS

AZ ŰRBÁZIS VISSZATÉR

Nem először szerepel lapunk hasábjain a Z'zi labor. Tavaly őszi sci-fi bemutatójuk kapcsán már betekintettünk a Planetárium kupolája alatt található műhelyükbe. Azóta megjelentek a koncertszínpadokon is, és nagyon sokan voltak kíváncsiak újszerű, ötletes és főként vidám műsoraikra.

— Sok minden történt veletek a Zizi bolygó titka című gyerekelőadásotok planetáriumi bemutatója óta. Mi az, ami maradandó?

— A magyar színpad szeretete. Sokfelé jártunk már, de ilyen boldogok, mint amióta a Z'zi megvan, még soha nem voltunk. Amikor arra az elhatározásra jutottunk, hogy együtt dolgozunk, sokan bizonygatták, hogy nem érdemes sok pénz, vagy ismeretség nélkül elkezdeni, mert a jelenlegi időszak nem kedvez a popzenének. Nekünk egyik sem volt, mégis nagyon sok áldozatkész, segítő barátra találtunk, akik mindent megtettek és megtesznek azért, hogy az új ötleteket a felszínre segítsék. Sokat dolgozunk, és ennek előbb-utóbb megvan az eredménye. Szerencsére mindenhol, így nálunk is a közönség dönti el, hogy minek, kinek kíván tapsolni. Mindenkinek bátran javasolhatjuk, hogy kitartóan dolgozzanak álmaik, elképzeléseik megvalósításán, ne torpanjanak meg az akadályok előtt, és ne kedvetlenedjenek el a kudarcoktól. Ha valaki kéri a baráti segítséget, mi sem tagadjuk meg senkitől.

Giorgiával a siófoki Interpop Fesztiválon

— Minek örültök legjobban?

— Csodálatos volt a Queen kápráztatos színpadán, a Népstadion megtelt lelátói előtt játszani. A legnagyobb meglepetés pedig az Interpop Fesztivál előadói díja volt. A legkeményebb munka a nagylemez elkészítése, a legizgalmasabb dolog, hogy mennyi fogy majd belőle. Legjobban azon csodálkoztunk, hogy az angol tévé lejátszotta egyik számunkat, a Rolling Stones átdolgozás felvételét. A legszebb ajándék, hogy a Zizi bolygó titka című sci-fi gyerekműsorokat egész évben telt ház előtt játszhattunk. A legnagyobb öröm pedig az, hogy közelednek hozzánk azok, akiknek zenélünk, egyre többen járnak a koncertjeinkre, és sokan igénylik a velünk való beszélgetést, a közvetlen kapcsolatot. Számunkra ez a legfontosabb.

— Lesz-e folytatása a Zizi bolygó titkának?

— Sokáig kétséges volt, hogy lesz-e újabb bemutató a Planetáriumban, mert ezt a sci-fi színházat mindenféle anyagi támogatás nélkül alapítottuk, és most sem kaptunk pénzt a folytatásra. Szerencsére az Interpop Fesztivál előadói díjához kaptunk harmincezer forintot, s ezt a pénzt félretettük erre a célra. Tehát lesz új előadás. A címe: Zizi űrbázis jelentkezik. Ebből már látható, hogy a sci-fi témánál maradtunk, és a történet ismét a Zizi űrbázison játszodik. Az új előadásban azonban nagyobb szerepet kap a lézertechnika, látványosabb díszletelemekkel dolgozunk, és a darab története és zenéje is komolyabb, úgyhogy a tíz éven felüli nézőket is maradéktalanul leköti majd a játék.

— Ezenkívül milyen munka vár még a közeljövőben a Z'zi laborra?

— Országos turné következik, melyre az ORI menedzseli a zenekart. Remélhetőleg nagyon sok vidéki városba eljutunk majd, hiszen egyre több helyről kapunk levelet planetáriumi „otthonunkba", és sokan kérdezik, mikor lépünk fel városukban, lakhelyük közelében. Kern András színművész nemrégiben megkérdezte, hogy van-e kedvünk új lemezén vele dolgozni, és mi azonnal igent mondtunk. Amennyiben nem lesz egyéb akadálya, akkor év végéig ezen az albumon szeretnénk dolgozni. Jövő év tavaszára pedig nagy meglepetésre készülünk a veresegyházi asszonykórussal, de mivel a végrehajtása nemcsak rajtunk múlik, ez tényleg maradjon titok.

— Van-e titka a Z'zi labornak?

— Mi igyekszünk megmaradni vidámnak, bohókásnak és jókedvűnek, mert szeretjük, amit csinálunk. Hiába erőltetnénk magunkra a felnőttek komolyságát, valami mindig nevetésre késztet. Hogy hogyan csináljuk? Talán éppen ez a titok!

— Milyen címre írhatnak a Pajtás olvasói a Z'zinek?

— TIT Budapesti Planetáriuma Budapest, Pf. 46. — 1476. Minden levélre válaszolunk.

Kép és szöveg:
Szalay Béla

PUFI A KORSZERŰ

Pufi professzornak meghatott öröm markolászta a torkát. Egyelőre ugyan fogalma sem volt róla, hogy mi a frászkarikát forgat a kezében, de valami ujjongó belső hang azt súgta neki, hogy végre elérkezett életének nagy pillanata. Abban egészen biztos volt, hogy küszöbön álló felfedezése alapjaiban változtatja majd meg a világot, csak éppen e küszöbön álló felfedezésnek a mibenlétéről nem volt pillanatnyilag még ködös elképzelése sem.

Mint minden igazi tudós, Pufi professzor is csupán a kísérletileg ellenőrzött, objektív eredményekben hitt, tehát objektíven ellenőrzött kísérletekbe kezdett.

Elsősorban beleharapott, majd rövid, ám annál velőtrázóbb fájdalomüvöltés után a tudomány nyelvére is lefordította a kísérlet eredményét: a szikla akkor is ehetetlen, ha kicsi.

Ezek után másodszor is beleharapott, mert egyetlen kísérlet eredményéből nem lehet egzakt törvényszerűségeket megállapítani. A kemény falaton megcsúszó fogak csikorgása valóságos muzsikaszó volt a számára, mert azt bizonyította, hogy helyes úton jár. A szikla csakugyan ehetetlen, ha mégoly parányi is.

Mindazonáltal harmadszor is beleharapott, mert egyrészt három mérési eredmény átlaga már megbízható következtetések levonását teszi lehetővé, másrészt meg egyre éhesebb lett. Ezúttal már az állkapcsa is belereccsent a lelkismeretes kutatómunkába, és az üvöltésre a kollégák is előcsörtettek a sűrűből.

Egy ideig érdeklődve nézték a vinnyogva, féllábon ugráló mestert, majd egyikük bátortalanul megkérdezte:

— Főnök, te most diadalordítasz, vagy égbekiáltasz?

— Csődítsétek össze a sajtót! — hörgött a mester. — Falrengető felfedezést tettem!

A sajtó enyhén unott arccal csődült össze. Érthető, naponta négy-öt falrengető felfedezésről is értesült a rohamléptekkel fejlődő mezozoikumban. Viszont attól, amit most hallottak, fokozatosan elvesztették minden flegmájukat. A mester ugyanis átszellemült arccal jövendőt mondott.

— Minden kétséget kizáróan megállapítottam, hogy a kő kemény, és ezt a tulajdonságát alig befolyásolják a méretek. Unokáink fegyvereket és szerszámokat készítenek majd belőle. A tudomány szédületes fejlődése pedig valóságos kőkorszakot biztosít a boldog utókor számára.

Majd pépes bogyókat és leveses gyümölcsöket kezdett magába tömni, és mélabúsan gondolt arra a boldog aranykorra, amelyben a késői unokáknak része lesz.

Cser Gábor

VÁLASZOL AZ UTASKÍSÉRŐ

„Ötödikes korom óta légikisasszony szeretnék lenni. Most nyolcadikos vagyok. Hova menjek továbbtanulni?" — kérdi levelében Farkas Edit Budapestről.

Mivel a 86/9. számunkban részletesen leírtuk, hogy hogyan lehet valakiből utaskísérő, úgy gondoltuk, ezúttal megkérjük a MALÉV egy stewardessét és egy stewardját, meséljenek munkájukról.

Kiskovács Károlyné tizenegy éve dolgozik repülőn. Beszél franciául, angolul, oroszul, németül most tanul. Vendéglátóipari főiskolát végzett idegenforgalmi szakon.

— Honnan jött az ötlet?

— Két évig egy IBUSZ irodában dolgoztam, repülőjegyek eladásával foglalkoztam. Természetesen magam is vágytam a repülésre s amikor először utaztam az akkor még újnak számító TU-154-es gépen, végleg nagyon megtetszett ez a munka.

— Az Ön számára mi jelenti a munka szépségét?

— Az emberekkel való bánásmód. Minden alkalommal más-más emberekkel utazunk, érdekes dolog, ha ismerős arcot fedezünk fel az utasok között. Gyakran együtt repülünk művészekkel, politikusokkal, nemrég például Kuwaitba szállítottuk az emír édesanyját. A róla való gondoskodás külön szertartást igényelt.

— S melyik a munka nehezebb része?

— Ha az időjárási viszonyok vagy egyéb okok miatt valami gond van, nem indul időben a gép, vagy nem tudunk leszállni úticélunk repülőterén. Ilyenkor fontos feladatunk az utasok megnyugtatása. Munkánk legnehezebb, legfárasztóbb pillanatait az ilyen utak nyújtják.

— Melyik a legkedvesebb útvonala?

— A Barcelonába vezető. Átrepülünk a Földközi tenger partjai felett, Velence, Nizza, Marseille — csodálatos látványt nyújtanak a magasból is.

*

Harangi László külkereskedelmi főiskolát végzett, s egy külkereskedelmi vállalattól került a MALÉV-hez. Spanyolul, angolul és oroszul beszél, s most tanul görögül.

— Azért jöttem ide, mert nyüzsgő ember vagyok, szeretem a változatos, mozgalmas életet. A gépeken férfiakra is szükség van. Egyrészt a légikísérő munkának van fizikai igénybevételt jelentő oldala is, hiszen akár tálcán visszük ki a hidegtálakat, akár kocsin toljuk a rajta levő 64 tálat, mire kiosztjuk az ételt, bizony elfárad a karunk. Másrészt az utasok számára megnyugtató érzés, hogy látják, férfiak is vannak a kísérők közt a fedélzeten.

— Hová szeret utazni leginkább?

— Madridba. Szeretem a délszaki életvidám, közvetlen embereket. Ilyenkor mindig jó hangulat van a gépen, hálásak azért, hogy spanyolul beszélek velük, Madridba való érkezésünkkor gyakran tapssal köszönik ezt meg. Nagyon szeretem Athént. Oda este érkezünk, s ott éjszakázunk. Sokszor megfürdünk a tengerben, majd bemegyünk a városba. Az éjszakai Athén — gyönyörű.

— Jó utat, szerencsés repülést!

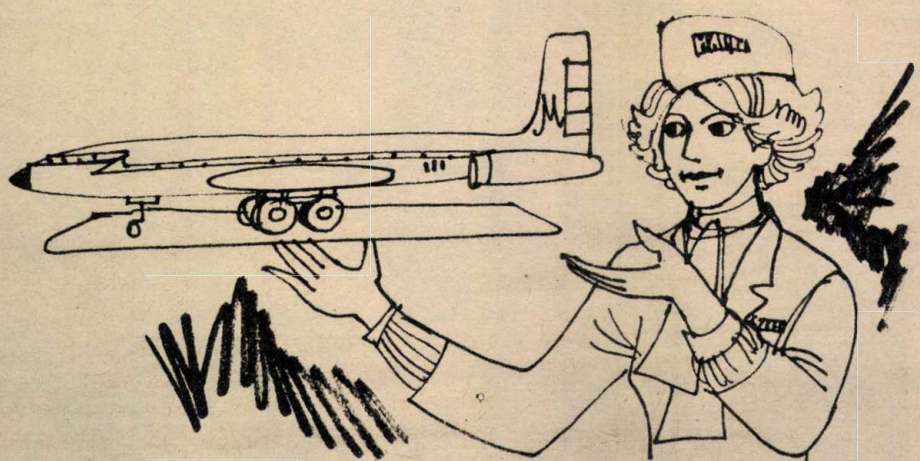

UTÁNANÉZTÜNK

„Örömmel forgattam a TEMPÓ életmód magazint, nagyon tetszett. Magam is a sportolók mezőnyébe tartozom, úsztam, röplabdáztam és jelenleg focizok. Szeretnék egy focicsapatban játszani, ezért kérem, írják meg nekem néhány fővárosi focicsapat címét" — fordult hozzánk levelében Bognár Márta főiskolás.

A Magyar Labdarúgó Szövetség munkatársától, Börzsei Jánostól kaptunk választ a kérdésre:

— Budapesten öt női labdarúgócsapat működik. Nyugodtan mondhatom, hogy mindegyik örömmel fogadja a jelentkezőket. Ifjúsági csapataikba már 12 éves kortól jelentkezhetnek a lányok. A csapatok a következők: RENOVA Bp. Spartacus SE (1103 Kőér u. 1/A), Észak-Pesti ÁFÉSZ SC FEMINA (1063 Szív u. 3.), László Kórház SC (1097 Gyáli u. 5—7.), Volán SC (1152 Czabán Samu tér 1.), Sütőipari Vállalat SC (1149 Angol u. 17—19.).

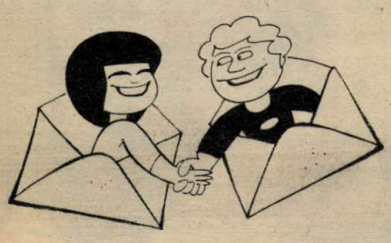

LEVÉLBARÁTSÁG

GERGANA MARKOVA, Plovdiv jr. „Trakia", ul. „Boris I" 99 et. 3. (hetedikes) Bulgária; PETINA VESCZLINOVA, Schumen, 9700. ul. Aprilov, bl. 70 B et. 7. 69, Bulgária (13 éves), oroszul levelezne; KISS JUDIT, Kárpátukrajna, Ungvári járás, Kisgejőc, Szovjet u. 4. 295107 Szovjetunió (lemezeket, matricát, képeslapot és posztert gyűjt, magyarul levelezne); JANA STRNADOVÁ, Tichov 53. Val. Klobovky 76601, Csehszlovákia (hobbija a nyelvtanulás, oroszul, németül vagy angolul is szívesen levelezne, 14 éves); BARBORA BELOVÁ, u. Slovanky 6, Praha-Liben — 18200, Csehszlovákia (12 éves, szereti a természetet, a sportot, oroszul levelezne); KAROLINA KRAUSOVÁ u. Slovanky 1992 Praha 8 — Liben — 18200 Csehszlovákia (12 éves, oroszul levelezne); LUCIE JUNOVÁ, Budovatelu 190, Kolin 2, 28000, Csehszlovákia (14 éves, oroszul levelezne); VLASTA ASSMANNOVÁ, a, Albiny Hochové 447, Praha 10 Kolovraty, 10300, Csehszlovákia (13 éves, oroszul levelezne); ANDREA VITOVÁ, Hrdlickova 23. 32003 Plzen, Csehszlovákia (13 éves, németül, oroszul levelezne, kedveli a

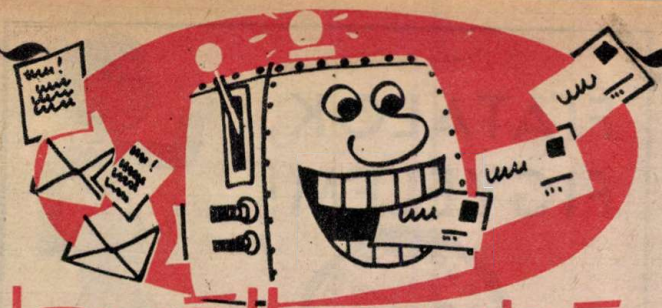

levélbontó

ILLEMTAN, MINT TANTÁRGY

Régi vágya teljesül a szülőknek hamarosan Nyíregyházán. Illemtant is tanulhatnak az erre kijelölt 9-es, 17-es, 19-es iskolákban, valamint a tanárképző főiskola 1-es és 2-es gyakorló iskoláiban. Pápainé Angyal Valériát, a 17-es iskola tanítónőjét — aki egyben a csapatvezető helyettese — arról kérdeztük, mit jelent ez a változás az oktatásban, nevelésben és a mozgalmi életben?

— Nemcsak az illem, mint tantárgy oktatása kezdődik el — hallottuk a fiatal pedagógustól. — Nyíregyháza öt iskolájában indul útjára egy kísérlet a most kezdődő tanévben. A lényege: nyelvi-irodalmi kommunikációs program szerint tanulnak már az elsősök. Beláthatatlan előnyei igérkeznek a programnak. A pedagógus szemén múlik, hogy észrevegye a tanulók terhelhetőségét. A tehetségesebbet nehezebb feladattal láthatja el, a hátrányos helyzetűekkel vagy a lemaradókkal többet foglalkozhat. Az a fontos, hogy a tanulók képességeit sokoldalúan fejlesztheti a pedagógus-vénával megáldott tanár. Alapanyag nemcsak a tankönyv, hanem a gyorsan haladók transzparenseket, hangosított diákat és sok más szemléltetőeszközt használhatnak.

A nyelvi-irodalmi kommunikációs, vagy közismertebb nevén Zsolnai-féle program olvasással foglalkozó részét nyolc évre dolgozták ki, sőt tervezik az óvodai bevezetést is. Az oktatást külön tanterv, program, óraterv alapján szervezik meg. Már elsős korban illemet tanítanak, oktatják a sajtó, rádió, a televízió ismereteit is. Tankönyvük végén követelményrendszer található, amelynek segítségével a szülők is tájékozódhatnak a gyermek haladásáról. Ha minden az elképzelések szerint alakul, a következő tanévtől az iskolák szélesebb köre kapcsolódik a nyelvi-irodalmi kommunikációs programhoz.

S hogy miért örülnek a szülők az illemtannak? Mert régóta igaz, hogy sem az iskola, sem a szülői ház nem képes megbirkózni a nevelés nehézségeivel. Talán most az átfogó és sokszínű program lehetőséget teremt az alkotás örömét kedvelő pedagógusnak arra, hogy a tanítás keretei közt oktasson szép szóra, közösségi magatartásra, fegyelmezett viselkedésre. A mozgalmi élet szervezői is azt remélik a kísérlettől, hogy személyre szóló kulcsot találnak a pajtások aktivizálásához, érdeklődésük, tehetségük kibontakoztatásához.

T. K.

MŰSORT A KÖNYVTÁRBAN!

Berki Orsolya Kisszekeresről (Kossuth u. 59. — 4963) arról érdeklődik levelében, hogy honnan szerezhetne jeleneteket, verseket ünnepi műsorokhoz, illetve a kulturális seregszemlére. Megkértük a fővárosi XIII. ker., Sallai Imre utcai gyermekkönyvtár vezetőjét, adjon tanácsot Orsolyának.

— Azok a gyerekek, akik rendszeresen járnak könyvtárakba, kihelyezett irodalomórákon ismerkedtek a katalógus használatával, játszva rátalálnak arra a tucatnyi könyvre, amelyben jelenetek, műsorösszeállítások találhatók. Általában a könyvtárosok maguk is gyűjtenek. Én már sok éve egy füzetbe gyűjtöm a folyóiratokból, a könyvekből azokat a verseket, írásokat, amelyek valamilyen műsorhoz felhasználhatók. Időnként egy-egy csoport kérésére magunk is állítunk össze műsorokhoz könyvajánlásokat.

Színdarabok, jelenetek egyébként az Iskolai színpad, a Színjátszók kiskönyvtára és a Kuckó színház című sorozatok kiadványaiban találhatók.

A verses összeállításokhoz pedig a következő művek segítenek: Tillárom, haj!, Kisdobosok Évkönyve; Nefelejcs; Füzértánc; Ditirambus a nőkhöz; Társadalmi ünnepek; Végh Júlia—Végh Oszkár: Ünnepi csokor; Ünnepsoroló; Ünnepélyek, megemlékezések; A halhatatlan cirkáló napjai (November 7-re); Versek és ünnepek; Tűztűz, lobogó; Ünnepigéző; Tészabó Júlia: Nagy karácsonyi képeskönyv.

Remekül lehet dramatizálni a népmeséket, és összeállíthatnak ifjúsági regények egy-egy részletéből is műsort. Olvassák figyelmesen a gyermeklapokat, a Kincskereső-ből, a Kisdobosból, a Pajtásból is felhasználhatnak verseket, az Úttörővezetőben és az Iránytűben megjelenő műsorösszeállításokat pedig csak meg kell tanulni. A Pajtás évekkel ezelőtt a Dobogó színpad című sorozatban közölt humoros jeleneteket, érdemes visszalapozni, hiszen a gyermeklapokat évfolyamonként bekötve megőrizzük.

Forduljatok bizalommal tehát a könyvtárakhoz, a könyvtárosok szívesen segítenek az anyaggyűjtésben, eligazítanak a kiadványok között.

komolyzenét); ANJA DIETRICH, Komarovstr, 10. Leipzig, 7020, NDK (13 éves, oroszul vagy németül levelezne); ANNETT BRACHMANN, Ernst — Grube Strasse 30/15/5, Leipzig, 7025 NDK (13 éves, németül vagy oroszul levelezne); KATRIN KINDERMANN, Tauchaerstrasse 5, Leipzig, 7025, NDK (13 éves, németül vagy oroszul levelezne); KATJA SAUPE, Mockanerstr 115/11/3 Leipzig, 7025, NDK (13 éves, németül, oroszul levelezne), ALINA SPERLING, Kirchgasse 5, Bürgel, 6522 NDK (11 éves, németül, oroszul levelezne); CLUB DER INTERNATIONALEN FREUNDSCHAFT, 7801 Grosskmehlen, POS „Egon Schultz", Shulstr, NDK (a klub tagjai németül, angolul, oroszul leveleznének); ANKE HIERUMDAR, 2500 Rostock, Karl Marx str. 76. NDK (13 éves, németül, oroszul levelezne); DANIELA WERNER, Springerstr. 30. Leipzig, 7022 NDK (13 éves, németül, angolul, oroszul levelezne); SILVIO MEISSNER, Rebesbrunn 1, PF: 29101 Rodewisch 9706 NDK (12 éves, németül levelezne); JÖRG PAKIG, Alexej Leonov str. 3. Klingenthal 1, 9650, NDK; MAJA GRÜNWALD, Windbergblick 4 PSF: 904/76 Freital, 8210 NDK (13 éves, németül, oroszul vagy angolul levelezne); SÖREN HESSE, Str. der Freundschaft 20, Crivitz 2712 NDK (11 éves, németül levelezne); DIANA PLÖTNER, E. Thalmann str. 25. Hermsdorf 6530, NDK (12 éves); STEFFI BRAUNROTH, Dorfstr. 85. Ellersleben 5231, NDK (12 éves); BAKSA ARIELLA, Cristuru-Secuise 4180 Zana-Centrala Bl. B/8 Ap. 17. J. Hargita Románia (13 éves, bélyeget, kártyanaptárt gyűjt).

A MAHART HAJÓJAVÍTÓ LEÁNYVÁLLALAT

szakmunkástanuló-felvételt hirdet a következő szakmákra: szerkezetlakatos (hajóépítő), hegesztő, csőhálózat-szerelő, ács, asztalos, villanyszerelő, festő-mázoló, géplakatos (motorszerelő), esztergályos.

Juttatások:

- munkaruha, kedvezményes étkezés;
- kollégiumi elhelyezés;
- a III. évben teljesítmény-(szakmunkás)bérezés;
- társadalmi tanulmányi ösztöndíj-szerződés esetén állandó kedvezményes vasúti igazolvány.

Üzemeink vannak Budapesten, Dunaharasztin, Szegeden.

Jelentkezni lehet a vállalat személyzeti és oktatási osztályán, Budapest, Pf. 97. — 1325, vagy Budapest, IV., Népsziget. Telefon: 697-777; szegedi üzemünkben: Szeged-Tápé — 6753.

FIATALOK, FIGYELEM!

A BUDAPRINT Magyar Pamutipar általános iskolát végző lányokat fonó, szövő; fiúkat textilgépszerelő, géplakatos, villanyszerelő, csőszerelő szakmunkástanulónak iskoláz be.

Felvételi vizsga nincs. Tanulóidő: 3 év.

Tanulmányi ösztöndíj: 50—750 Ft/hó, a tanulmányi előmeneteltől függően; a III. évben szakmunkásbér: 2500—3500 Ft/hó.

Társadalmi ösztöndíj: tanulmányi szerződés alapján, a tanulmányi eredménytől függően 500—750 Ft/hó.

Kollégiumi elhelyezést, teljes ellátást és egyéb juttatásokat biztosítunk tanulóink részére.

Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga után: lányoknak 4500—7500 Ft; fiúknak 4000—5500 Ft.

Jelentkezni lehet munkanapokon: 7—15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Címünk: BUDAPRINT Magyar Pamutipar, személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Lahner Gy. u. 30. — 1046.

Telefon: 693-847 vagy 693-111/115 mellék.

KÖNYVFUTÁR
KÖNYVKÜLDŐ SZOLGÁLAT
ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ VÁLLALAT

A KÖNYVFUTÁR ELVISZI A KÖNYVET AZ OTTHONODBA!

...pl. Az antik Róma napjai	46,— Ft
...pl. Dénes Zsófia: Zrínyi Ilona	29,— Ft
...pl. Erdődy János: Keresztes lobogók alatt	70,— Ft
...pl. Fehér Klára: Mi, szemüvegesek	25,— Ft
...pl. Kertész Erzsébet: Jenny, Laura, Tussy	29,— Ft
...pl. Ransome, Arthur: Galambposta	38.— Ft
...pl. Révai József: Raevius ezredes utazása	21,— Ft
...pl. Ribakov, Anatolij: Kros különös vakációja	26,— Ft
...pl. Ruffy Péter: Bújdosó nyelvemlékeink	24,— Ft
...pl. Stroblová, Jana: A mezők titkai	55.— Ft
...pl. Szabó Árpád: Hellasz hősei	60,— Ft
...pl. Szafar, Tadeusz: A fekete földrész	89,— Ft
...pl. Tatay Sándor: Puskák és galambok	15,— Ft
...pl. Teknős Péter: Sárga villámcsapás	13,— Ft
...pl. Valló László: Emlékké válok magam is...	55,— Ft

A felsorolt kötetek és a forgalomban levő kiadványok megrendelhetők. Postán utánvéttel szállítunk, a portóköltséget felszámítjuk.
Részletfizetésnél 400 Ft felett 4 havi, 600 Ft felett 6 havi törlesztési lehetőséget adunk, az 5%-os kezelési költséget felszámítjuk.

A megrendelő neve: .....

Pontos címe (ir. szám): .....

.....

Részletfizetésnél

Személyi szám: .....

Anyja neve: .....

Születési helye: .....

Címünk: Állami Könyvterjesztő Vállalat
Könyvfutár Könyvküldő Szolgálat
Budapest, Pf. 128. — 1476
IX., Dési Huber u. 7.
Telefon: 477-138

FIATAL LÁNYOK JELENTKEZÉSÉT VÁRJUK!

az Újpesti Gyapjúszövőgyárba az 1987. szeptember 1-én induló tanévre, fonó-szövő szakma megszerzése céljából.

Felvételi követelmény: a 14. életév betöltése, általános iskolai végzettség.

Tanulmányi idő: 3 év.

Az I. osztály I. félévében a tanulmányi ösztöndíj egységesen 170 Ft.

A II. félévtől – tanulmányi eredménytől és osztálytól függően: 50–900 Ft.

Társadalmi ösztöndíj havonta: 800 Ft.

Tanulmányi pótlék a tanulmányi eredménytől függően 80–400 Ft.

Kiegészítés havonta: 200 Ft.

Jövedelempótlék havonta: 240 Ft.

A III. osztályban 100%-os teljesítménybérben való foglalkoztatás: 1000–1500 Ft.

Tanulóink részére ingyenes kollégiumi elhelyezést, étkezést, iskola- és munkaköpenyt, tanszereket biztosítunk.

Havonta egyszer hazautazási költséget térítünk.

A tanulók a teljes ellátásért napi 4 Ft-ot fizetnek.

A szakmunkásvizsga megszerzését követően továbbtanulási lehetőséget biztosítunk.

Jelentkezni lehet:
Újpesti Gyapjúszövőgyár, személyzeti osztály, Budapest IV., Berni u. 1. – 1045.

FIATALOK, FIGYELEM!

A BUDAPRINT Kelenföldi Textilgyár korszerű gyárrészlegei — fonoda, szövöde, kötő-hurkoló — az 1987—88-as tanévre felvesz általános iskolai végzettséggel rendelkező lányokat fonó, szövő, kötő; fiúkat textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmunkástanulónak 16 éves korig.

Felvételi vizsga nincs! Tanulmányi idő: 3 év.

Ösztöndíj: a tanulmányi eredménytől és az évfolyamtól függően, **havi 250—800 Ft.**

Juttatások:

— társadalmi alapösztöndíj 500 Ft/hó, plusz a tanulmányi eredménytől függően 150—250 Ft tanulmányi pótlék a teljes tanulmányi időre;

— kollégiumi elhelyezést valamennyi vidéki tanulónak biztosítunk;

— iskolaköpenyt, munkaköpenyt, munkacipőt, tornafelszerelést füzetcsomagot a gyár, tankönyvet az iskola biztosít;

— egész évben kedvezményes textilvásárlás a vállalat termékeiből.

Szakmunkásvizsga után:

— kereseti lehetőség 3500—5500 Ft;

— leányotthonunkban a vidékiek elhelyezését havi 150 Ft-ért biztosítjuk;

— a továbbtanulást támogatjuk.

További részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban. Érdeklődők részére üzemlátogatást szervezünk.

Cím:
BUDAPRINT
Kelenföldi Textilgyár, személyzeti-oktatási osztály,
Budapest XI., Budafoki út 111–113. – 1117.
Telefon: 868-955/191 mellék.

BUDAPRINT BUDAPEST

PÁLYAVÁLASZTÓ LÁNYOK, FIÚK!

A **Budapesti Elektromos Művek** az Ipari Minisztérium felügyelete alatt működő közüzemi vállalat. Felelős — ellátási területén belül — a villamosenergia-szolgáltatással kapcsolatos tevékenység végzéséért. **Vállalatunk műszaki-gazdasági feladatait három, egymástól jól elkülöníthető tevékenységi csoportba sorolhatjuk.**

1. A vállalat kezelésében lévő hálózatok, épületek, gépek, berendezések üzemeltetése, a szükséges fenntartási és karbantartási munkák végzése.

2. Energiagazdálkodási tevékenység, ezen belül a fogyasztók energiaigényének kielégítése.

3. Hálózatfejlesztés. Az áramszolgáltatási területen jelentkező hálózatfelszerelési, -építési igény kielégítése.

Szakmunkástanulóink képzése főhivatású szakoktatók irányításával tanműhelyekben, illetve az üzemegységeknél folyik. **A képzési idő általános iskolai végzettségűeknek 3 év, érettségizetteknek 2 év.** A tanulóévek alatt elsajátítják a villanyeszerelő szakma legfontosabb technológiáit.

Szakmunkástanulóink minden őket megillető juttatást — tanulmányi és társadalmi ösztöndíjat, munkaruhát, étkezést — megkapnak, a vidéki tanulók részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A III. éves tanulókat szakmunkásbérben foglalkoztatjuk.

A továbbtanulást támogatjuk.

Az iparágban dolgozók energia-árkedvezményben és egyéb juttatásokban részesülnek.

Az alábbi szakmákra várjuk jelentkezéseteket: villanyszerelő, műszerész, vízvezeték-szerelő, kőműves, festő-mázoló.

A továbbtanulási jelentkezési lapra írjátok rá, hogy a Budapesti Elektromos Művekhez jelentkeztek.

Minden érdeklődőt szeretettel vár a Budapesti Elektromos Művek oktatási központja.

Cím: Budapest VI., Weiner Leó u. 7. — 1065.
Telefon: 126-011.

BUDAPESTI ELEKTROMOS MŰVEK

TÖPRENGŐ

SZERKESZTI:
V. SÓLYOM ERZSÉBET

Rejtvényeink megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni — és azok jók —, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: 1986. október 9.

Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. — 1397. A borítékra vagy a levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ".

KÉPREJTVÉNYEK

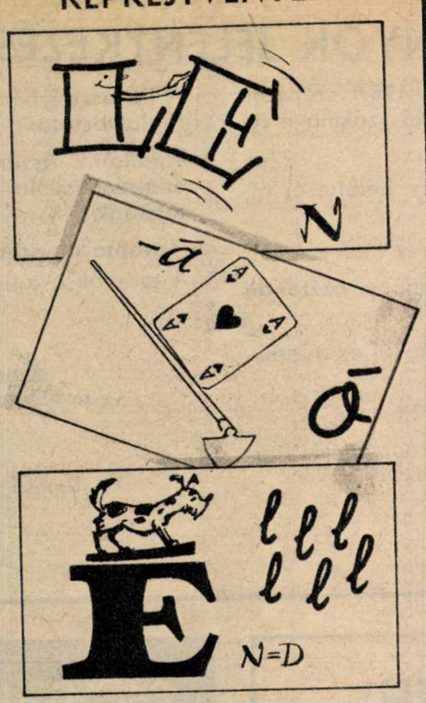

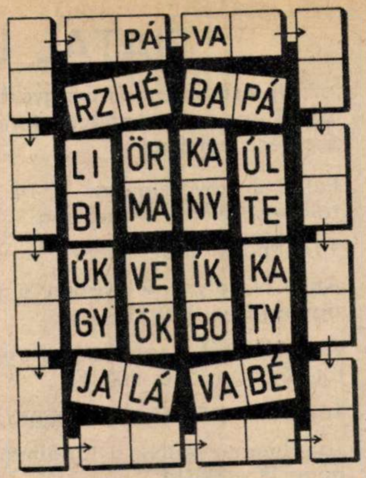

BETŰDOMINÓ. A betűpárokkal ellátott dominókockát helyezzétek át az ábra szélén látható üres helyekre úgy, hogy a nyilak irányában tizenkét állatnév legyen olvasható. (A kezdő lépéshez megadtuk a segítséget.)

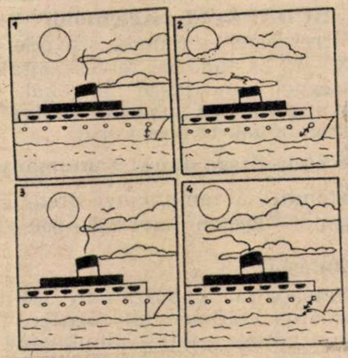

MI A KÉPEK HELYES SORRENDJE, hogy a képsor logikus legyen?

SAKK

Alábbi feladványunkban fehérnek nagy a túlereje, de két (2) lépésben mattolni csak úgy tud, ha megtalálja a helyes kezdőlépést. Keressétek meg Ti is! Küldjétek be címünkre, mert részt vehettek vele megfejtési versenyünkön. A tudnivalókat részletesen közöltük szeptember 4-i számunkban.

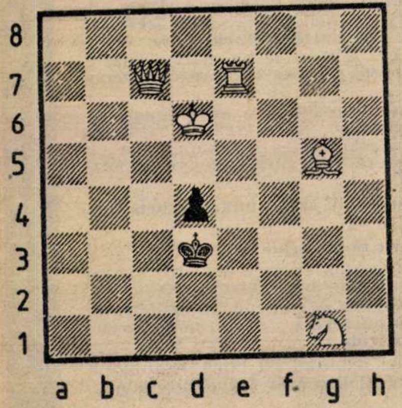

A sakkjátszma bevezető része a megnyitás, amikor igyekszünk bábjainkat kedvező helyzetbe fejleszteni. A megnyitás általános elveivel minden sakk-könyv foglalkozik, vannak olyan könyvek is, melyek csak egyes megnyitásokat tárgyalnak, de azokat azután nagyon részletesen.

A jó sakkozó igyekszik megismerni az általános elveket és részletesebben tájékozódni az általa szívesebben játszott megnyitások elágazásaiban. Egyet azonban nem szabad tenni: ismereteinket mechanikusan alkalmazni. Erre szeretnénk rámutatni egy tanulságos példával:

Az 1920-as göteborgi sakkversenyen a szerb **Kosztics** és a magyar **Breyer Gyula** szicíliai védelmű játszmája így alakult:

1. e2—e4 c7—c5 2. Hg1—f3 Hb8—c6 3. d2—d4 c5:d4 4. Hf3:d4 g7—g6 5. c2—c4 Ff8—g7 6. Fc1—e3 Hg8—f6 7. Hb1—c3. Általános elv, hogy a megnyitásban egy figurával többször egymás után lépni nem célszerű, előbb be kell fejezni a fejlődést. Van azonban kivétel is! Breyer meg is találta ebben az állásban a legcélszerűbb lépést: *7. — Hf6—g4!*-et. Ezzel rá nézve kedvező cseréket tudott kikényszeríteni: *8. Hd4: c6 Hg4: e3 9. Hc6: d8 He3: d1 10. Hc3: d1 Ke8: d8 11. Ba1—c1 b7—b6 12. Ff1—d3 Fc8—b7* és sötét egy kissé jobban áll, mert futópárja van, ami némi előnyt jelent.

A sakkelmélet azóta a szicíliai védelemben az alkalmas pillanatban meghúzott Hf6—g4 lépést Breyer ötleteként tartja számon és alkalmazza is. De vigyázzunk, sablonként mégsem használható, mert visszafelé is elsülhet, mint az alábbi játszma is tanúsítja:

Szabó L.—Soóky L. (Budapest, 1946., magyar bajnokság). *1. e2—e4 c5—c5 2. Hg1—f3 d7—d6 3. d2—d4 c5:d4 4. Hb1—c3 Hg8—f6 5. Hb1—c3 g7—g6 6. Fc1—e3 Hf6—g4??* Az előző példában ez a lépés megfelelő feltételek mellett (amikor a sötét futó már g7-en lesben állt) jó volt, most azonban végzetes hiba. Következett *7. Ff1—b5†!* és sötét máris kénytelen volt letenni a fegyvert, mert a tisztvesztést el nem kerülheti!

Földeák Árpád

KERESZTREJTVÉNY

95 éve született az a magyar mérnök, aki a helyből függőleges irányban felemelkedő repülőgépek megalkotásán dolgozott. Sikeres kísérlete új távlatokat nyitott a repülés terén addig megoldhatatlannak hitt kutatásoknak.

VÍZSZINTES: *1. Verne Gyula már megálmodta a helyből felszálló repülőgépet. Melyik regényében írta le?* 12. Kicsinyítő. 14. Származása. 15. Úttörőegység. 16. Német egyes. 17. Amerikában élő púp nélküli teve. 18. Hepehupás út jelzője. 20. Község a Tisza mellett. 21. Suliba. 23. Tárgysorsjáték. 24. Knock out (kiütés az ökölvívásban). 25. Havas, szeles zord idő, népiesen. 27. Ragadozó állat. 29. Indíték. 30. Széf, angol helyesírással (SAFE). 32. Keresztül. 33. Fojtó szagú gáz.

EGYRŐL KETTŐRE! Hét számot érintve eljuthatsz az egyről a kettőre. Keresd meg az utat!

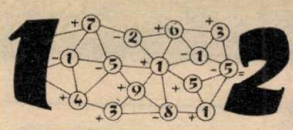

FELOSZTÁS. Az ábra két egyenessel feloszthatő négy részre úgy, hogy minden részbe hat különböző jel kerüljön. Próbáld meg!

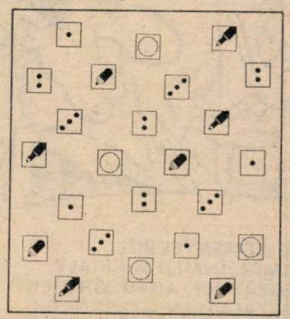

ÁBRÁS SZÁMTAN. Ha a jelek helyére megtalálod a megfelelő számokat, könnyen elvégezheted a műveletet. Mi a szorzás végeredménye?

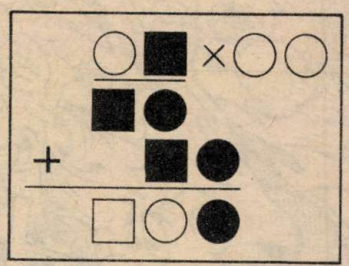

MOZAIK. Ha sikerül összeraknod a részleteket, egy magyar rajzfilm szereplőire ismerhetsz. Melyik filmből valók?

35. Pozitív töltésű elemi részecske, a hidrogén atommagja. 38. Futkos valami után. 39. Folyadék. 40. Javasoló, ajánló. 43. Község a dunavecsei járásban. 45. Lábbeli.

FÜGGŐLEGES: *1. Helyből függőleges irányban felemelkedő, forgószárnyas repülőgép.* 2. Vékkerek „orvosai". 3. Fűzfavesszővel bevont palack. 4. Női név. 5. Sportcsarnokban játszott labdarúgás. 6. Odavissza férfinév! 7. Rezgésbe jön, ismert idegen szóval. 8. Hegycsúcs. 9. Bór. 10. Most készült. 11. ... Madrid, focicsapat. 12. Csomagból, poggyászból kirak. 13. Nem tud beszélni, névelővel. *15/a. A függ. 1. magyar kísérletezőjének neve.* 19. Község a pécsi járásban. 20. Falánk. 22. Torbággyal egyesült. 26. Ki, kicsoda oroszul. 28. Vágószerszámok. 31. Egyesült Nemzetek Szervezete. 34. Legelő. 36. Arrafele! 37. Vuk kacsatársa. 41. Omszk folyója. 42. Lapul az elején! 44. Éneklő szócska.

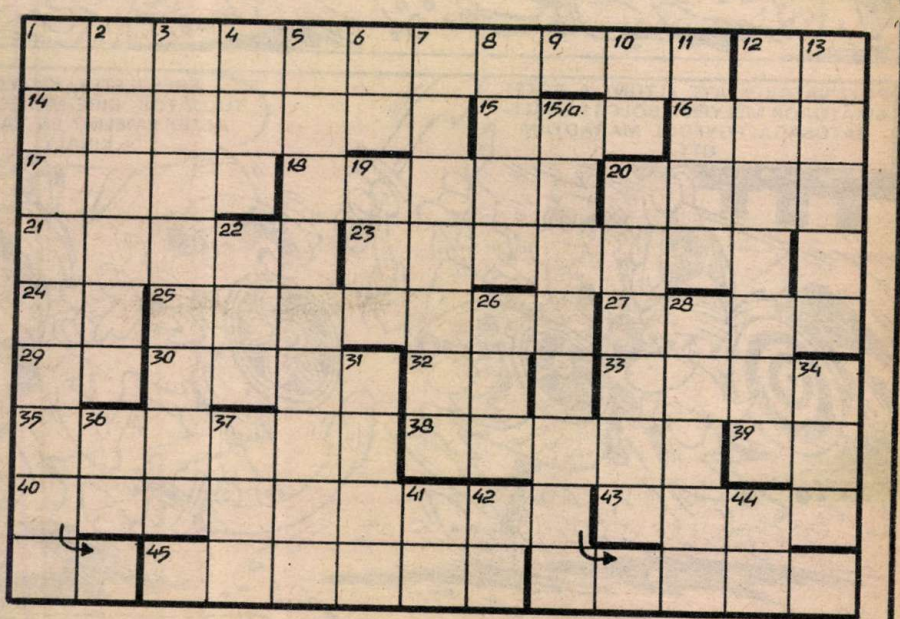

A BAGDADI TOLVAJ

SZÖVEG:
CS. HORVÁTH TIBOR
RAJZOLTA:
DARGAY ATTILA

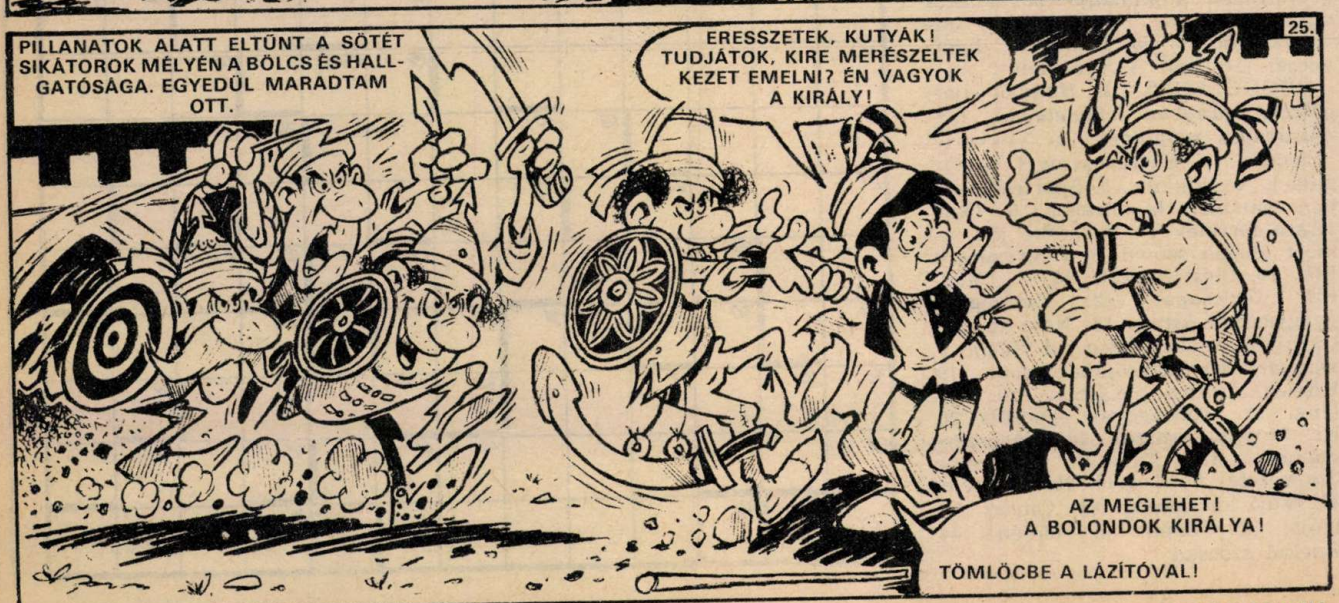

FOLYTATJUK

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA az 1987—88-as tanévre felvesz általános iskolát végzett **lányokat fonó és szövő; fiúkat textilgépszerelő, lakatos, villanyszerelő, esztergályos szakmákra szakmunkástanulónak.**

Tanulmányi idő 3 év. Felvételi vizsga nincs!

Ösztöndíj: a tanulmányi ösztöndíj az eredménytől függően 500—960 Ft; a társadalmi ösztöndíj egységesen 500 Ft havonta, + 100, 150, 200 Ft tanulmányi pótlék.

Juttatások: — 4 Ft térítésért teljes ellátást biztosítunk (napi háromszori étkezés); — ingyenes kollégiumi elhelyezés; — iskolaköpenyt, füzetcsomagot, tankönyvet, munkaruhát térítésmentesen adunk; — évente kedvezményes vásárlás a gyár termékeiből; — a tanulók részére 50%-os utazási kedvezményt biztosítunk; — a III. éves tanulókat teljesítménybérben foglalkoztatjuk.

A szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőség. A lányokat 160 Ft-os térítés ellenében modern leányszállókon, a fiúkat gyári albérletben helyezzük el.

A továbbtanulásra szakirányú középiskolában lehetőséget biztosítunk.

Jelentkezés:
PTM Budai Gyára,
személyzeti osztály,
Budapest, Pf.: 43. — 1502
Telefon: 662-688.

6-14 ÉVES LÁNYOK, FIÚK!

A szépen terített asztal magában is élmény, de most nyerhettek is vele a

„TERÜLJ, TERÜLJ ASZTALKÁM"
országos terítési vetélkedőn.
A játékos vetélkedőn részt vehet bárki, aki az általa terített asztal fotóját elküldi címünkre
AMFORA 1368 Budapest, Pf. 216.
A borítékra írjátok rá: „Terülj, terülj asztalkám"
Beküldési határidő: 1986. október 27.
A legszebb, legötletesebb terítékek készítői a budapesti döntőn vesznek részt, melyet a TV decemberi „Főzőcske" műsora is közvetít.
Ha benevezel, Te is nyerhetsz!
I. díj mini computer, II. díj sztereó magnó, III. díj hordozható fekete-fehér TV

és még számos értékes jutalom vár a versenyzőkre.
Sikeres szereplést kíván
AMFORA-ÜVÉRT Magyar Úttörők Szövetsége OMFB

Az 1987/88-as tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő szakmára** beiskolázunk szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év. Juttatások: 500 Ft alap, társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; 200 Ft kiemelt szakmapótlék; tanulmányi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50—450 Ft, II. évben 50—540 Ft, III. évben 50—820 Ft. **Fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, géplakatos, textilipari gépszerelő szakmára** iskolázunk be szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: 500 Ft alap, társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; tanulmányi ösztöndíj, a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50 Ft-tól 400—500 Ft, II. évben 50 Ft-tól 500—600 Ft, III. évben 50 Ft-tól 800—900 Ft.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 4 forintért biztosítunk az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás, évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5 százalék szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4500—7500 Ft/hó; a többi munkakörben a bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset. A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen: hétfőtől csütörtökig, 8—15. óráig, a személyzeti osztályon. PATEX Angyalföldi Szövőgyár, Budapest, XIII., Fáy u. 81—83. — 1135.
Levélre részletes tájékoztatót küldünk.
Cím: Budapest, Pf. 391. — 1394.

HIRDETÉS

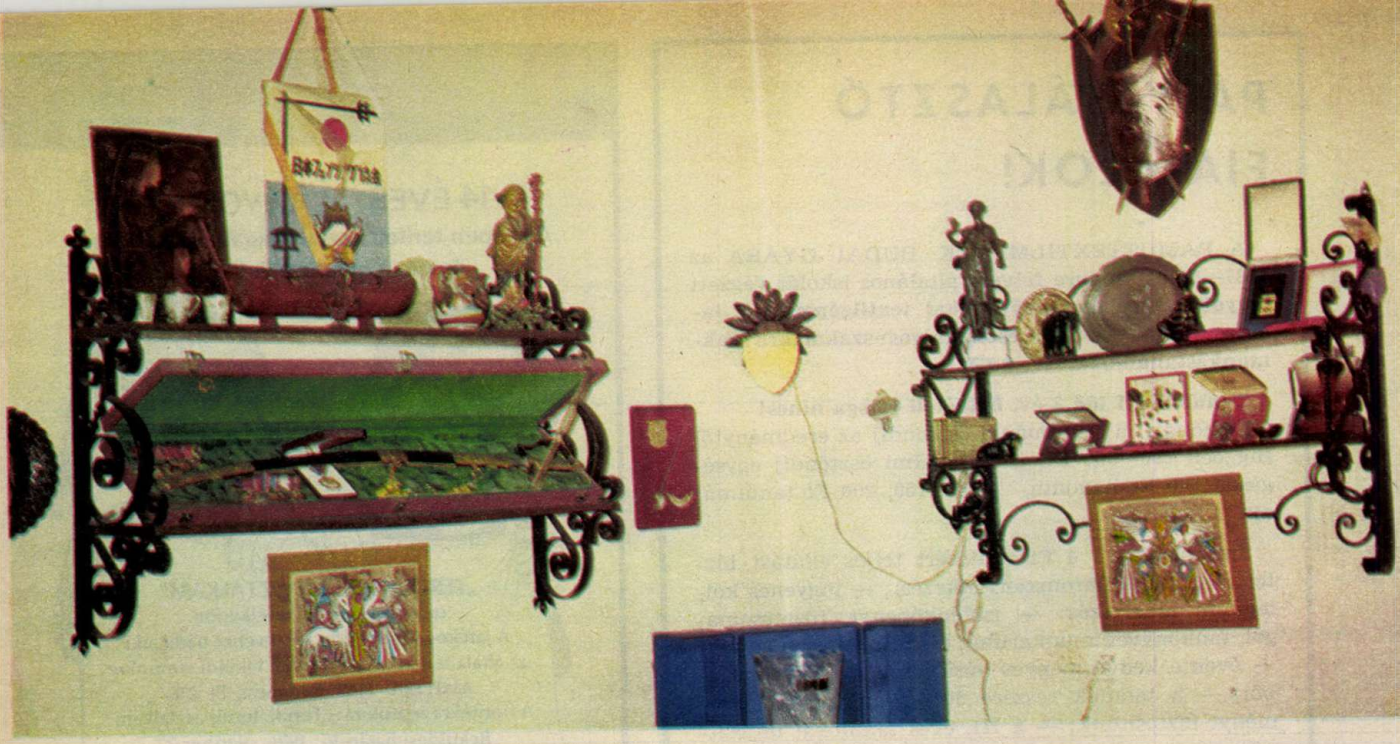

Iskolai vívóverseny beugrójaként és váratlan nyerteseként alapozta meg éremgyűjteményét

Hat olimpiai, hét világbajnoki és két főiskolai vb büszke győztese

66 évesen is friss, elegáns, fiatalos és mellesleg nagy operarajongó

A SULIM ÉS ÉN ...

DIÁK SK

„A testi derékség a gyakorlás célja... Testi nevelésünknek tehát arra kell törekednie, hogy okszerű gyakorlással a nemzet minden tagját derékké tegye... Ámde hadd osztozzék igazságosan a szellemi ügyekezettel a testi ügyekezet, legyen kinek-kinek képességéhez arányos az agya velejének és az izmainak a munkája. A testgyakorlás az értelem gyakorlásának segítője...”

(Tissie: Az elfáradás és a testgyakorlás 1898)

*

Kárpáti Rudolf a közelmúltban egy kerek hétig nyomta az ágyat. 66 esztendősen megtudta, milyen is a betegség. A Vasas, majd a Bp. Honvéd egykori kardvívójának több olimpiai és világbajnoki érmet akasztottak a nyakába, mint ahány szem gyógyszer lecsúszott a torkán. Hat olimpiai, hét világbajnoki és két főiskolás vb-n nyert aranyérmet őriz a vitrinjében, mellkasában pedig egy makkegészséges szívet, amely mostanában a felnövekvő nemzedék sportjának ügyéért dobog. Vagy ahogyan Tissie, a bordeaux-i egyetem „testi gyakorlatainak főfelügyelője” mondta annó: a testi derékségért.

— Mondok egy riasztó adatot — kezdi —: hazánkban 1 millió 300 ezer tanuló közül alig 6 százalék, vagyis 60—65 ezer sportol szervezett keretek között! Kíváncsi lennék, hogy a többiek vajon mire fordítják a fölös energiájukat? Vajon miért nem zavarja őket az a tény sem, hogy a 6—18 éves korosztály egyharmada elhízott, gyenge, elpuhult?!

Nézem Kárpáti Rudolfot. Fiatalos, friss, a fenti ada-